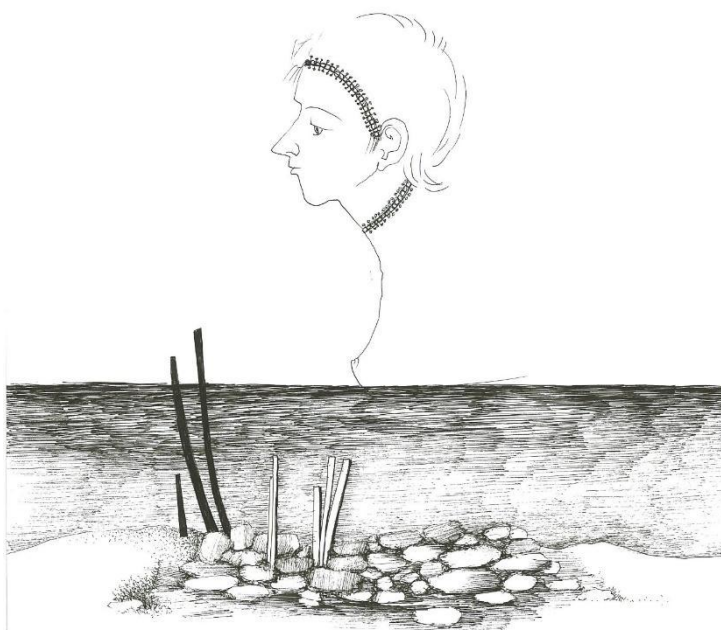

Murawski Magdolna

Töredékek

versek

Fridél Lajos rajzaival

Murawski Magdolna

Töredékek

versek

Fridél Lajos rajzaival

Copyright © 2024 Murawski Magdolna

Copyright © 2024 Fridél Lajos

A kiadványt szerkesztette: Szabó Zsuzsanna

ISBN 978-963-7283-72-7

A kiadvány megjelenését támogatta:
Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár
Új Hevesi Napló Kulturális Alapítvány
Phoenix Aureus Alapítvány

Felelős kiadó: Tőzsér Istvánné
Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár
3300 Eger, Kossuth Lajos u. 16.
www.brodykonyvtar.hu

Szerzői ajánlás

A sok berzenkedés és fogadkozás ellenére nem tudok verset nem írni. A vers, bár hangulat és érzések kérdése, mégse hívható csak úgy elő. Ha viszont jön, akkor feltartóztatlan. Elkapja a költőt és történelmet ír. Jön, mert el kell jönnie, akár mives klasszikus formában akár megszületni és ékes szavakba öltözni. Máskor meg csupa maró gúny, érdes tapintású a vers szövete, mégis úgy kell fogadni, ahogy beköszön. Meg kell próbálni megérteni, miért éppen ezt a formát kívánta magára ölteni, a döntését pedig el kell fogadni.

Különös szerep a közvetítőé. Olykor nem tudom, valójában megteremtője vagyok vagy csupán médiuma a rendkívüli hangulatban testet öltő verseimnek. Van úgy, hogy csak egy sor köszön be, finoman kopogtatva, mint a téli eleségre váró cinegék. Ez egy feladat, amit folytatni kell. Kidolgozandó téma, amelynek megkaptam a címét, a penzum viszont az enyém marad. Máskor áradnak és hömpölyögnek a szavak, alig győzöm jegyezni őket, olyan hévvel érkeznek.

Mindez csak annyit tesz, hogy a művészet nem húzható egy kaptafára. Különös a hangulat, amelyet magukkal hoznak az ihletett sorok, az ékes szavak, a költőnek mégis gyakran mindennapja ez. Természetes közege, ahol talán magabiztosabban tud járni-kelni, mint magában a néki élőhelyül adott világban. De minek is sorolni ezeket a közhelyeket? Az olvasóé a hangulat, a művészi élmény joga.

Nos, megint nem tudtam ellenállni ennek az időnként rámtörő élmény-biztatásnak. Megint összeállt egy kötet anyaga, amelyben váltakoznak a témák és a hangulatok. A bölcsekedés se hagyott még el, újabb együtt-gondolkodásra invitálom a Kedves Olvasókat. Talán nem bánják meg, ha velem együtt végiggondolnak egy-egy felvetett témát.

Az okát ne kérdezze senki. A költészetnek nem oka van, hanem élménye.

Szívből remélem, hogy ebben a kötetkében is megtalálják azok, akiknek az élete nem vált még olyan prózaivá, hogy az igényét sem adták fel!

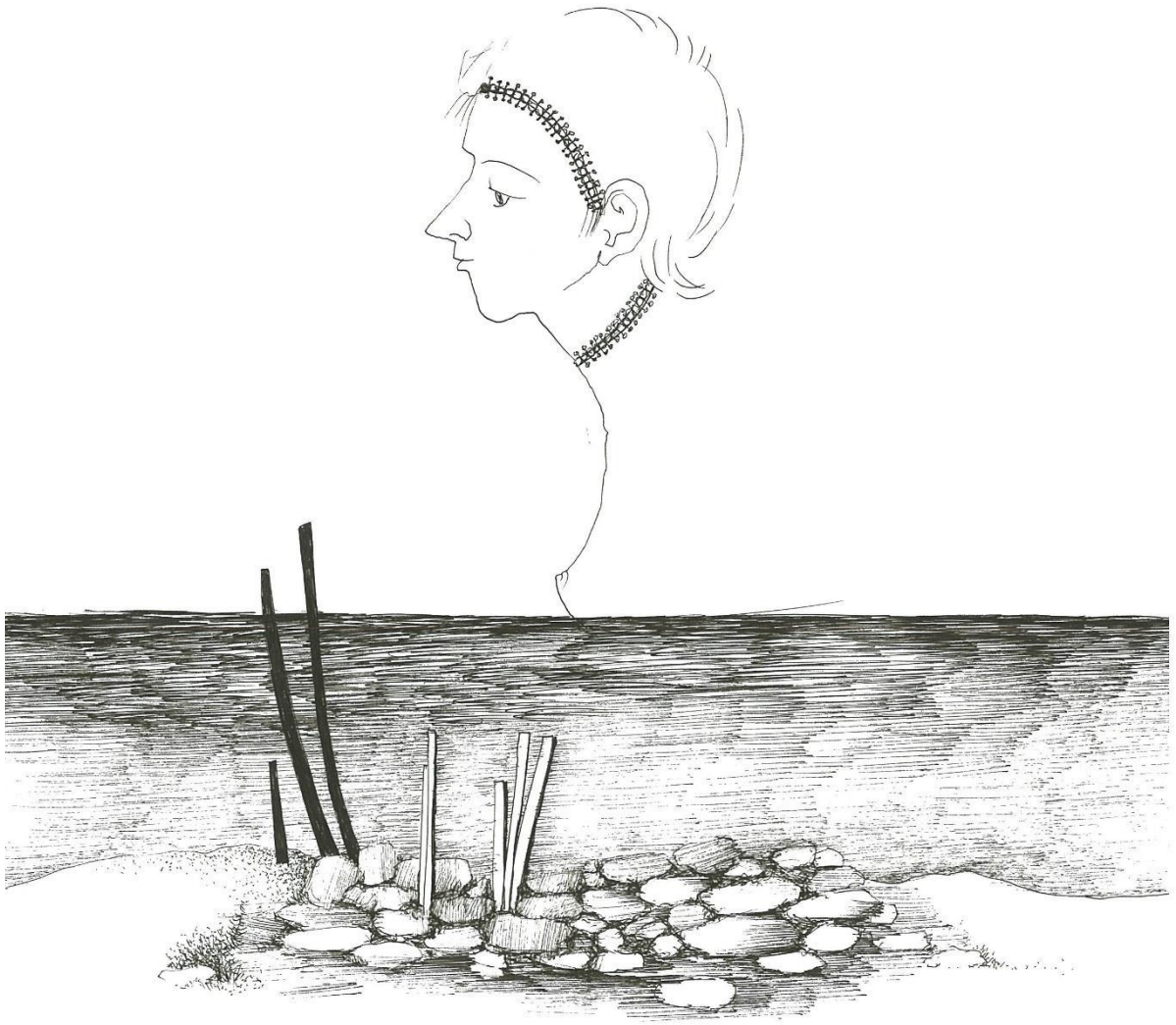
Üdvözet a Kedves Olvasóknak!

Murawski Magdolna

Eger, 2024. április 28.

FRIDEL 2020

FRIDEL 2020

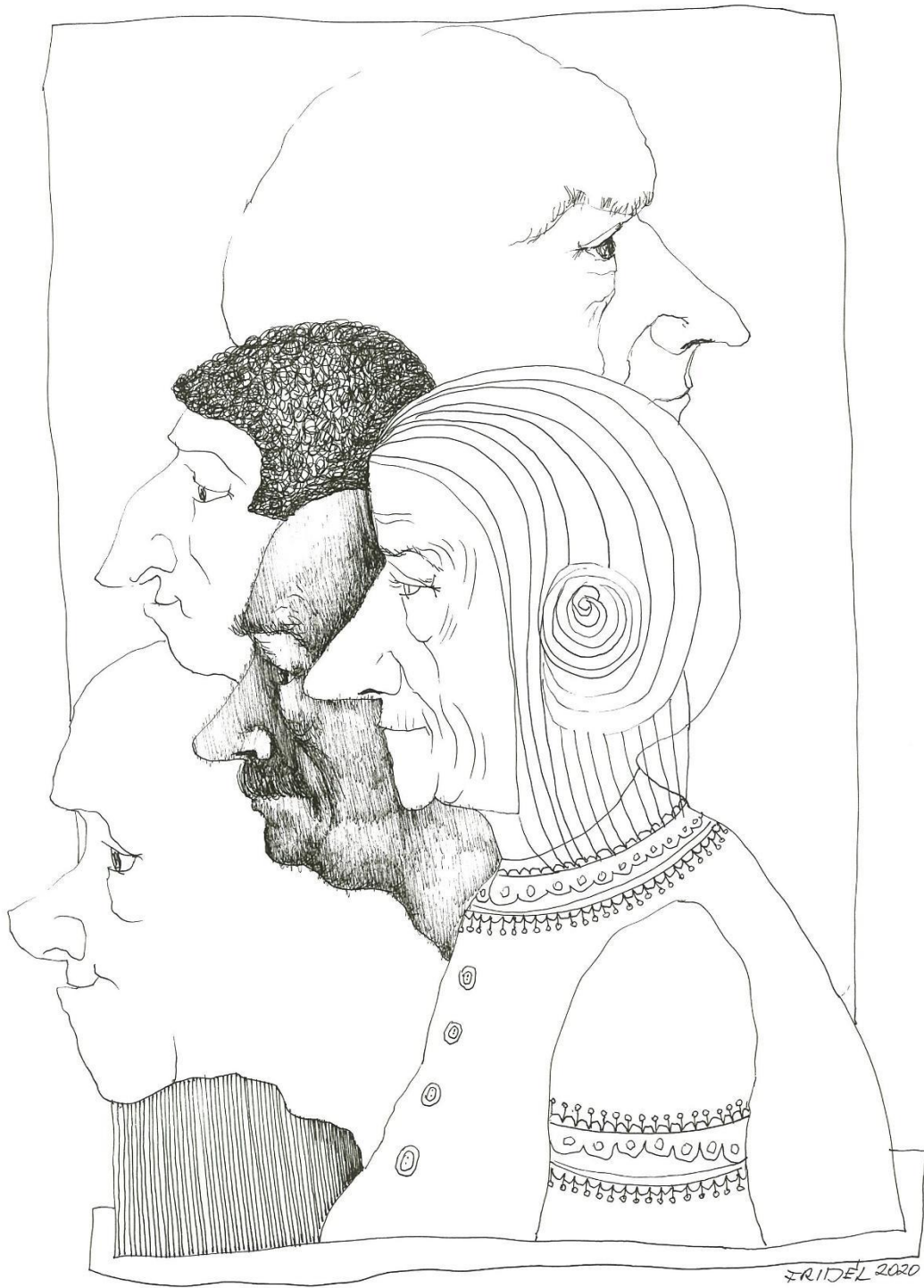
Nem vitatkozom

Én mostan nem vitatkozom
csak nagyon nem szeretem
amikor atombombával fenyegetnek
éjjel meg nappal
nappal meg éjjel
mit is vitatnék meg velük
akiknek teste és agya
egyaránt drótra jár?
Mit lehet mondani
arról ami evidens
arról amit a vak is lát
legfeljebb nem bírja már hallani
a sok lódítást
meg mellébeszélést?!
Minden a kirakatban
ami lényegtelen
és aminek mutogatása
perverz szégyentelen
de nekik épp ez kell
ez a nagy semmi
ami velük együtt jelentéktelen
Kong az űr
a lelkek mélyén
aztán a logikátlan
logikai bukfencek
nagyokat kecskebukáznak
abban az infernális „rendben”

amely bizton elvezet mindeneket
abba a feneketlen csendbe
ahol hirtelen felhangzanak
ama mértéktelen
ordibálások
a pótcselekvések pótcselekvései
Szóval ezekkel én nem vitatkozom
de tényleg nem szeretem
amikor atombombákkal fenyegetnek
ész nélkül fenyegetőznek
a hatalom megszállottjai
akik most rettegnek
mert most már tényleg van nekik mitől

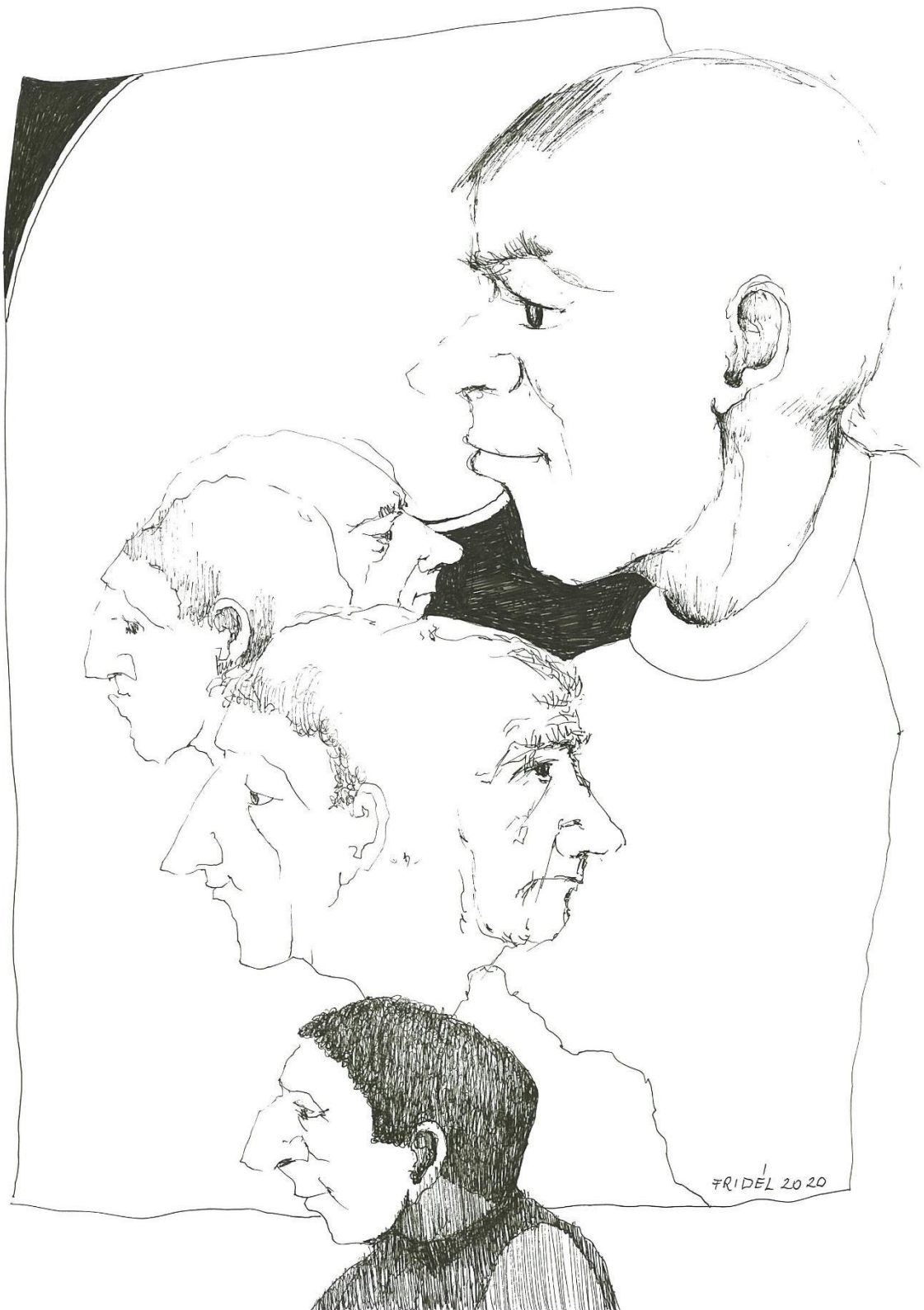
ütött az idő
rugdossa az ajtót a jövő
hát pá
és csaó
vagy csak szolidan agyő
édeskedves elvtársak
meg a szereposztó kanapén hentergő
kedves jó elvtársnők

Velük én aztán tényleg nem vitatkozom

Vangoghos

nekünk most ez a vangoghos
kusza és zsibongó körkörös
fény jutott esteli szép gyanánt
mennyei vigaszként szép apám
futnak a körök és villogón
beszól a korszak s te önfeladón
bólintasz biccentesz körkörösen
nehogy már megint béke és rend legyen
nekünk ismét ez a vangoghos
üzenet jutott és körkörös
fényszilánk-regiment játszik egy
nótát s majd indul a játsz hegy
lefelé? felfelé? nem mindegy neked?
ha rátetted hányatott életed
csak menj és kövesd a körkörös
hullámozó villongó fényeket
ragozz és jelezz és konjugálj
a végső kapuig meg ne állj
hol várnak a nagybajszú ködmönös
fiúk és köröttük vangoghos
utánérzések meg csillagok
széjjelkent képei tudatos
de inkább mégis csak tudattalan
szófoszlány fényfoszlány illatok
és ez már tényleg csak a tied:
viseld mint széjjelszórt lényedet

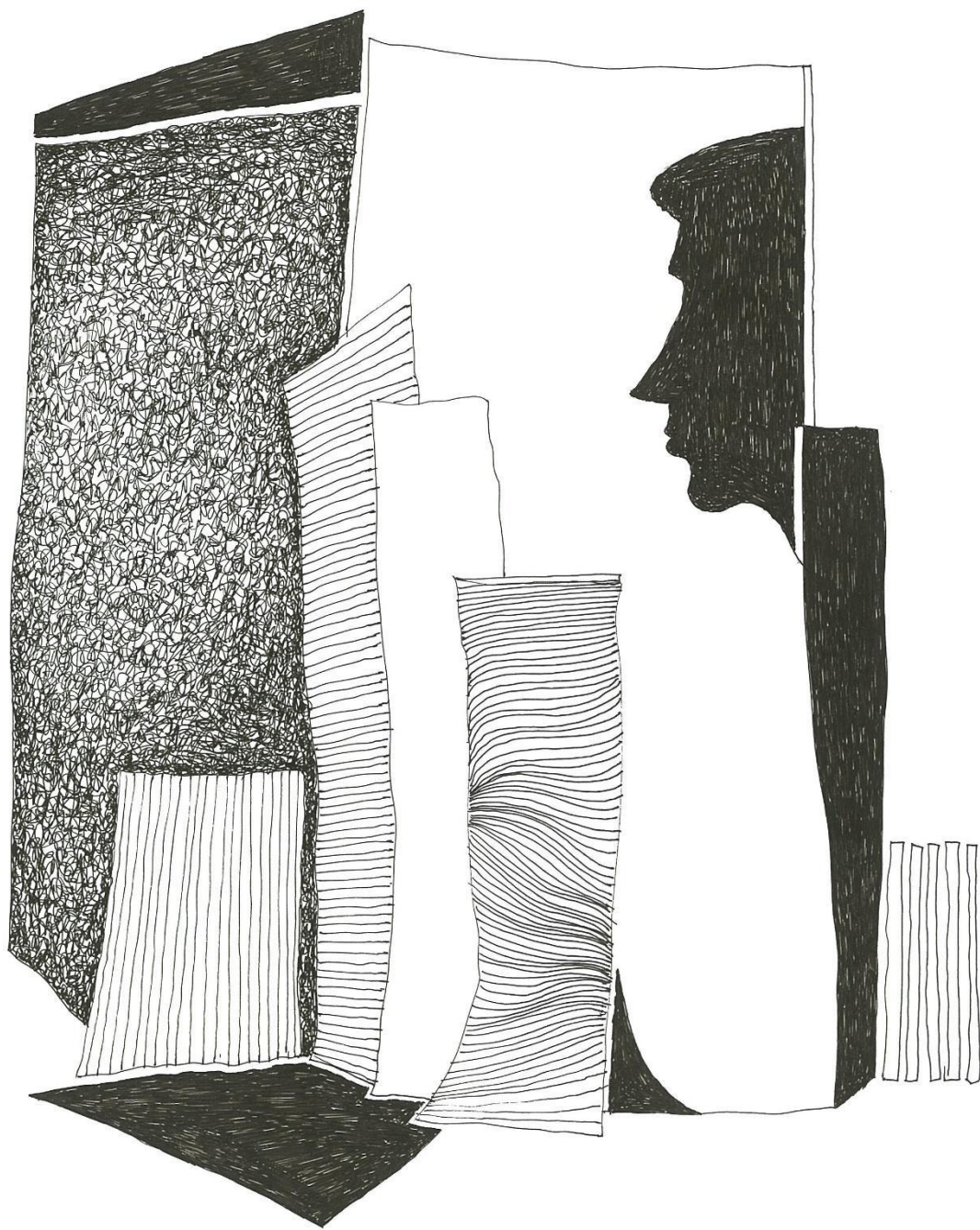
Tökély

Tökéletesre törni kell. Bár jól tudod
ez nem lehet. Mikor már célba jutni vélsz
ott térdelsz jó Atyád előtt. Bármit remélsz
Ő tudja jól s talán magad is jól tudod:

Nincs benne semmi kétség szándékod felől.
Fejedre áldás hull. A végső válasz ez.
Tökéletlen ha vagy mégis csak Érte lesz
minden rossz lázadásod és ha bánat öl

Ő akkor is szeret. Magához így fogad
mert Néki áldoztad a múltó életet
mert Érte küzdöttél át hosszú éveket

s bár oly messze sodort a vágy: műved hogy add
a végső rév csak ott van lábai előtt
s hogy visszaadd mert tőle kaptad jó erőd.

FRIDEL 2030

Lélektánc

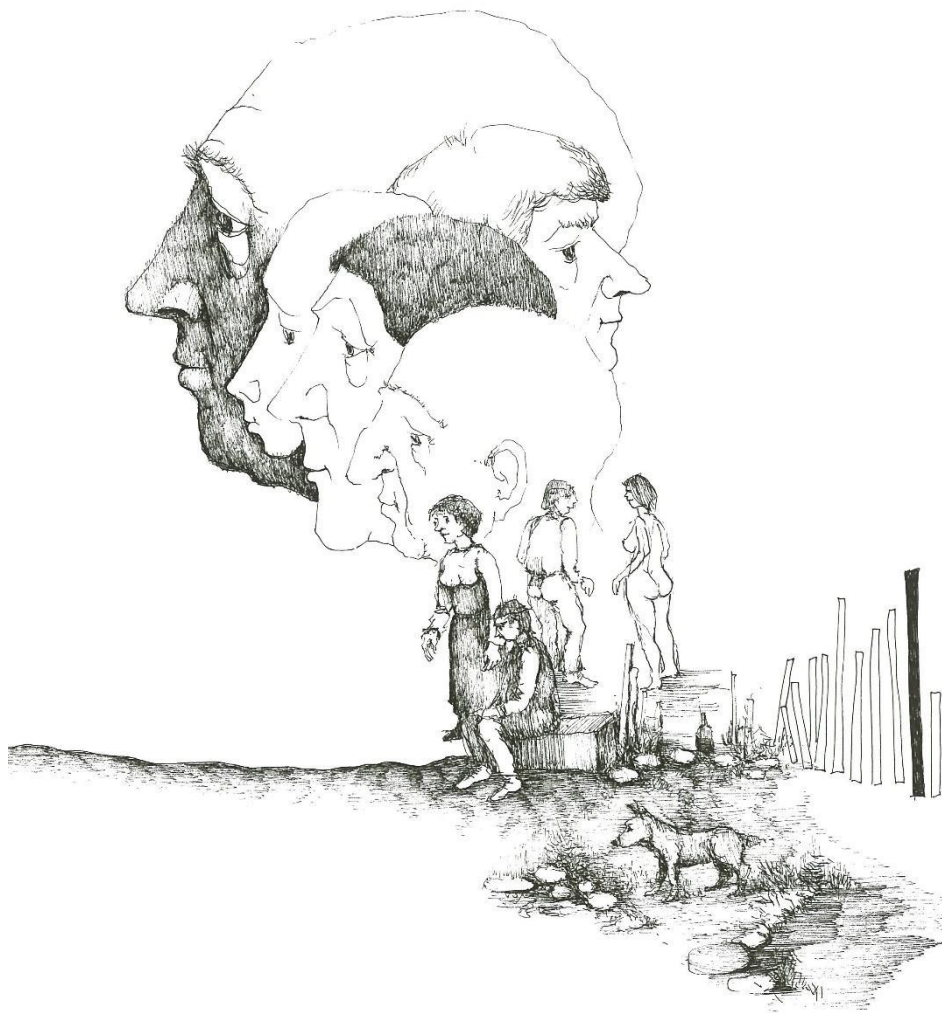
száll a szél és száll a lélek
egyre kiáltja: élek! élek!
s szól a visszhang: félek! félek!
pedig ezt mondaná: félsz! félsz!
mindig félsz és csak
félve remélsz
száll a szél és hátán a lélek
hátán? nem éppen szabadon saját szárnyán?
nem immár mindentől
s főként mindenkitől
megszabadultan?
rég lehullt róla a sok vágy és vétek
szabad a szél és szabad a lélek
értőn remél és alatta a rétek
meg mezőknek virága lombos fája
alatta hűs árny az árnyak árnya
fölöttük libben a béke szárnya
szabadon? szabadon! gátja nincsen
csak öröm amelyet dúsan hintsen
fölétek s fölénk ti méla lelkek
ragyogtok lebegtek éltek és szerettek
száll a szél és száll vele a lélek
versengenek mintha megérné
mégis félek:
képzelt szél képzelt szó képzelt a lélek
tán érted szállnak testtelen véled
leszállnak azután megpihennek
dologtalan kis árnyakká lesznek

nem szállnak nem visznek sehová tudd meg
csak éppen játszottak s játszottam volt egy
idő az időtlen messzeségben
pihenünk álmunkban egymás ölében

Vannak napok

vannak napok
amikor oly könnyű a lépés
és szinte felemel az érzés
hogy még vagyok
aztán meg csoszogós
fekete fellegbe burkolózott
csendes napok
jönnek el hogy már nem hiszem: ragyog
valaha fény
és mintha a fél világ csak sugdolózott
volna mikor oda se néztél
és minden csupa gyanú
már úgy véled életedre se lesz egy tanú
hogy valaha volt
vagy csak álmodta valaki
tiéd a semmi és a valami
és nincsen sehol az a lény
aki együttérezne ma veled
nincs ki felfogná utolsó leheleted
mely akkor is költészetet sugallt
és nem hallja meg senki azt a dalt
mi akkor zeng fel orgonahangokon
reménytelen reménnyel
és nem törődnek már Istennel
nemhogy az erénnyel
csak a Nagy Szerzési Regénnyel
csak az a velük rokon
.....
Vannak olyan napok...

FRIDEL 2020

Rovar

ezer szemével nézett rám

a lény

engem nézett

szemmel tartott

mit szemmel?!

szemekkel!

ezernyi szemmel

csak figyelt:

VAGY Ő VAGY ÉN

nekem egy röpke pillanat

volt az talán

amikor megláttam

és már tudtam:

NEM Ő CSAK ÉN

nézett a lény

és nem láttam hogy kimeredt

ezer szemén

megtört a reménysugár

mert emberrel kikezdeni

néki reménytelen

így történt ez a regénytelen

apró kis történet

valahol

valamikor

egy rejtélyes éjjelen

vagy nappalon?

amikor végül kíméletlenül

lecsaptam én

A hűségesek

*„A hűséges emberek mind kimúlnak,
és senkit sem érdekel”*

így mondja Bach és talán
ma már
valóban nem is fontos
a sok macskajancsinak
mi lesz velük
mi lesz velünk
mert özönlik és tódul a korszak
amelynek minden kis eleme
rondákat kiált
vagy legalább tükrözi
esztelen ismétелgeti
amit mások mondanak
mert biztosan az az igaz
amit minél többen ordítanak
hiszi
telik-múlik a korszak
melynek pofája leszakad
de csak olykor
ha éppen nincsen jobb dolga
a szél meg szalad a maradékkal
a köznapi hordalékkal
amely oly könnyű
akár a röpke lég
és elmúlnak kimúlnak csúfos háborúban
a baleknak tartott
és mindig besorozott

majd halomra gyilkolt
örök hűségesek
a rém rendesek
akik rendre áldozatul esnek
a gonoszok ártó szándékainak
és hiába jön az a pillanat
amikor meg is dicsőülhetnének
de épp azok nem hagyják
akik ide juttatták
*„A gonosz miatt múlik ki ugyan az igaz,
de bölcsességre jut”*
és ezt is Bach gondolja így
mi pedig csendben hallgatjuk
és várjuk ama bölcsességet
amely megoldást is tud
ennyi értelmetlen öldöklésre

ugye, Bach?

ugye, Bach?

ugye, Bach?

Variációk Bachra

talán nem minden fül számára érthető
hogy egykor az óceánba ért
egy kicsiny patak-
nak minden egyes tiszta cseppje
zenélt a víz
és benne minden egyes íz
mely valamit hozzáadott:
gyerekzsivaj
orgonasípok
és a barokk lüktetés
meg a két asszony szerető ölelése
annyi éven át kitartóan ontva
az újabb és újabb orgonasípkat
kristálytiszta gyermekhangokat
aztán a sok gyaloglás
kérelmek (barokk pályázatok)
hogy a kegyes herceg kegyeskedjen
átengedni másnak
egy műértőbb világnak
egy időre pihentetett
zenemesterét
de mindhiába
a pökhendi hercegek
még a zseniális muzsikust is
nemhogy a mesteri zenét
saját privát
tulajdonuknak tekintették
akár egy ölebet
akár egy hangszerkulcsot

vagy a cipőjük csatját
szólt szállt a sok-sok éteri hang
egyenesen fel
csakis oda
akitől ezt a tálentumot kapta
s nemcsak Anna Magdaléna
hanem a családi zenekar is
úgy zengi máig
hogy idehallatszik
az éteren át
a szférák zengésein
minden értő fül által visszhangozva
csak d-mollban
vagy akár másban is
hogy a lenézett orgonista
jócskán túlszárnyalta
tartó-gazdáit vagy kiafenét
hogy már csak egy helységnév őrzi őket
a kegyesen kegyeskedőket
egy toccatában vagy egy dalban
de főként koncertálva
ritmusosan prelegálva
hogy nekik amúgy
zeneileg coki

P.S.: azért legalább Händel
ne vette volna kutyába
ugyi
kedves jó kortárs mesterek?

FRIDEL 2020

Hangvilla

lassan száll ez a dal
mert gyorsan száguldoznia
már nem lehet
leszáll az est
elszáll az élet
elcsitulnak mindenek
elhalnak mind a jó mesterek?
csak szállnak és szóródnak
valahányan csak vannak
a tiszta hangok
tisztára sikálva már a gangok
és az ösvények az erdőn át
mind fényesre taposva
Őzek és egyéb patás vadak
által
bennük száll tovább
és szól ahogy csak bír
ez a göröngyös életnek útja
minden egyes hangfoszlánya
tisztára fújva
immáron az erdők és hegyek
távolában lebeg
csodálják színes és színtelen
barbár hegyek

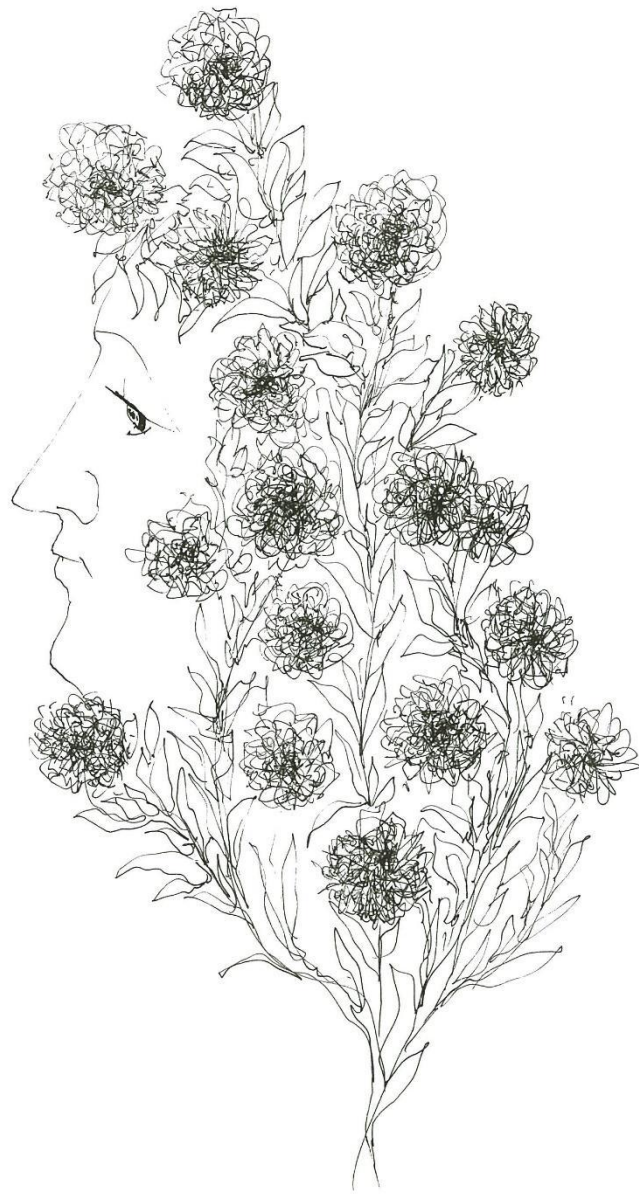
Szárnyak

jönnek a kósza méla árnyak
törten verdesnek a szárnyak
és mint egy régi dallam
felzeng egy húr dörren a dob
és felsírnak oboák
ki nagyon ki csak halkan
az árnyak meg egyre szállnak szállnak
nekivágtak a nagyvilágnak
akár a gólyák akár a fecskék
és az itt maradtakat nincsenek
akik temessék
furcsák sőt groteszkek az esték
a sok kedves szárnyas nélkül
már csak a költő révül
olykor
sej de olykor
amikor ilyen bolondokat gondol
hogyan talán nevetnék
ha volnának akik értenék
de csak suhognak lassan méla árnyak
megtörten zuhannak alá ezek a reccsenő
szegény kis szárnyak
és már elszállt az est sőt maga az éj is
ha tudnál érezhetnél kéjt is
ha nem berzenkedne benned
még mindig a lélek
s a száj többé nem suttogja: kérek

FRIDEL 2020

mert már nincsen is mit
csak ez az árva
dallam bolyong még egy kóbor
zenészre várva
akinek legalább a lelkén
rezonálnak még azok a hangok
hogy elhallgassanak aztán a harangok
s csak a zúgás emléke maradjon
talán még ebben a dalban
és a lelkek csak szállnak
csak szállnak
oly csendesen
olyan halkan
ahogy egy húr csak pendülni képes
hogy az emléke is csak kérdéses lesz
annyira kétes
minden visszhang
minden csendes rezonancia
melyet az Úr súgott egyszer
az a szelíd
az a bátor
a hatalmas Istennek fia

FRIDEL 2020

Hableány

zengő torkokon
ragyogóra fényesült hangokon
megint felcseng az a dal
melyet az Ister habjaival
jó messzire szállít
valami sötét víznek árja
hogy aztán rásodorja a világra
elhasznált habjait
zengő torkokon
ragyogóra fényesült hangokon
cseng és zeng újra az ének:
jó lenne ha még értenének
vagy egy páran
kis kicsi kedvesem
én már csak zengetem
mert ennyi de
ennyi az ének
nem maradtak akik félteneének
csak ülök az Ister partján
és csak nézem ama elsodort hableány
emlékét egyre csak hallván
egy végső sikolyt egy rezdülést
egy nem tudni mit
csak nekem meg neked
még mindig élni kell
írni és mondani kell
pedig érette kár
imitt-amott az Isternek
méla partjainál

FRIDEL 2020

Júdás-tangó

ezüstpénztől szennyes a marka
Ő mégis
mégis az orrod alá tartja:
adj még!
adj még!
mert neki soha semmi nem elég
rohadna tetves priccsen
akkor majd eltűnődhetne a nincsen
vagy a sok elrejtett kincsen
amit váltig tagad
az egész világot Júdás színébe vonná
ha tehetné s nem melleleg
ha a világ is azt akarná
ami neki persze smafu
csak tartja tartja egyre a markát
úgy véli a kincseket
te is egyre csak falnád
ahogy Ő és minden hozzá hasonlatos
piti ócska drogos
akiknek minden gondolata
már csak a SZER körül forog
majd kell neki újabb júdáspénz
úgy fogyasztja mint te
a reggeli kávéd
hát csak hidd hogy ez akkora de akkora
ajándék
de ha jót akarsz magadnak
ne adj neki!

Ő mindet azonnal elpengeti
aztán kezdi újra
nincs más dala melyet
egy ennél szebb húrra
komponáltak volna
hát csak fújja és fújja
szerencsétlen dalát
vagy miafenét
ne dőlj be neki
többé oda se hallgass
mert Ő a mesebeli farkas
aki előbb csak beimádkozta magát
minden zárt ajtón
amíg
egyszer
méla utálattal
le nem csapja valaki

te meg csak Őrizkedjél a mindenkori
júdásoktól
kiknek marka mindig szennyes
még a nemesfémektől is

FRIDEL 2020

Megkövült fák

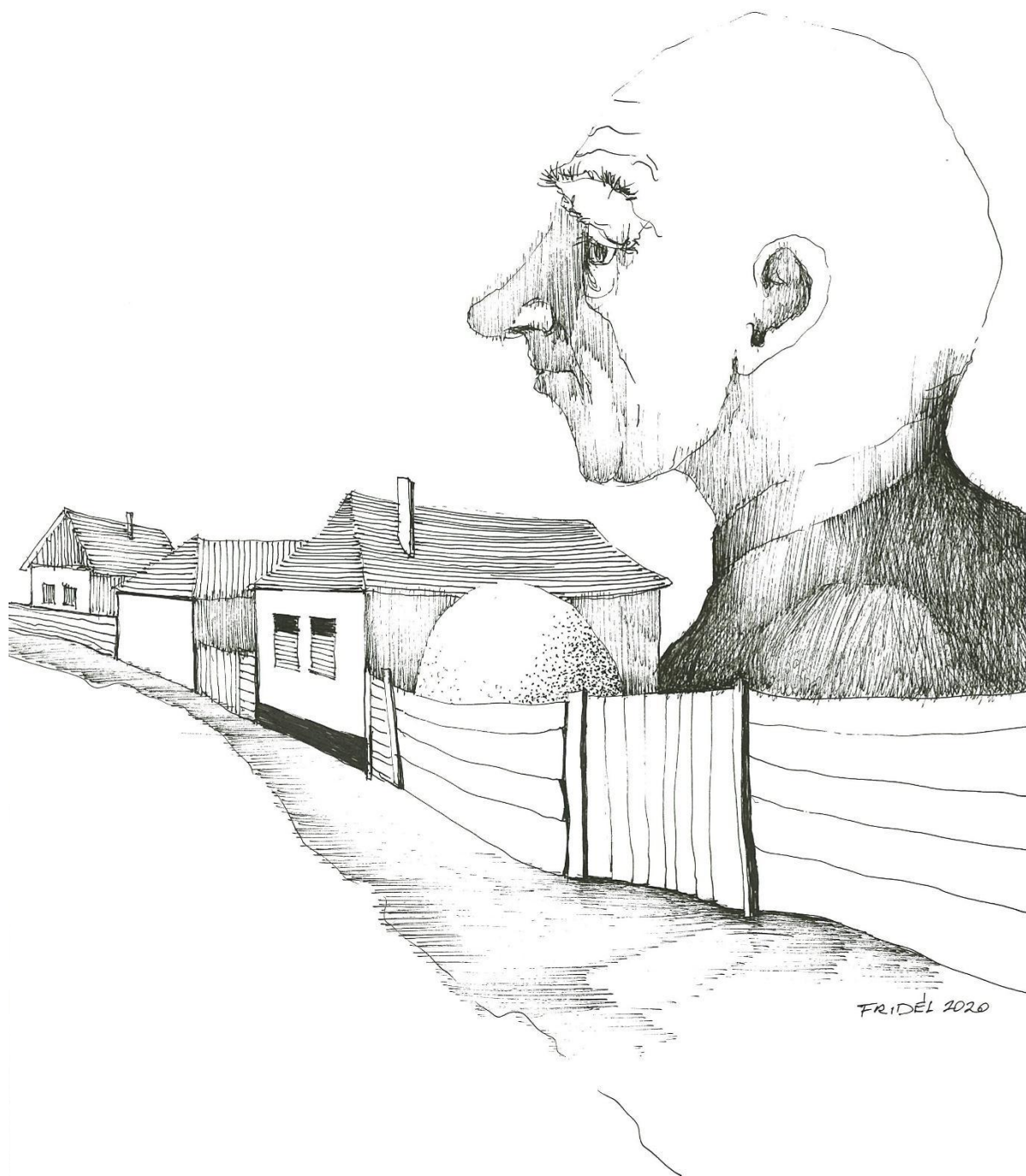
Megkövült fák, soha el nem korhadók
Őriznek titkokat s még valamit
ami fölötte van annak a bizonyos
hétköznapi mindenségnek
a Mindenség nem-szeretetének
csak méla megvetésének
ám a megkövült fák
híven őrzik az egykori tájak
minden Őszinte szeretetét
és annak minden ékes kövületét
rajtuk ódon felirat
melyet senki nem ért ma már
mégis szépek
ellenállnak a feledésnek
hiszen elébed tartják
ama korszak
szépséges üzenetét

ékes megkövült fák

Jakok

becsületes jakok fő-leszegve
járnak és hordják az Őket tartó ember
minden rájuk rótt terhét
bozontos szőrük lobog a szélben
és Ők vele dacolva
gazdáikért mindent kibírva
állják és állják keményen
állati becsülettel
hiszen szemükben valódi úr az ember
mert Ők azon becsületes jakok
amelyek ugyanúgy hisznek
abban az eleve elrendelésben
hogy Ők az Isten kezében
nyugvó áldásban teremtetett lények
és Ők hordanak és szállítanak
mindent amit kell
Mongóliában vagy a Himalájában
a zord hegyek között
fénylő szemekkel
amiket sose látsz
mert védi Őket a bozont
takargatja de Ő pontosan látja
hogy az embernek hű barátja

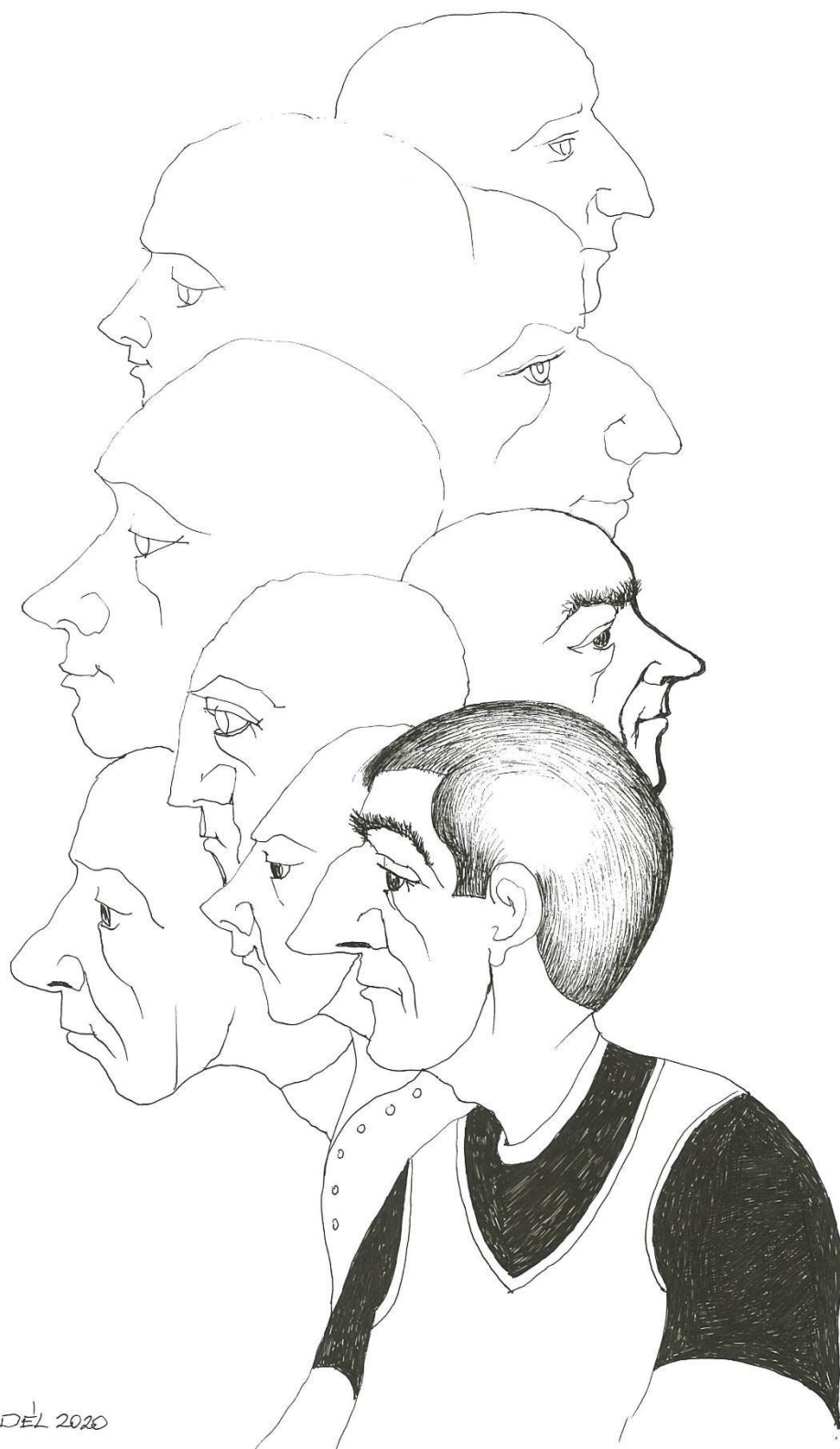
Ők ama becsületes jakok

FRIDEL 2020

Mongol lovas

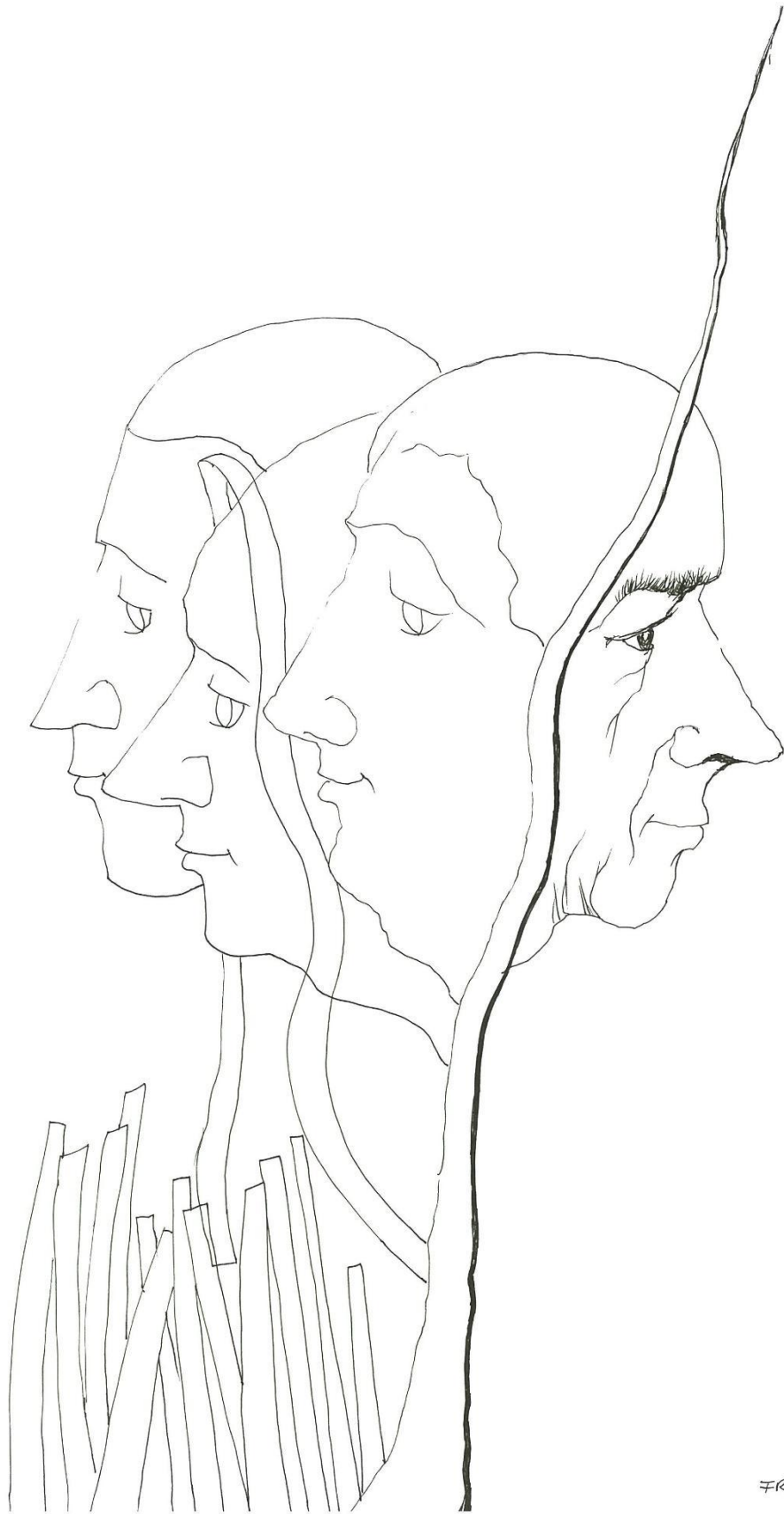
lóról földig hajol
úgy kapja fel azt a kendőt
miközben csak ez a vágta
érdekli aztán
hajol és megint hajol
a lova tartja
ember és állat együtt hajtja
azt a bizonyos versenyt
remeg a ló horpasza
és keményen küzd az ember
hogyan egyensúlyát ne veszítse
hanem övé legyen az a pálma
melyet csak a képzelet fon loboncos hajára
de hajrá és uzsgyi és gyí te lovam Dhárma
váltáznak és a lovas
a következő kendőért is lehajol
s ha buknának is
együtt történik velük mindez
ló és lovas szinte eggyé váltan
no lám a csillagokat tapossa
aztán feldörren a taps
és Ők itt lenn a célba értek
együtt lobog a haj meg a sörény
hogyan csak úgy játszik rajtuk a keleti fény
valahol Mongóliában

FRIDEL 2020

Epizód

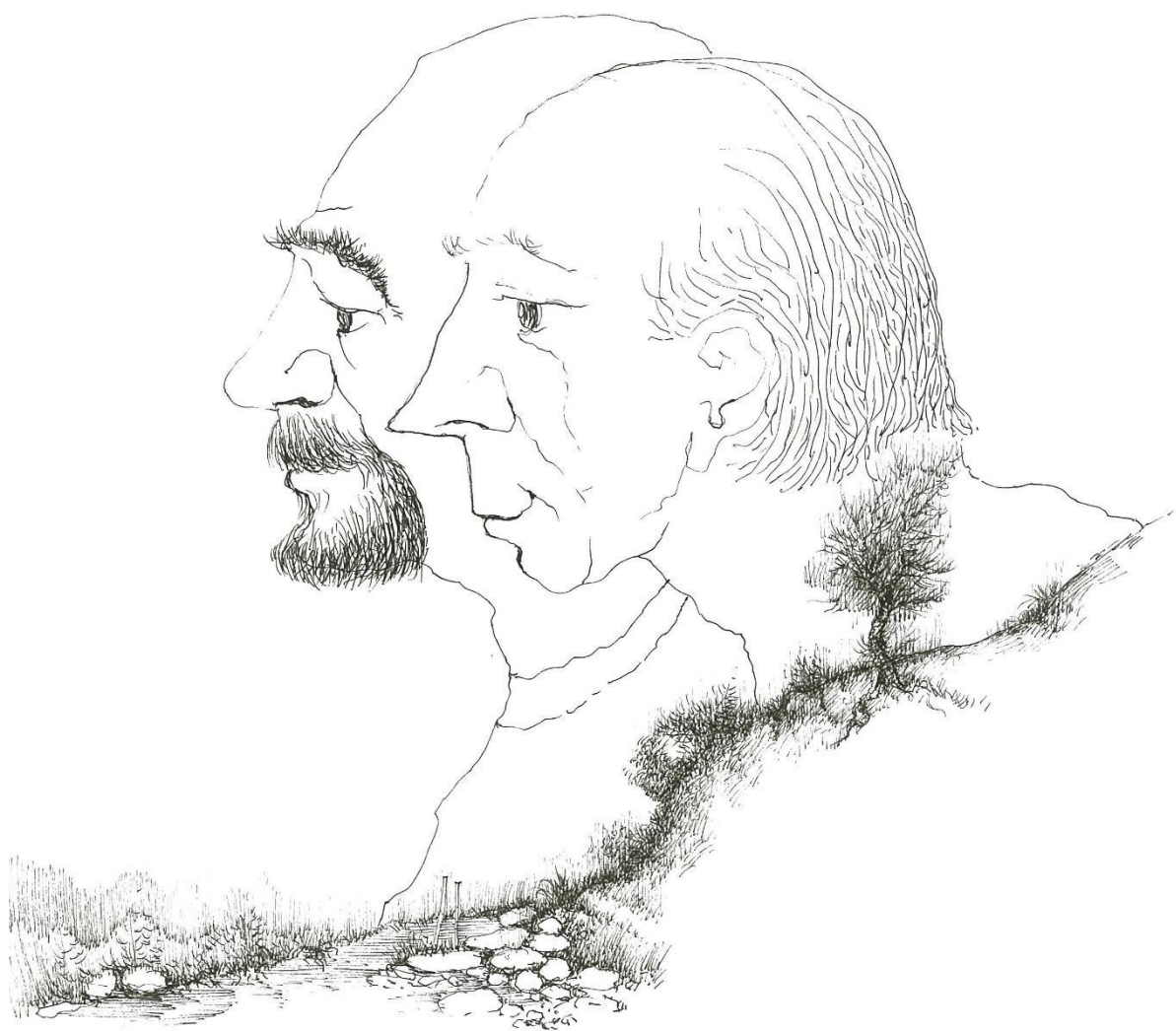
kicsinyke epizódcska
az életed az a néked drága
ama nagy lélektipróknak akik egyre
csak maguknak kaparnak nem a locska
patakok vizén útjaikat járva
haladnak csak mindig fel a hegyre
amelynek csúcsán ott lebeg a semmi
nekik mégis mindig az kell
nem a szép nem a jó csak az utánczat
mely után mégis annyit lehet menni
kitartó gyűlölettel-szerелеmmel
utána csak Ő csakis Ő járhat
kinek az élete aprócska epizódcska
abban a fontoskodó létben
ahol úr ez a furcsa
patak-utánczat csupa locska
hangzás ama hegyi beszédben
és az életének mégis ez a kulcsa

FRIDEL 2020

Darázs

szárad – az visszafelé: darázs
hogy kerül ide az a
köznapi varázs
hogy Ők visszafelé fordítva beszélnek?
nem neked csak a
fergeteges tempóval rohanó szélnek
mely Őket is tovasodorja
ha néki úgy tetszik
de ama darázs
csak akkor szárad a szélben
ha egy tövisszúró gébicsnek
úgy tetszik hogy konzerválja Őket
a közelébe merészkedőket
no hát akkor
szárad a darázs a szélben
de a tükörbeszéd
még mindig nem tetszik
annak aki követni nem tudja
ezt a kusza tempót
ezt a kitekert beszédet
mert jobb neki rendesen
és megszokottan
nem kívánja látni hogy amottan
mások meg darazsaznak
mért nem inkább kanalaznak
valami finomat
ki is érti?

FRIDEL 2020

Lélekláng

Ha tudnád hol lakik az Isten

nem csépelnél annyi szót

mások pocskondiázására

te árva kis féreg

te lárva

Ha tudnád hol lakik az Isten

magadba tekintve

vagy csak ama vonásokat keresve a tükörben

hagynád hogy Ő is reád tekintsen

no, akkor állnál remegve

te csárda-

lakó szegény kis árva

Hát keresd csak hol lakik az Isten

s csak fuss amíg célodhoz nem érsz

minden teremtményben végül meglátva

hogy Ő ama isteni ábra

kinek testében jó mélyre ásva

ott lobog a léleknek lángja:

egy picinyke Isten-darab

no, hát ehhez tartsd magad!

FRIDEL 2020

Mai Styx

Styxnek vizén
vagy akárhol is
úszik egy ladik
vagy valami vízi jármű
atom nemigen hajtja
mégis viszi és hordja az átkelőket
akár a csempészek a felénk igyekvőket
de minek is?
Valaki jókat röhög
az emberi balekság infinitívuszán
mely őket is hajtja
sarkallja még
aztán fordul a mítoszbeli csónak
jönnek és mennek
mert ugye nem tudni mit hoz a holnap
hát eveznek és igyekeznek
valahová
embertelen igyekezettel
köröttük hullik a szemét meg az ember-
nek minden nemtelen hulladéka
de ők nem bánják csak már érnének oda
abba a nekik ígért szépséges-jóságosba
ahol cirógtatják őket
ők meg viszonzásképpen erőszakoskodnak
mert ott már ők az urak
előbb-utóbb
jó nagy arccal
és piszok kíméletlenül

mert pár országgal odébb meg gyilkolásznak
de néki smafu
Ő arra megyen ahol legjobban hadonásznak
a csónak halad
no, legalább a Styx felé szabad
még törekedni
azám
sejehuja
csak még nem látják hogy a kanyar után
majd hirtelen befordul a csónak
ahol az elholtak csápolnak
mások meg szónokolnak
erről a szervezeten is szervezetlen
életükről
odalent a Styxnek vizén

az elpazarolt legendáknak éjjelén

Merre?

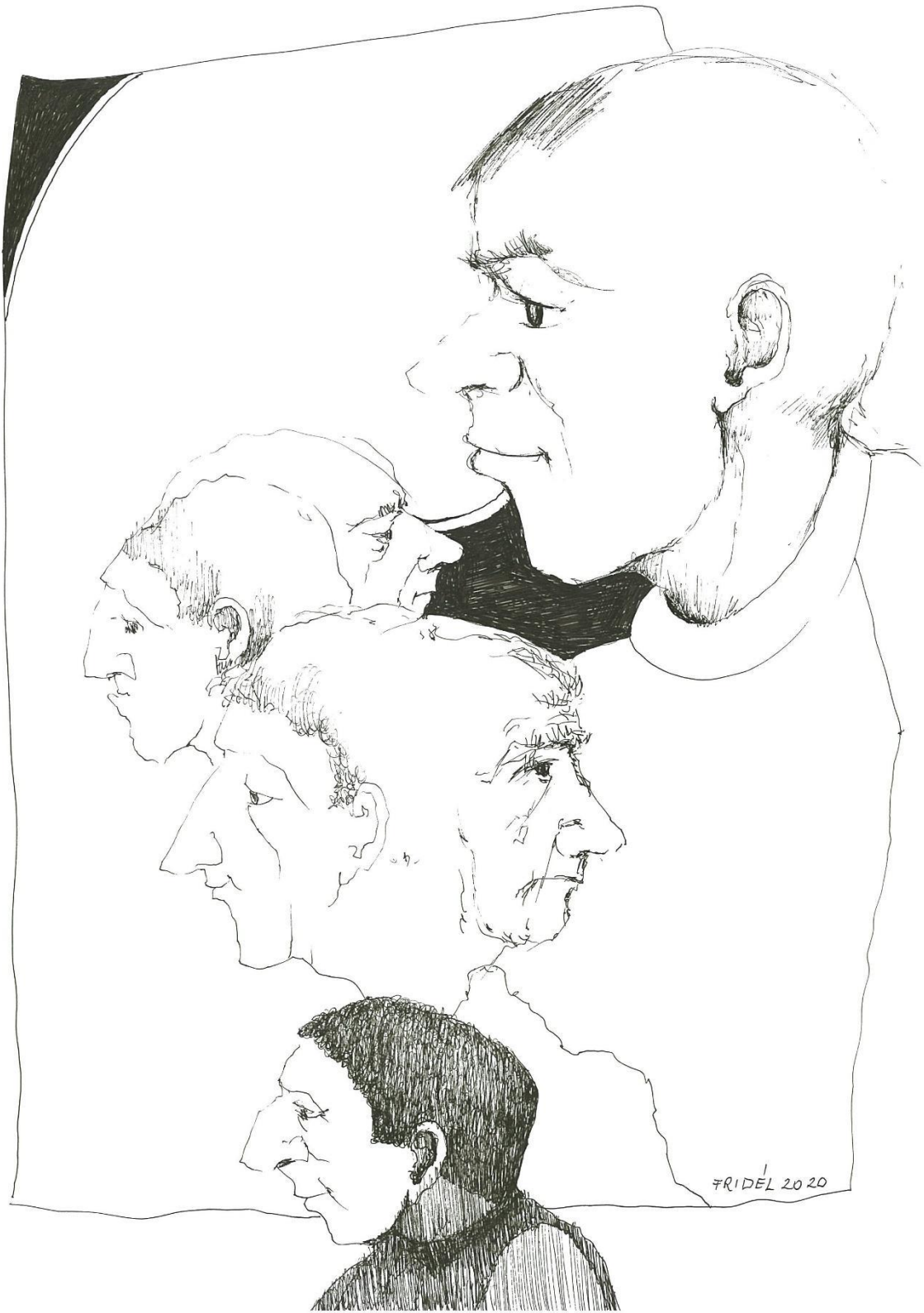
Merre tartasz ma, emberiség?
felfelé igyekszel vagy már megint lefelé?
még mindig vonzóbb ami könnyen elérhető?
vagy lesz alternatíva nemcsak ez a feneség
hogyan benned a létra de te a lefelé
varázsában célzod azt ami másnak nem érthető?
Meddig csépeled még azt az egyhúrú valamit
hogyan csak rekedt csúf hangok szállnak
le is meg fel is csak leginkább semerre
nem vezet utad mégis téged épp ez andalít
mintha kecses hangjai az ifjúi vágnak
vinnének de marad ez a serteperte
ez a prózai líra ez a semmilyen élet
melyben ölnek és lőnek és te üvöltöd: háborút!
magad meg alámerülsz és egyre ferdébb a vágyad
ez a más által nem látott, véled
és csak vágyod és vágyod az iszonyút
hogyan még az utolsó éjedet is ebben háljad
Merre hát merre, no, kerge emberiség?
Honnan és hová és merre?
Mikorra várható az az ébredés
mikor magad vetted el hogy az egyszeriség
egykor már jófelé terelne
de te nem! mert fene jó az a keresés

az a tévút meg a rosszaság szerelme

Csend és rend

csendben teltek az órák
és minden rendben volt
minden a helyén
még a por is a lámpán meg az ablakon
mert senki nem arra figyelt
csendes órák ajándéka
egybe fogta a családot
senki nem pörölt nem követelt
csak tette amit tudott
s közben
elszállt egy fényes fehér angyal
mindnyájunk fölött
egymásra mosolyogtunk
egymást segítettük
-mindig is így kellene –
az órák szálltak
de aztán búcsút kellett mondani
és az egész világnak
fényes oldalát láttuk
játszottunk is meg
beszédre is jutott idő
pedig oly kevés az a
percekben is alig kifejezhető
csekélység
melyben a Mindenség üzent
aztán maradtunk ennyiben

Mindig ez a...

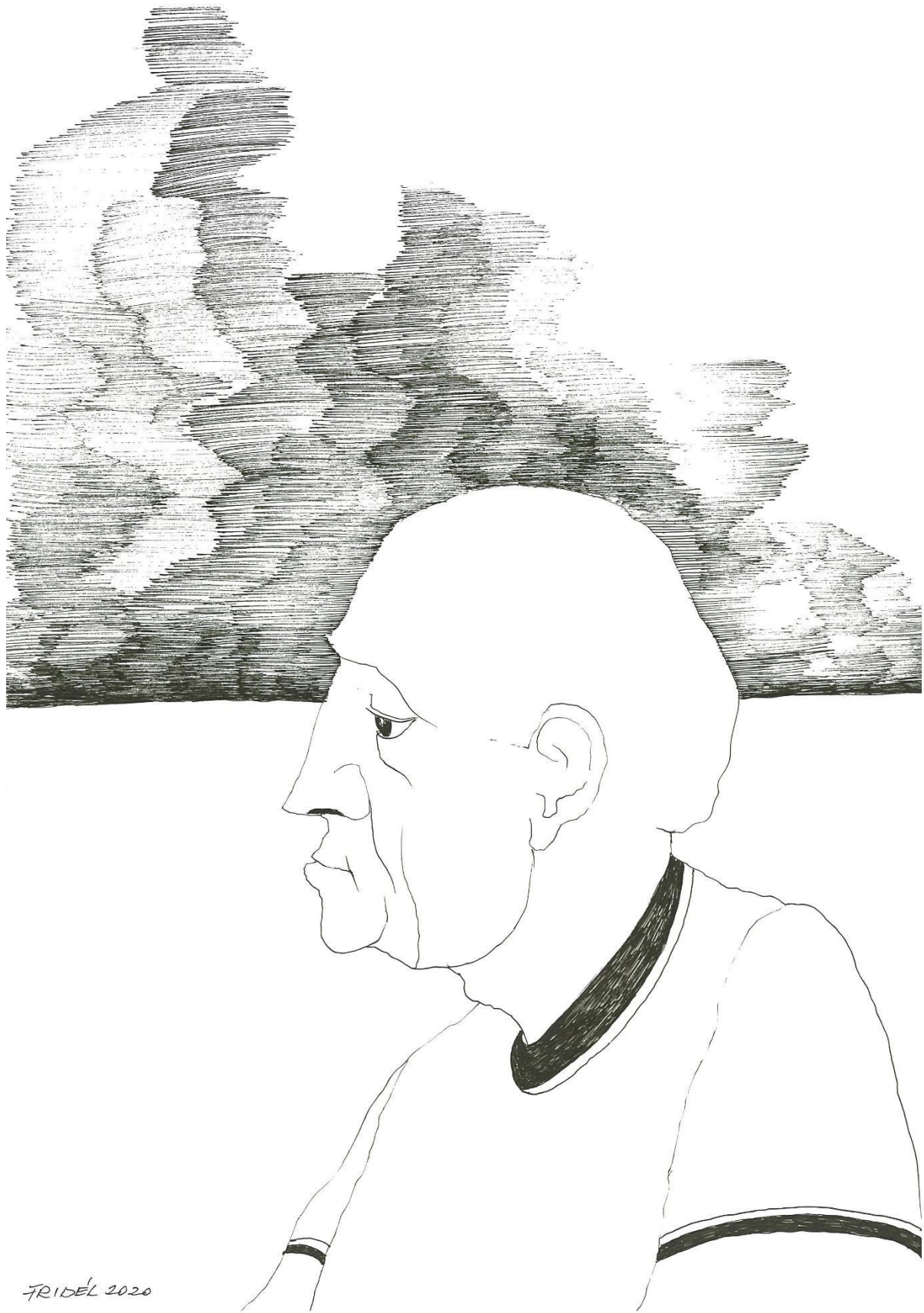
Mindig csak ez a
kimondhatatlan vereség
amelyet az emberiség önmagára mér
csak halmozódik akár
a homok a sivatag asszonyának
szoknyája szegélyén
hogymár lerázni se érdemes
jön úgyis újra
mindent és mindenkit lángra gyújtva
akár a végzet
az a tegnapi
az a mindenkori
az az elcsépett
mert már kimondani
és szembenézni véle
is akkora teher
de még nem jön az a jótékony lepel
amely megszabadítana
a lelki terhek özönétől
a köznapi semmilyenségtől
csak a homok és a homok
minden szemcséje száll és szúr
-a szemed nem állja –
de itt van és nem hagy
mert egyszerűen ez a dolga

FRIDEL 2020

Jó volna

Jó volna szállni
csak visszajárni
minden álmunknak
régi helyére
ahol nincsen
rendetlen csuda lárma
de a lélek csak oda járna
ha tehetné ugye látod?
Jó volna szállni
mindenféle szépet csinálni
hogy még a Teremtő is
megcsodálná
megvalósult tetteinket
és az egykori álmok
ott egy fényes panoptikumban
tündökölnének
már csak értünk fénylenének
akár a csillag
akár a gyertya lángja
akár a jóvá tett khárma
Jó volna szállni
mindig csak jóban járni
hogy tetteink, lélek-etűdjeink
helyettünk is zengenének
akár a karácsonyi ének
tisztán és mindörökké

Már mindenek...

Már mindenek csak azt a véget várják
mintha jó volna
mintha lépted csak arra barangolna
írnak és fantáziálnak
hogy most aztán telibe kap bennünket
valami égi lövedék
vagy egy hatalmas kődarab
te pedig szégyelld magad
ha el nem hiszed
a mindennapi meséket
mindezekről a szörnyűségekről
melyek talán üzenet a végtelentől
de mit is beszélek
akiben ennyire nyüszít és üvölt a lélek
vagy annak paródiája
annak odabent kellene nagy rendet rakni
mert még mindig nem érti
hogyan az Ember Fia
érte is szenvedett
hát csak szedelőzködj
és jól ápolj a kertedet
mert ez a sok szellemi gaztermés
előbb-utóbb a házadat is mind ellepi
hát uccu neki!
kezd el kitakarítani

FRIDEL 2020

Lenni

Lenni...

kegyelmes létben

minden létigének

minden egyszerű és összetett

szerkezetében

csak lenni

töprengés nélkül

és csak semmi kétkedés!

hogyan ez a múltó létezés

valami rendkívültre vált majd

és ez az állandó alak

sem tudja rád bizonyítani

hogyan érdemtelen és szükségtelen

a léted

fő hogyan te érted

és csak lenni

a „ser” vagy az „estar”

valamelyik értelmeképpen

lenni

ringatózva most még a lét

édes anyaölében

ahol a nemlét

még ismeretlen létezési forma

most még csak lenni

mintha mindenki veled együtt dalolna

ugye hogyan milyen jó

LENNI?

FRIDEL 2020

Mindig

Mindig olyan okos mindenki
hogy csak várd ki
hogy szólni neked is szabad legyen
és valahová menni
ne is töprengj az életeden
hisz helyetted Ők majd úgyis megoldják
a te dolgod meg engedelmesen követni
minden eszement parancsát
azoknak
akik
megint romlásba akarnak vezetni
és te csak tettesd
hogy ó, ugyan, észre se vetted
amikor elkapták az orrod
vagy legalább azt szeretnék
hogy te életed fogytáig bárgyún tűrnéd
azt ami tűrhetetlen
hogy annál fogva vezetgessenek
mint járni még nem tudó gyermeket
mert Ők úgyis jobban tudják
nálad is
nálam is
meg mindenkinél
hát most mondd meg
még mindig kellene
ezek az eszementek?

Szépen

szépen...

meglenni béken

nem csupa kéken

mert már megint kezelésbe vettek a pribékek

igen, szépen

nem csak úgy lődörögni a téren

mintha tudnád hova és merre

vezet a Mindenség szerelme

szépen

érezni hogy túl a léten

valami más valami szép van

s nem baj ha a honpolgár meg is nyikkan

amikor mondani szeretné

hogy az égen

annyi de annyi a csillag

csak éppen nem látni a lenti fénytől

amit köznapian

szennyeződésnek hívnak

akik értenek hozzá

de te csak szépen

még csak nem is szebben

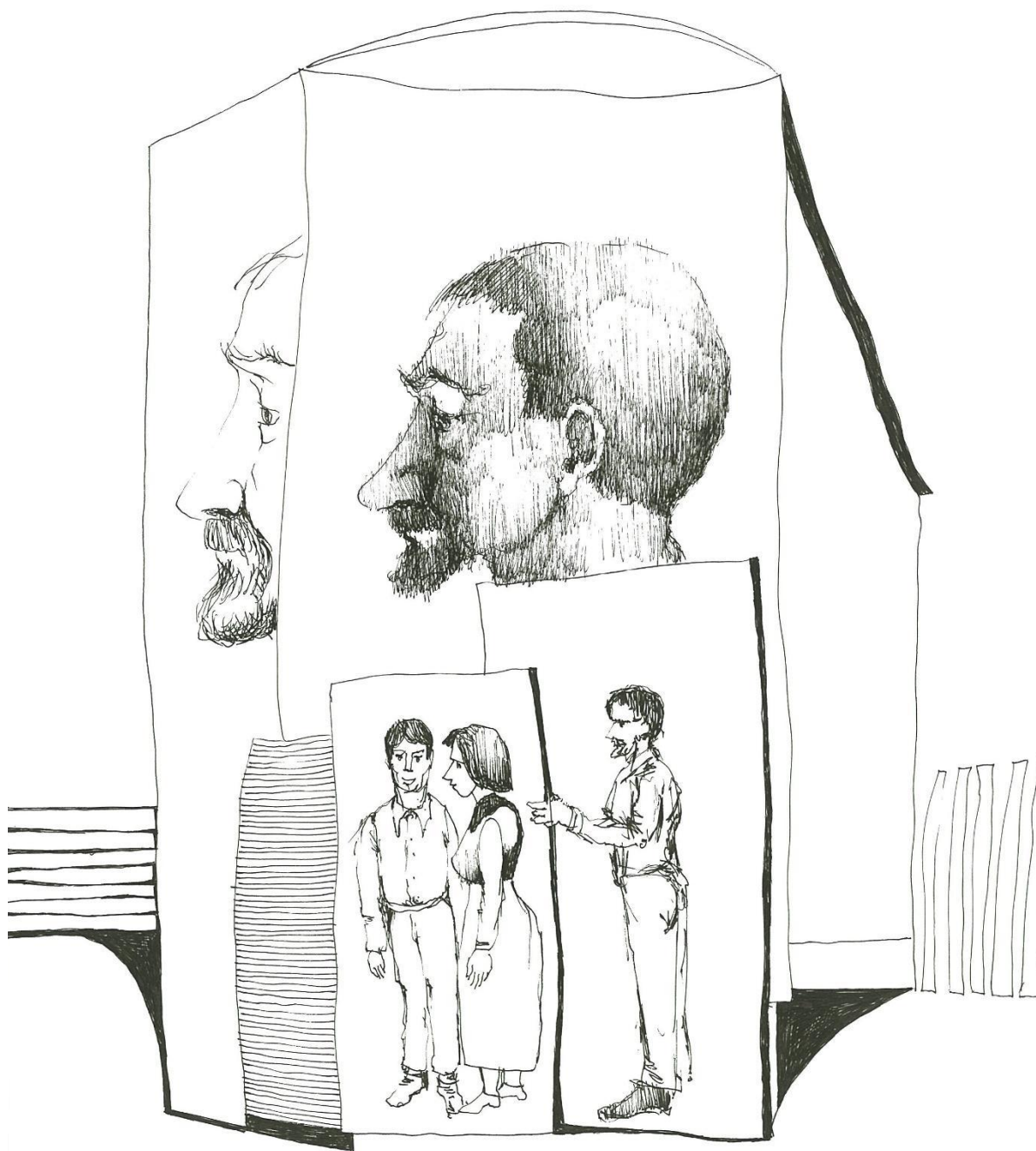
csak szépen

és oly egyszerűen mint

ülni a széken

vagy az Isten tenyerében

mert ez neked is megadatott

FRIDEL 2020

Fergeteges

ez a tánc nem olyan
mint ama csángó ama régi
mert ebben máshogy kell menni
mert ez több mint nem olyan...

ez a tánc ez a másik
olyan vad olyan züllött olyan édes
hogy magához vonzza ama rémes
nagy förgeteget
hogy tőle a topán sarka is vásik

ez a tánc csakugyan nem olyan tiszta
mint ruhákat mosni
a falu végén a patakba'
és nem ugyanaz már az a ritmus
mert kapkodja a hab s viszi vissza
minden szerelmes régi álmát

ez a tánc nem olyan
mert nem is kell olyannak lenni
csak váltott ütemre menni menni
mert ebben lüktet valahol az az élet
amelyet ha nem is szeretnének
csak van és ellene
nem kell semmit se tenni

ez a tánc nem olyan
csupa forró szél csupa rikkantás
meg ki is tudja
miféle förgeteg hajtja arcodba hazudja
hogy még mindig fiatal vagy
pedig öreganyád is szebben ropja

és még szebben fújja

hogy

ez a tánc nem olyan

ez a tánc nem olyan

nem biza'

nem a' lelkem

csak ropjad s majd eltűnsz

ama égi fürgetegben

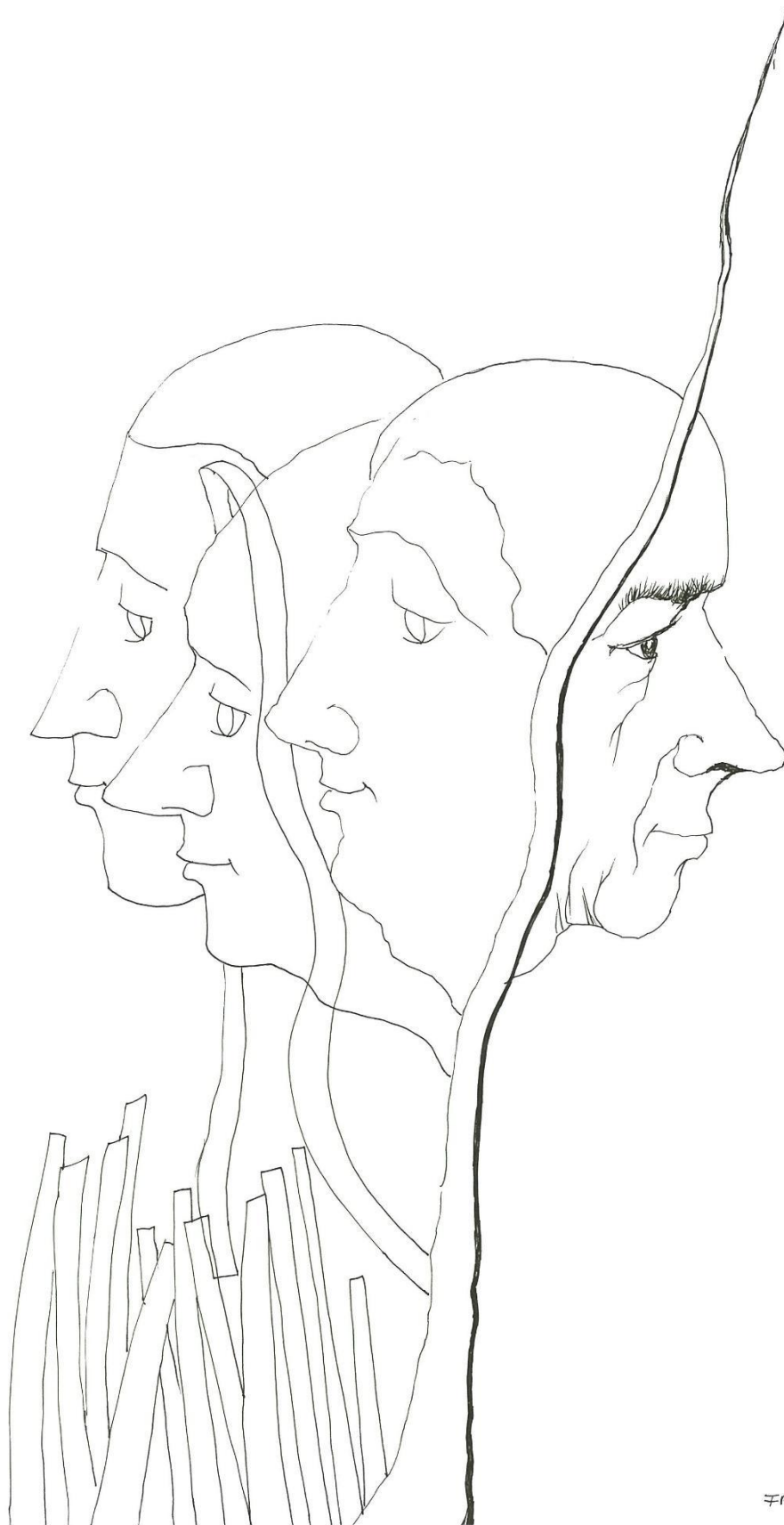
ahol

ez a tánc

s az a tánc sem olyan...

Csendes

csendes estéken a búcsúzó fény
egészen felragyog az ég peremén
csak mert ez a dolga
pedig úr Ő nem buta szolga
akinek minden mindig jól van
csak hagyják benn' ama nyavalyában
ama bajban
mert arra perdül a ritmus
és a más-akarat úgy siklik mint
a kés a vajban
csendes estéken mikor a nap lebukik
valahol valahol az égnek peremén
vagy másutt végtelen tengerekben
mintha fürödne mintha hívna hogy te meg én
kövessük de mire már észbe kapnál
el is tűnt s te úgy hiszed
nem is gondolta komolyan azt a hívást
hogy te meg én...
mert nekünk itten kell lakozni örökös fényben
tűnte után meg a szépséges emlékében
mert valahol az égnek peremén
feltűnik reggel majd tisztára fürödve
valami végtelen szépben hogy te
csak állsz és véle ragyogsz
valahol valahol a földnek peremén

FRIDEL 2020

Mentem...

Mentem egyszer bandukoltam
lehajoltam s íme a porban
valami vakítón ragyogott
szívem meg hangosan dobogott:
mi lehet? mi lehet az a fény?
kinek ég? minek ég odalent
vagy az égnek peremén?
Aztán egyszerre kihunyt a ragyogás
megszűnt a megszűnt a lobogás
mert mindez káprázat csupán
most már józan fejjel látom
hogy a bandukolás meg az a csillogó délután
szívemben él édes barátom
kinek még mondhatom zenghetem hogy az úton
álmodtam s álmodom pedig megsúgom
hogy ez a kicsike történet
nem más mint káprázat álom
hogy neked is ragyogjon ha velem
vagy mással álmodod
bizony barátom
az életed s az életem
ilyen kicsiny dolgokon múlik
ha figyelsz
s ha kicsit remekelsz
vagy csak úgy énekelsz
magadban
hogy később is csillogjon az a valami
ott a porban

és ebben a fura dalban
s csak ragyogjon akár
a szépségek a múltban
mindig tisztán és sose dúltan

FRIDÉL 2020

Halmaz

életem életünk csupa halmaz
vétettünk földnek porából
de van aki egy csillaghalmaz
szétszórt hamvából-porából
hogyan aztán új életre keljen
s tegyen valami szépet
és öröme ne csak bánatra leljen
lásson meg téged és engem
a sok halmaz csak halmozódik
köröttünk iratok tárgyak
hogyan az ember néha bukdosódik
minek is kellett ennyi apróság ennek a háznak?
sejtjeink is egyre halmozódnak
míg mások a nemlétbe hullnak vagy tárolódnak
fölszeges nagy halmazokban
mert a túl sok sose kell csak úgy ott van
de mi gyűjtjük és gyűjtjük egyre
mintha fontos volna és csak erre menne
ki a játék az a mihaszna
mintha visszatérhetnénk még az egykori tavaszba
és csak gyűlik a halmaz
amiért életeden át egyre hajtasz
aztán hopp! megunod s elrepülsz abba a Másba
csillaghalmazok közé örök álmodásba

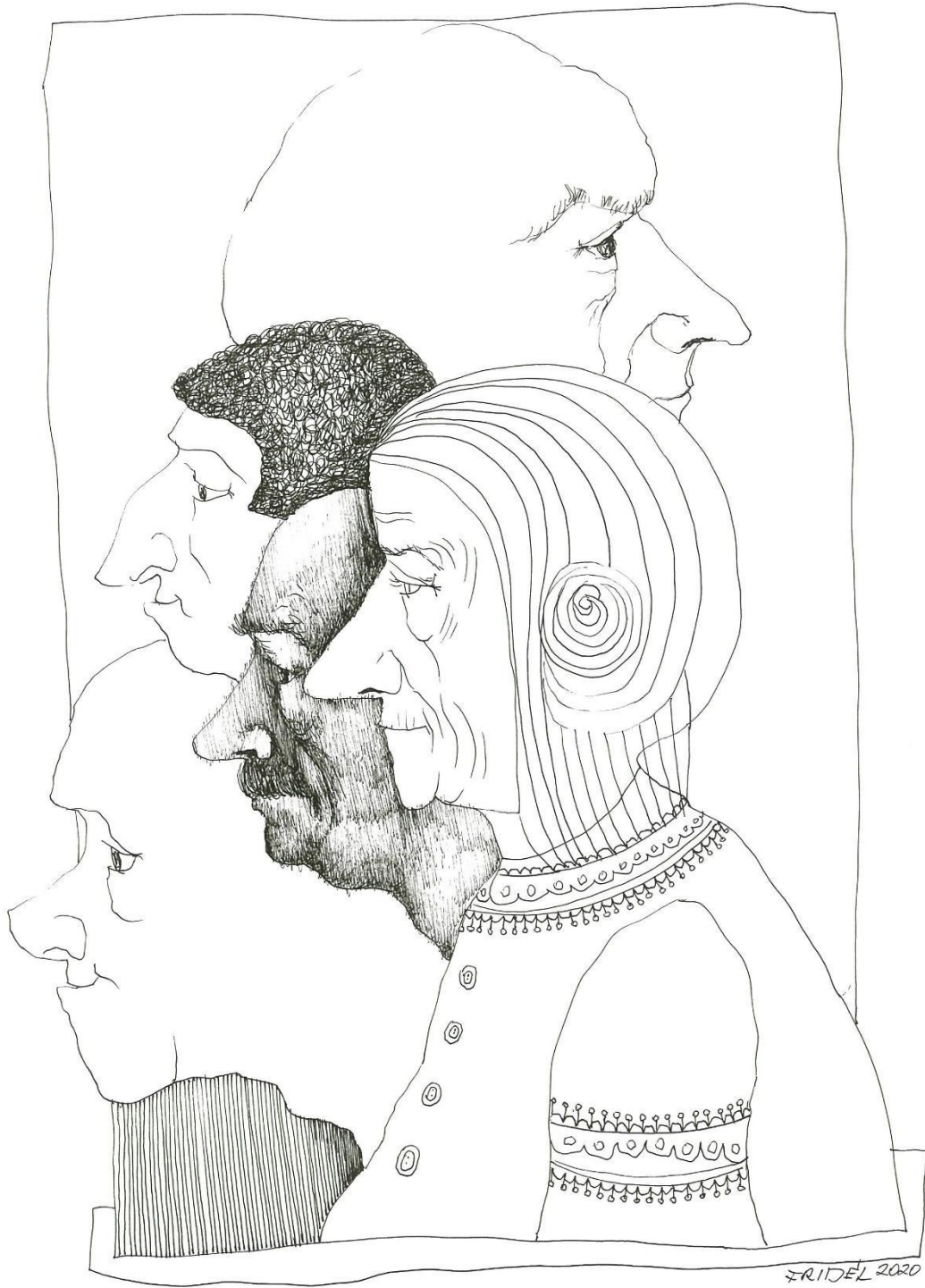
Fordul a Föld

Fordul a Föld és
fordulnak véle a sorsok
egyszer fenn
egyszer lenn
hej, de sokan vágnak felfelé
de senki nem akar lefelé...
az egyik kapaszkodna
sej, de felfelé
a másik tapossa
hej, de lefelé
nagyon lefelé
Fordul a Föld és
fordulnak véle a sorsok
végül úgyis megy sej, de lefelé
a másik megy hej, de felfelé
mert ez már csak így van
század- és ezredfordulóban
hogyan akkor is cserélni kell
ha nagyon nem akarod
kapaszkodj bármennyire is
előbb-utóbb
úgyis feladod
s végül fordul a zökken a Föld
északon dél van
nyugaton meg kelet
hiába mondod: kellett ez neked!
mert mindig
fordul a gördül a Föld

a kedves sárteke
és mindnyájan forgunk itt vele
le és fel csereberéjében
a létnek hangoskodásában vagy
csendesedésében
a cserét egyedül
kivárni csak lehet
nincsen más mert nem teheted
s csak fordul a Föld
s véle
sorsok cserélődnek
gazdaggá lett a szegény
és elszegényedett a gazdag
s közben mind azt hitték
mindez örökké tarhat
hát csak ne higgy a dalnak
mert örök körforgás az élet
hát megint
így kitoltak véled

Főnökösdi

Annyi már itt a főnök
hogy azt se tudni
kinek kellene engedelmeskedni
pedig dehogy akarod
hogy Ők ottan
vezényeljenek vagy mi
és rendeli és utasítja
hogy a lét kerekét hova s merre
de a plebsz csak a masszát sokasítja
és még mindig sok a szarjani
de itt megint annyi már a főnök
hogy tőlük nem láthatod
magadat hogyan válthatod
meg ebből a nagy népi kócerájából
zengerájából vagy pucerájából
mert nekik így jó az egész
s tiéd az engedelmeskedés
különben akár deresre húznak
miközben nagy boldogan mosolyogva
népet nyúznak
Igen, túl sok a főnök
a minden bulvár-ügyben döntenők
de hogy a Földből mi lesz
azt hallod ki fejt meg?
kié lesz végül a vezéri pálca?

Szépen szebben még szebben

Szépen szebben még szebben

rendezkedjünk lényegben

vagy csak ama hitványban

mert már annyi silány van

ebben a nagy ösztáncban

kevés a hely a házban

Szépen szebben még szebben

éljünk rendben s éltedben

annyi lesz a szép és jó

csupa fény és ragyogó

tündöklés meg rokokó

kecsesség és menüett

hogyan csak egy szép sziluett

marad rád és tán ránk is

ne hidd hogy lesz szebb mánk is

Szépen szebben még szebben

egyezzünk meg: lényegben

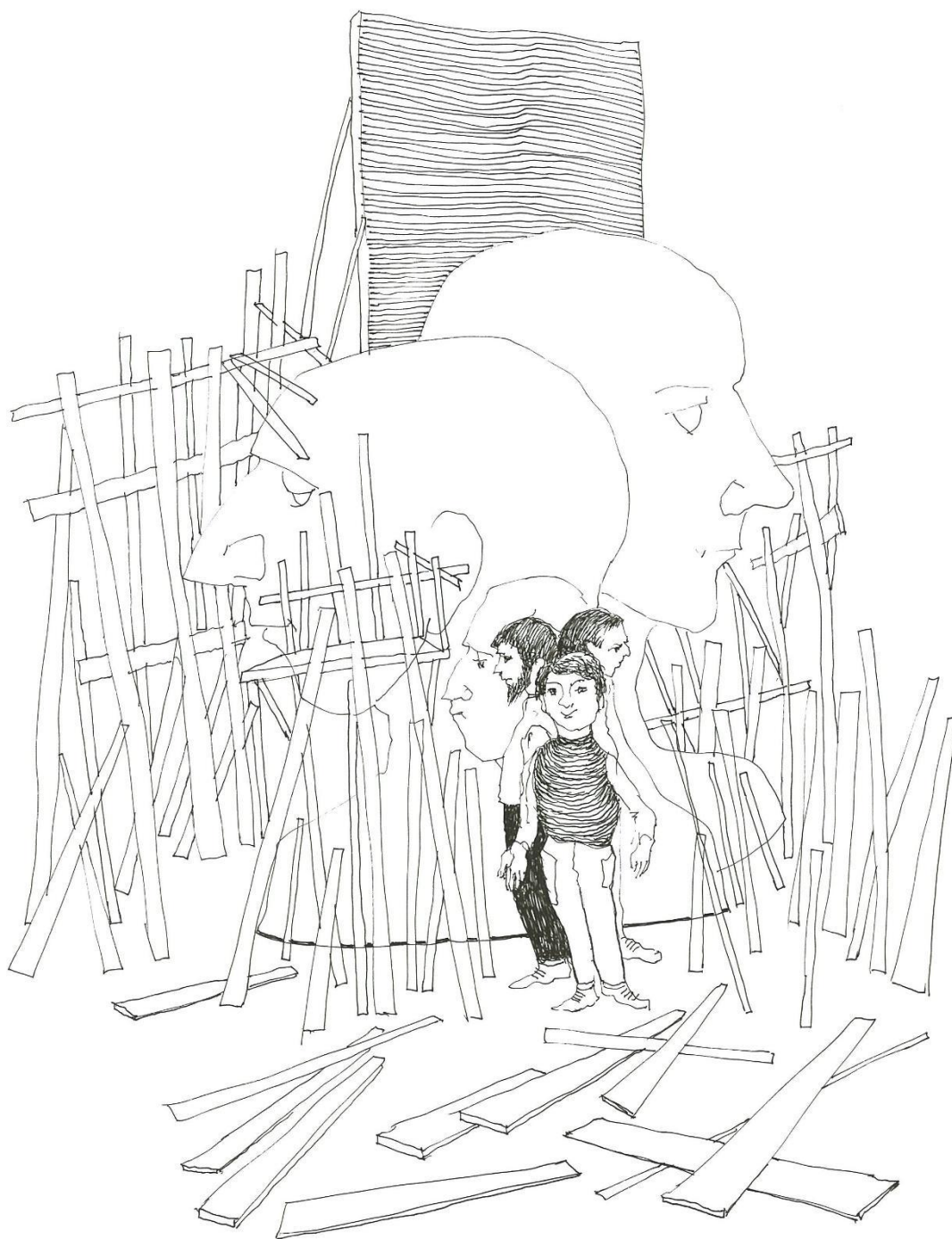
másképpen kell nem rútán

nem kacskán és nem csúfan

ha ezt szépen rendezed

harmóniádat békességed

mindörökre megleled

FRIDEL 2010

Büszke magyaros

Nem értik a büszke magyar

merre tart és mit is akar

Nem értik a jellemét

nem becsülik szellemét

Elég volna figyelni

szemed-füled kinyitni

s mindjárt jobban értenéd

nem fitymálnád s rejtenéd

minden javát s érdemét

zenéjét és énekét

Nem értik a büszke magyar

merre tart és mit is akar

pedig csak pár kedves szó

megmutatná minden jó

érdemét és kellemét

jellemét és szellemét

Máshol másként ítélnék

büntetnek nem kímélnék

gőgös népek irigyek

Belzebubi bánjon ki velek...

FRIDEL 2020

Lehetne?

Lehetne még

csöndesen várni

hogyan felragyog az ég?

Lehetne még

halkan s nem félve ülni

s nem mondani: ez volt rég?

Lehetne még

ülni vagy állni szépet csodálni

s nem halogatni hogy az a vég

jöjjön csak mert itt rég

kiürült a hang s a lég?

Lehetne még

hogyan ez az átokverte álom-szötte

kies vidék

ne csak hulladék-nép

prédája legyen s hogy szólni ne legyen tilos?

hogyan észrevegye minden vén pribék

lehetne?

lehetne egyszer még?

FRIDEL 2020

Elrendeltetés

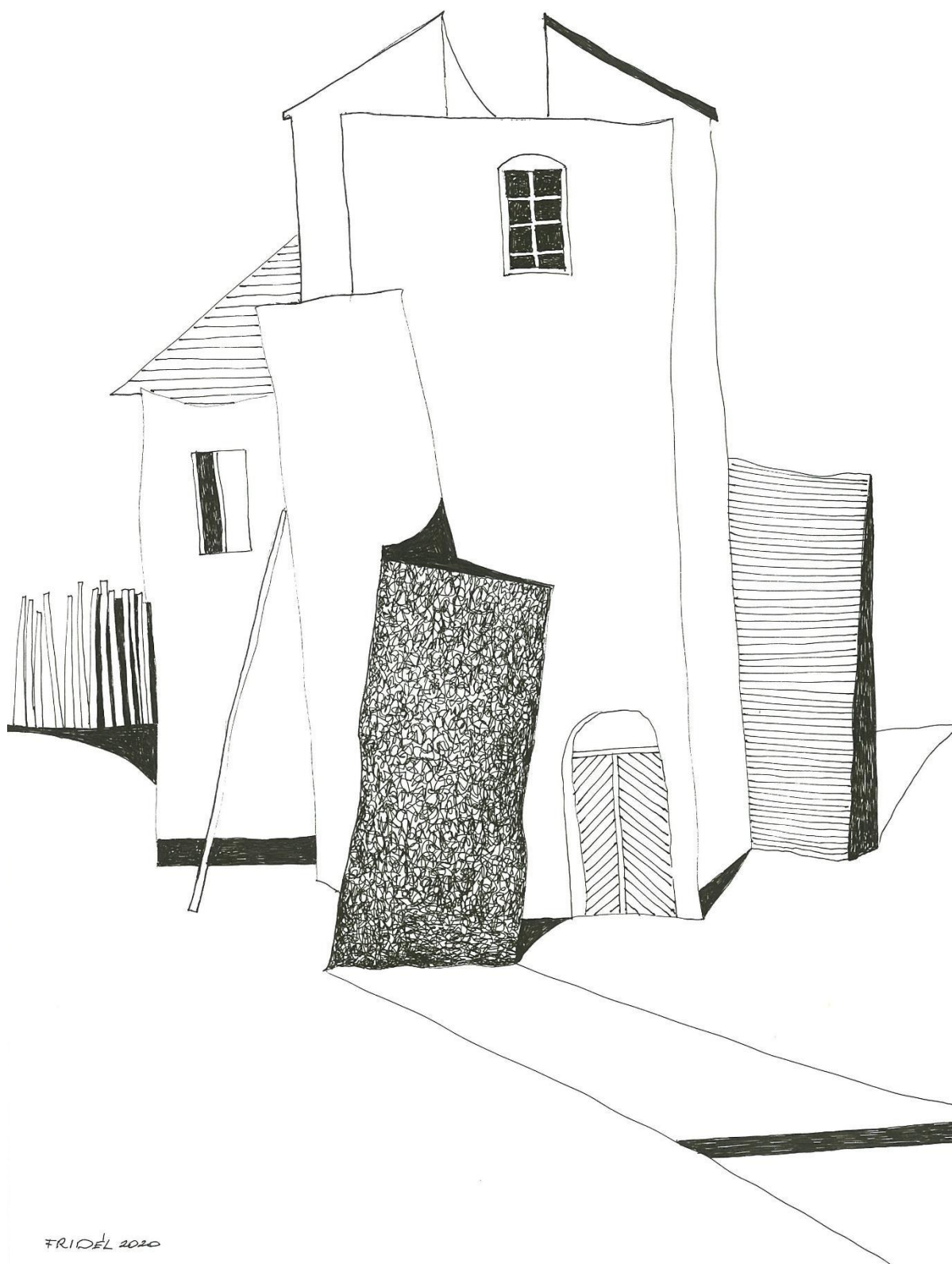
ettől meg attól
rendeltetett mindenki egykor
de sosem attól
akitől véled
mert egyre űz hajt nyugtalan véred
mégsem pihensz
mert nem lehet mert mindig üzensz
hogyan ettől meg attól
bársonyos meg kemény szavaktól
éled benned a lélek
mert még mindig érzed
hogyan mindez mégis jól van
csak ne nagyon lesd:
ott van-e még a hold a kútban
ne a nemlétezőt hajtsad
mert már fáradsz inkább
a rád omló eget tartsad
hogyan ettől meg attól
légy távol az ártó szavaktól
meg a ferde illatoktól
és ne felejtsd el:
ezek a lények kéjelegve vernek
csak mert rájuk hagyod
mert már nem érdekel
mert már távolodsz
ettől meg attól

FRIDEL 2020

Kikeleti vers

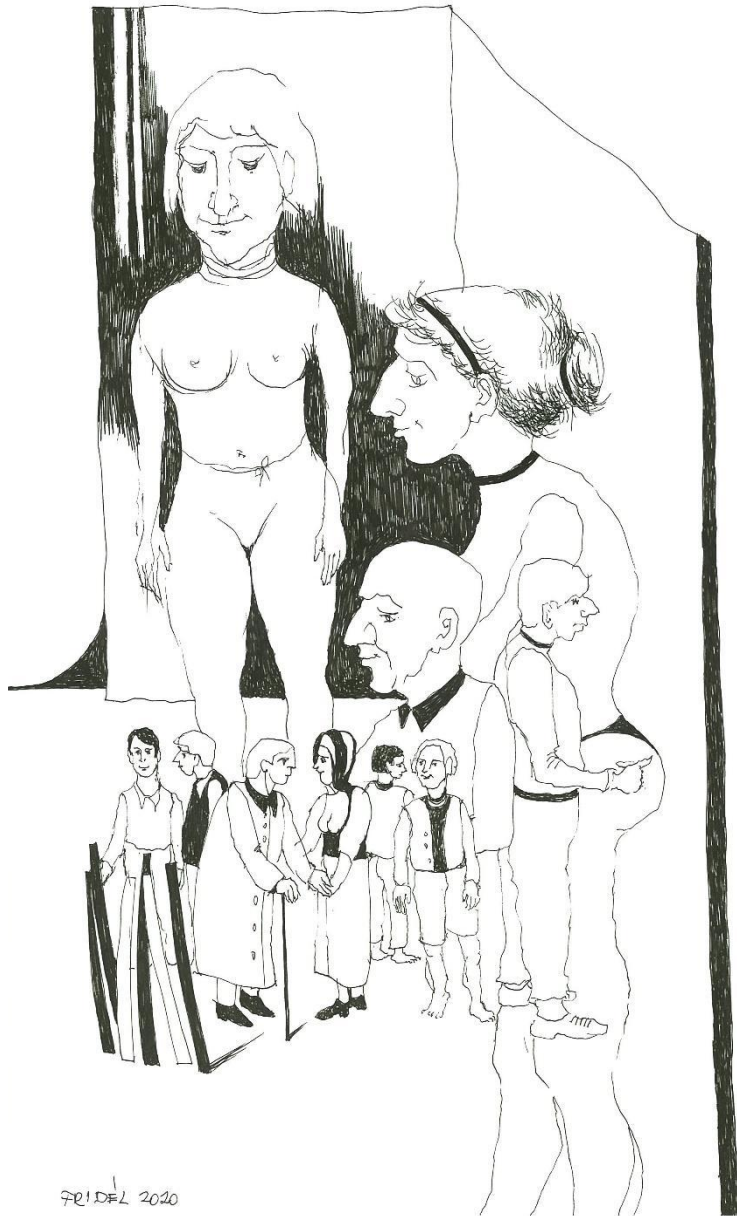
kikeleti hajnalon hajnalon
hold tapos a csillagon csillagon
messze még a hajnalóra
még mindenki nyugovóra
hajtja le hajtja le mélabús fejét
és még álmában se mondja hogy elég!
kikeleti hajnalon hajnalon
lúd tocsog az udvaron
messze kiált: gigágá!
mehetsz immár világgá
mert ha nem hát megesznek
pókhasúak betesznek
abb'a tüzes kályhába
amék elvisz lángolva visz
hiába fogod vágátára
kikeleti hajnalon hajnalon
rám ragyogott csillagom
a fényében fürödtem
szép lettem és jó lettem
csak már más is látná meg
virág-nyíltom várná meg
kikeleti kikeleti sej-haj hajnalon
gyere nézz meg csillag-angyalom

Az ördög orsója

orsón pörgeti
gyorsan pörgeti
fordul a pördül a rokka-
kerék
hetykén pörgeti
kaján pofával pörgeti
nincs neki nincs neki
más menedék
kergeti sürgeti
akárhogy megy üldözi
mert ez a módja
annak a ferde a kerge a
szemtelen riadónak
mert fordul a pördül a
kerge kerék meg a rokka
rajta a rossznak az alamuszi
vén csoda-orsója
és nem tudod hova viszi
s tán tele sincs már a korsója
mert táncol és pördül az orsó
nyílik a nyílik a hátsó
ajtó és pördül és fordul
egy ördögi táncban
már kifelé
elviszi akit vihet
s főleg azt akit vehet
nemtelen nemtelen táncban
csuda csuda

nézd hogyan forgatja nyársban
abban a végső felpörgött táncban
ahol úr az a szemtelen
szemtelen orsó
az a senkire oda nem látó
végtelen örvényű orsó

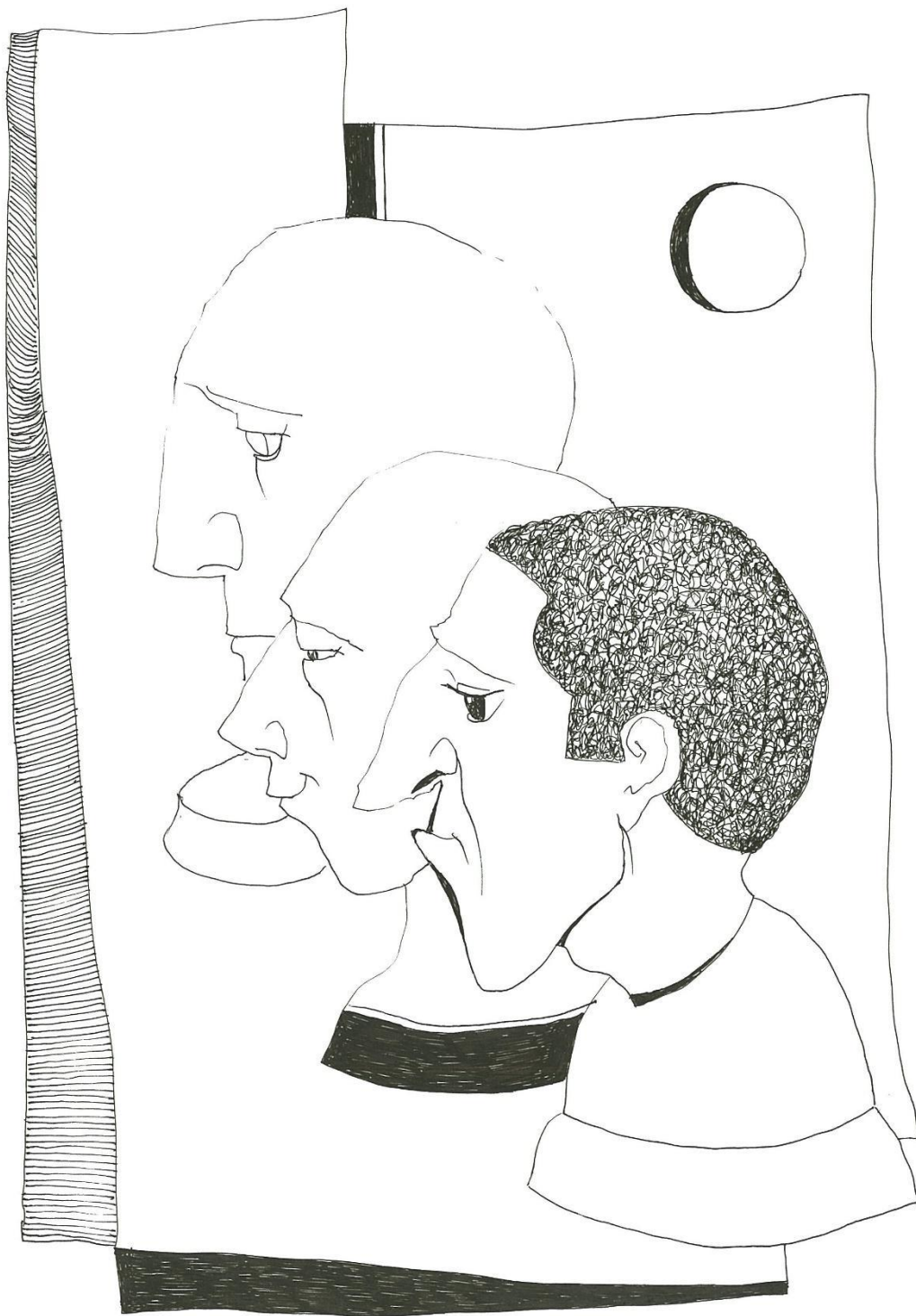
Időkerék

Már telik-múlik egy új év
és annak is a negyede
pördül az idő kereke
mikor elmegy a régi de
itt van a szépen remélt új év
Már telik-múlik és szállnak
időegységek percek vagy század
hogyan várjad és mind egyre lássad
hova tart hova tart megint az ember
vágyai akár a vén csali tenger
melyen fényes vitorlák is szállnak
de te csak ne vágyd hogy mindet lássad
amit rég elnyelt mélye az az örvény
mert azokon csupán betelt a törvény
melyet könnyed lábbal áthágnak
azok a távoli szemtelen árnyak
azok a percek és az a század
s te csak hagyd hogy a társak
szabadon tűrjenek vagy
éljenek a másnak
mindig a másnak
amikor telik-múlik egy új év
s te csak ne várd hogy mindezt értsék
mert már megint hiába
eltelt egy újabb század

Görnyedten

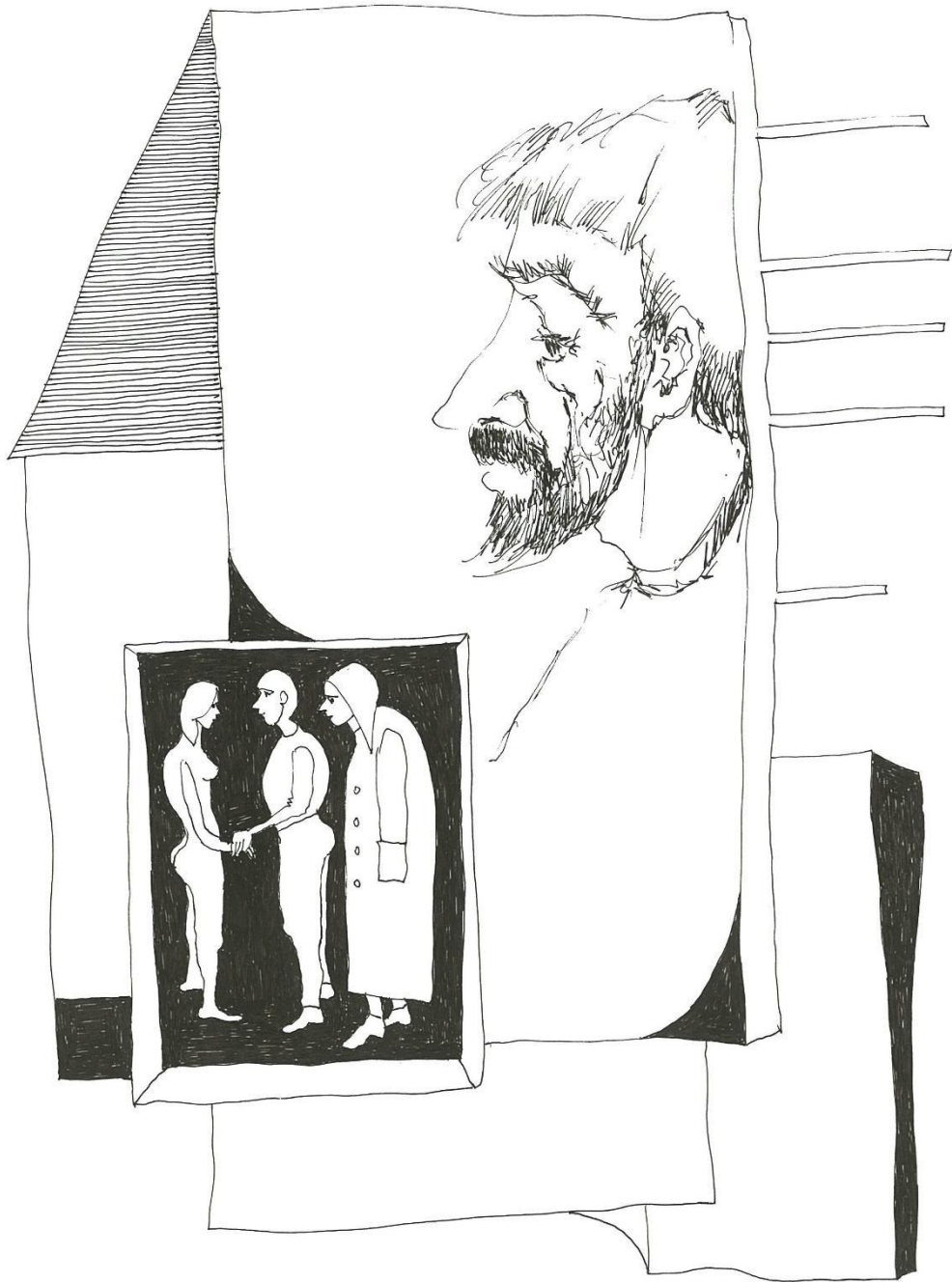
görnyedten kornyadtan
ülni a semmiben a volt hóban
mikor minden oly szépen áradt
s a pihékkal együtt szállhat
emelkedhet a lélek
örökös rabja az égi zenének
görnyedten kornyadtan
ülni és várni hogy majd mostan
másfele fusson az égi szekér
mert mire végül másfele ér
már megint görnyedten kornyadtan
ülsz majd a vackodban
nem is érted mire volt az a végtelen hajsza
hogy az embert ne az égi
csak mindig a földi ösztön hajtsa
valahová valahová
s te csak ülsz és vársz
kornyadtan görnyedten
talán mert épp ez a dolgod
hiszed

TRIDEL 2020

Terembura

nem tudod hova fut a
lépted csak egy biztos pont
az a terembura
amelyet Őseink ránk hagytak
hogynélküle vagy vele
legyen mindig újabb gond
mert ez a fire-fura
Ősi nagy terembura
ott lapul a zsákodban
hogyneked úgy legyen
mint az a mesebeli
hamuban sült csuda-nasi
el ne hagyd ha jártodban
igyekeznél valamerre
de lehet hogy épp semerre
mert unod s félrehagynád
de ott a terembura
akárha púpodat vonszolnád
magadon mindig magadon
mert benned a nyitja
mely jól kanyarintja
a betűt s te a hangot
hozzá igazítod
erre jó a terembura
ez a fire-fura
Ősi nagy szó-játék

FRIDEL 2020

Távollét

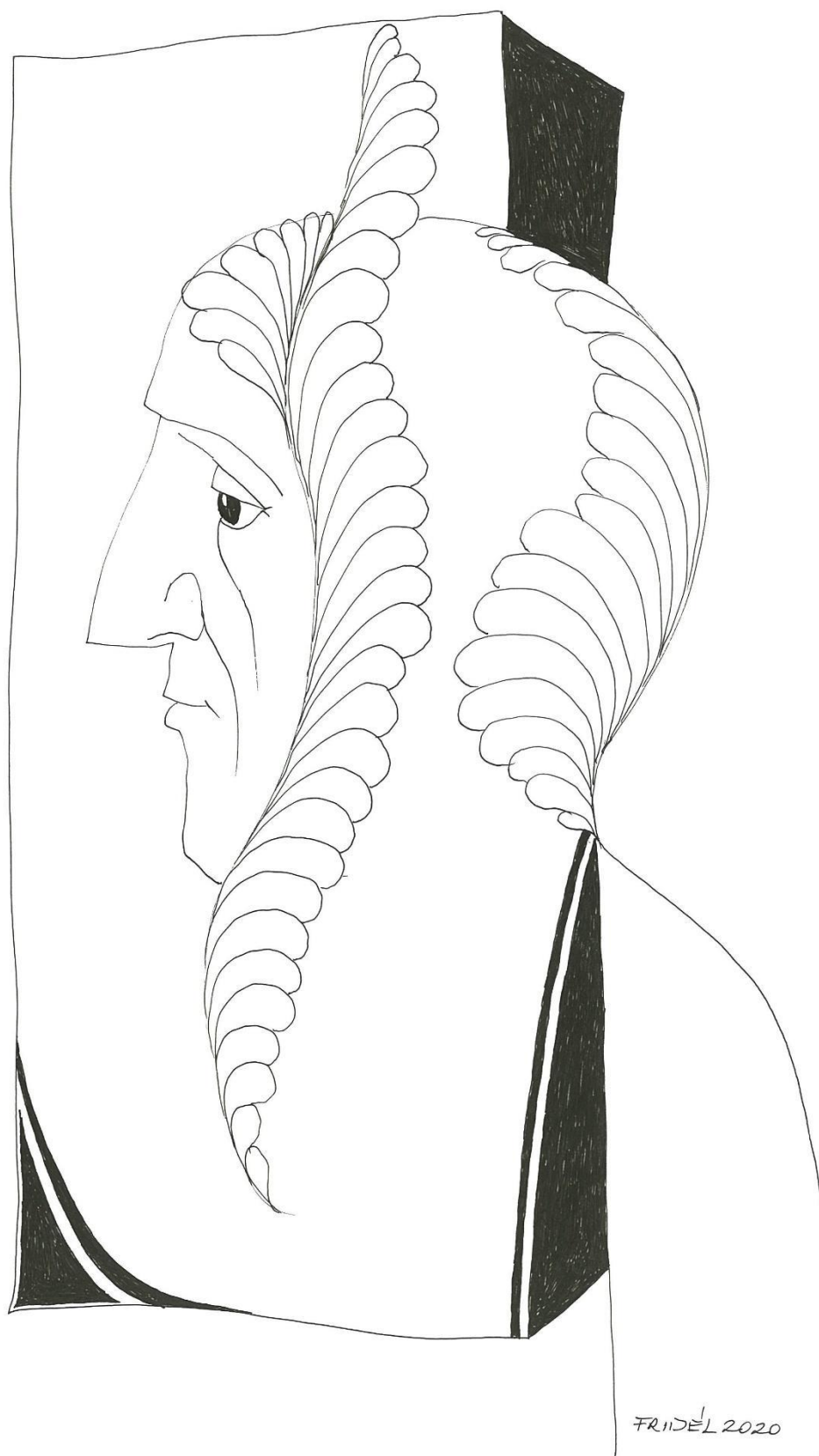
távol minden lét-elem
túl az egy életen
pördül az orsó
nyisszan az olló
mely ott van a párkának
ujjában
serdül azéleti táncban
már sose másban
ha vágysz is hagynának
túl a sok nagy hegyen
túl minden életen
perdül a fordul az orsó
s nincs hova fordulj
mert tán az utolsó
táncra ha hívnak
te leszel az a fürge kis orsó
s csak rajtad babrálnak
hogymenjtova indulj
mert már véled is járnának
táncot a szép lovagok
sötét szárnyú szép angyalok
és az lesz a vége a táncnak
hogymúljon az egy-lét
teljen bevégre az a
vágysz de hirtelen
nagy fura távollét

FRIOEL 2020

Hajnal

pirkad már s eleven a csalit meg az élet
várod hogy megigézzen s a szépet
csak igya csendes áhítatban a lelked
mert akárhogy is mindig szeretted
ezt a forгатagot mely a lélek
mámora s nincs az a máshol
hova vágyna a szíved sőt reméled
hogь lesz még kis ideig maradásod
pedig visszhangzik füledben a „bárhoł”
s te átadod magad a madár-zenének
mely fennszóval köszönti a hajnalt
akár szürke akár mélykék az ébredésed
te a madarakkal együtt vígan érted:
ez a csend melyben ezer a hang
és lehet az ember bolond vagy bitang
annak is szép ez a dallam-ár
mely vándornak s maradónak egyként jár
egyként köszöntik mindenek a hajnalt
s véle az ezerhangú kardalt
rigó, pinty, gerle és tengelic együtt fújja
mint kit megérintett az isteni ujja
annak a Nagy Csuda Istennek
aki átadott téged is Őket is
ennek a díszes hangzatos életnek

Diszharmónia

Akinek a lelkében baj van
keresi a rosszat a sóban a hóban a vajban.

Nem érti a zenét a lelket a szépet
támadja a léted a fényed az élted.

Akinek a lelkében baj van
keresi az okát de véletlen' se abban

ahol az az Űr tátong rettentő mélyen
határa túlmutat a fajokon s a léten.

Keresi az okot de ha ott a zöreje a dalban
mindegy hogy ordítja vagy csak csuda halkan.

Akinek a szívében valami hibádzik
nem hiszi el hogy ezért ő a hibás nem a másik.

Akinek a lelkében zaj van
meghasonult s nincsen öröme a dalban

a szóban a jóban a rajta túlmutatóban
menne de vesztegel nincs szava nincs ama jóban

mely elviszi s nem hiszi hogy már béna a lába
s mindegy hogy ebbe vagy abb' a határba

vágyik mert ott van ott az a rossz a szívében

attól nem halad csak senyved a tűz melegében

mely árad a forró lenti világból

de még mindig duzzog és oktalan rád szól

sej, akinek a szívében dal nincs

vigasza sincs de igaz jó baráttal sincs

semmi de semmi egy húron

mert másfele megy ki oda tart igaz úton

Csak

Mindenki rejteget valamit
majd lehajol hogy a szemekbe
egy kis port hintsen
szedeget csinálgat valamit igazít
majd mutatja: a markában semmi sincsen
Így gyűlik egyre a szemét
halomba rakásra rendre
Az ember CSAK néz kacsint vagy rálegyint
na ja, már CSAK ez a világnak az ő rendje
Mindenki rejteget valamit
CSAK a háta mögött ne nézzed
mi lapul mi sunyít mi rejlik
CSAK tégy úgy mintha... nem is látnád
s hogy tőle véletlenül se kérdjed
mi az ott ki az ott ami CSAK sejlik
s nem szeretnék ha CSAK látnád
azt a jól elrejtett valamit
Mindenki rejteget valamit
sunyi és sanda és kajla a képe
haCSAK egy nap nem jön amikor
valaki valamit igazán kiderít
te ugyan lépnél és meghalnál érte?
piactér csatatér kupi és pipsó ahol
odaáll s kunyerál érte
annyi a CSAK hogy CSAK na! de te várj CSAK!
ez a pokoli tangó majd felvidít
CSAKis ezt akard sose másat
mert legfőbb a legszörnyűbb látszat

CSAK ropjad és járjad és másszad
már minden lépcsőjét kifelé s lefelé
ennek a lesüllyedt mának
s CSAK várják hogy megbánjad
már CSAK ez a törvény ez a
vulgáris alpári látszat

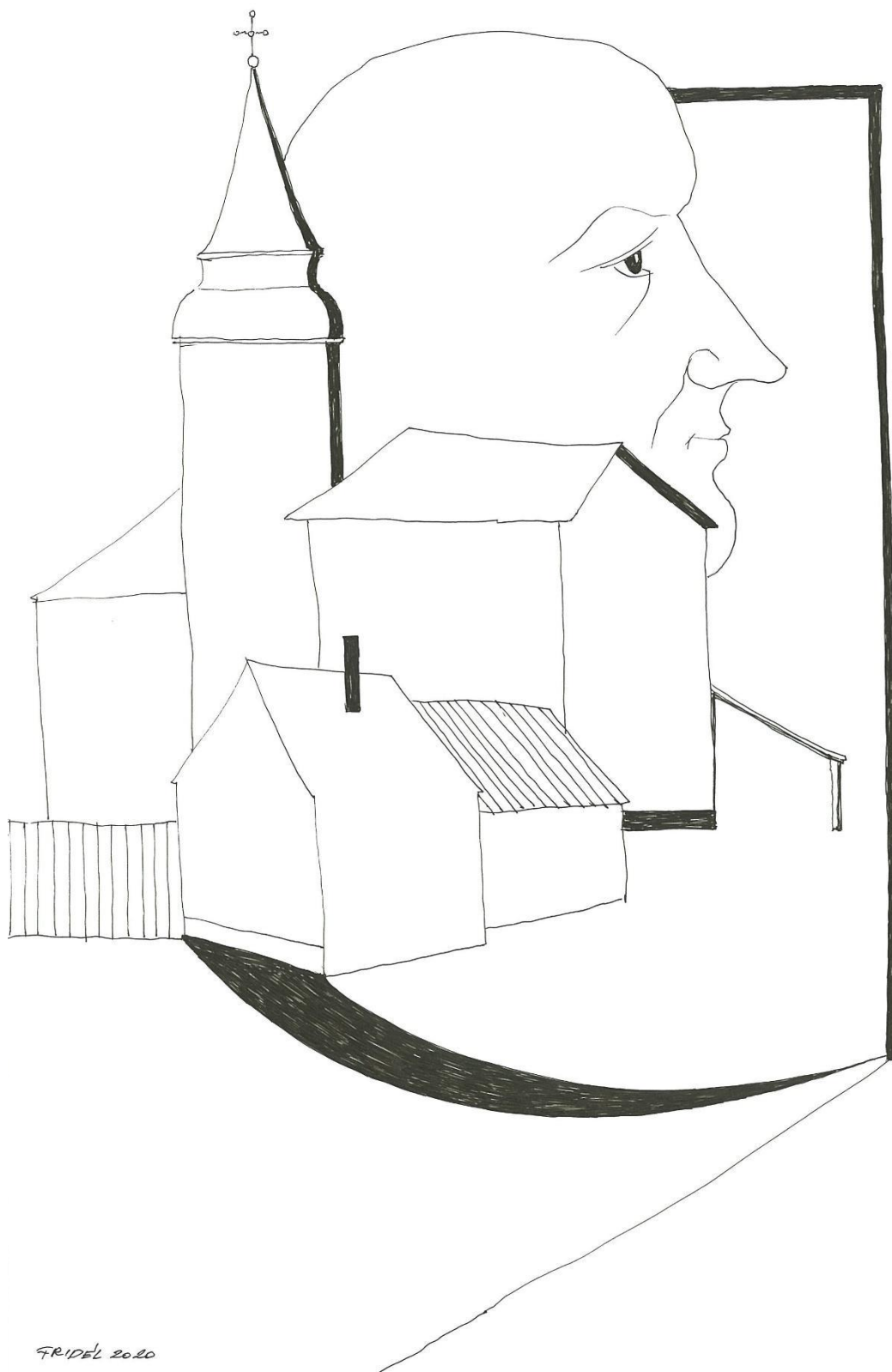
Latinos

Szamba és rumba és carrrramba!
úgy dübög ez a tánc ugye, érted?
hogy még a mambó is csak mamba
lesz érted ha nem is ha nem is kéred
Tangó és limbó és szving meg marimba
pörgeti egyre a te zenéd
hogy a zene kerít csak hata-limba...
mert ez a dzsessz ez a rock ez a más
amire te vadul rázod
így épül alakul ragyogás
helyett ez a ma veszett idegrángás
s amire egykor majd talán belátod
nem is igazán a zenéd
már recsegve-ropogva járod
talán ha megéled vagy ha csak zenéled
ide süss! ez a szép dallam
bömböl de nem hallod már mert a füled süketül
s így szólsz:
nem akarom! nem is akarom hogy halljam!
ez kiált
csakis ez kiált
rád és mindenekre a dalban
egy pokoli őrült kacajban
s csak lendül a hinta
már ő is latinba nyomja
mert ma igazán igazán csak ez van

Letűnt....

Letűnt korok állott porok
sosem-volt bíborok emléke szálldos
s közben dobol egyre dalol
valaki s ha tudnád már most
eldobnád magadat leráznád a sarat
minek is gyűjtenéd egyre?
ha te meg nem adod magadat
hiába vágysz még fel a hegyre
Letűnt korok fehér porok
megkergült mai tánca
melyeknek ellenáll minden konok
barát és nem divatol mert ő látja
máshol az út, messzire fut s te csak nézel
hol is lehet még az embernek csak egy
csak egy barátja?
Letűnt korok állott porok
garmada lomok állnak ott
hol senki meg nem látja
pedig alatta lappang a lényeg
tűnt korok s elhagyott
becses erények
tört pislá fények

FRIDEL 2020

Nehéz...

Nehéz a szépről írni amikor
bombák hullanak
igaz most nem reánk
csak odaát valamerre
s az ember csak várja és várja
mikor köszönt be végre már
az égiek kegyelme
a Mindenség szerelme
Nehéz a szépről írni miközben
emberi tetemek gyűlnek halomba
aki másokat küldene
az előre jól megtervezett végveszedelembé
az lapít odalent valami
vacokba' bunkerbe' luxus-verembe'
Nehéz a szépről írni pedig oly könnyű
akár egy zenei csodaszép strófa
csak dobolsz és kopogsz
és teveled
mintha a kerek égbolt is pörögne-forogna
Könnyű és nehéz és tudom én
minek is nevezzem végül
amikor a költő csak szépre révül
közben a világ meg halálra rémül
valami romlástól ami már közeleg
hogya a fejed csak szédül
valahol a világ elbódult peremén

FRIDEL 2020

Mozarttól Beethovenig

Mozart már megtörtént
és jön Beethoven az ifjú.
Ha történt úgy a jó az imént
dobbantott a remek srác kinek így jó
a zene üteme amelyre tán nem is kellene
annyira lelkesen rázni
mert nekik nem kell a herceg
egyik és másik cégnek jobb lesz vigyázni
ezzel a kettővel amilyen
merészen boldogan a hangokat
cséplik
csak mosolyogván
a nékik felsorolt rangokat
hogyan ennek meg annak a tulajdona vagy
palotán utcán és tereken
Már megtörtént Mozart de eljött
az ifjú Beethoven is az új zene nagya
aztán a hallgatóság is belejött
pedig előbb de dühösen tagadja
azt a megszüdött diszharmóniát
amelyen kerubok röptetik égbe
az egész meglopott filharmóniát
mert hangzásuk senkise kérte

no, persze, csak egy darabig
Mozart után Beethovenig

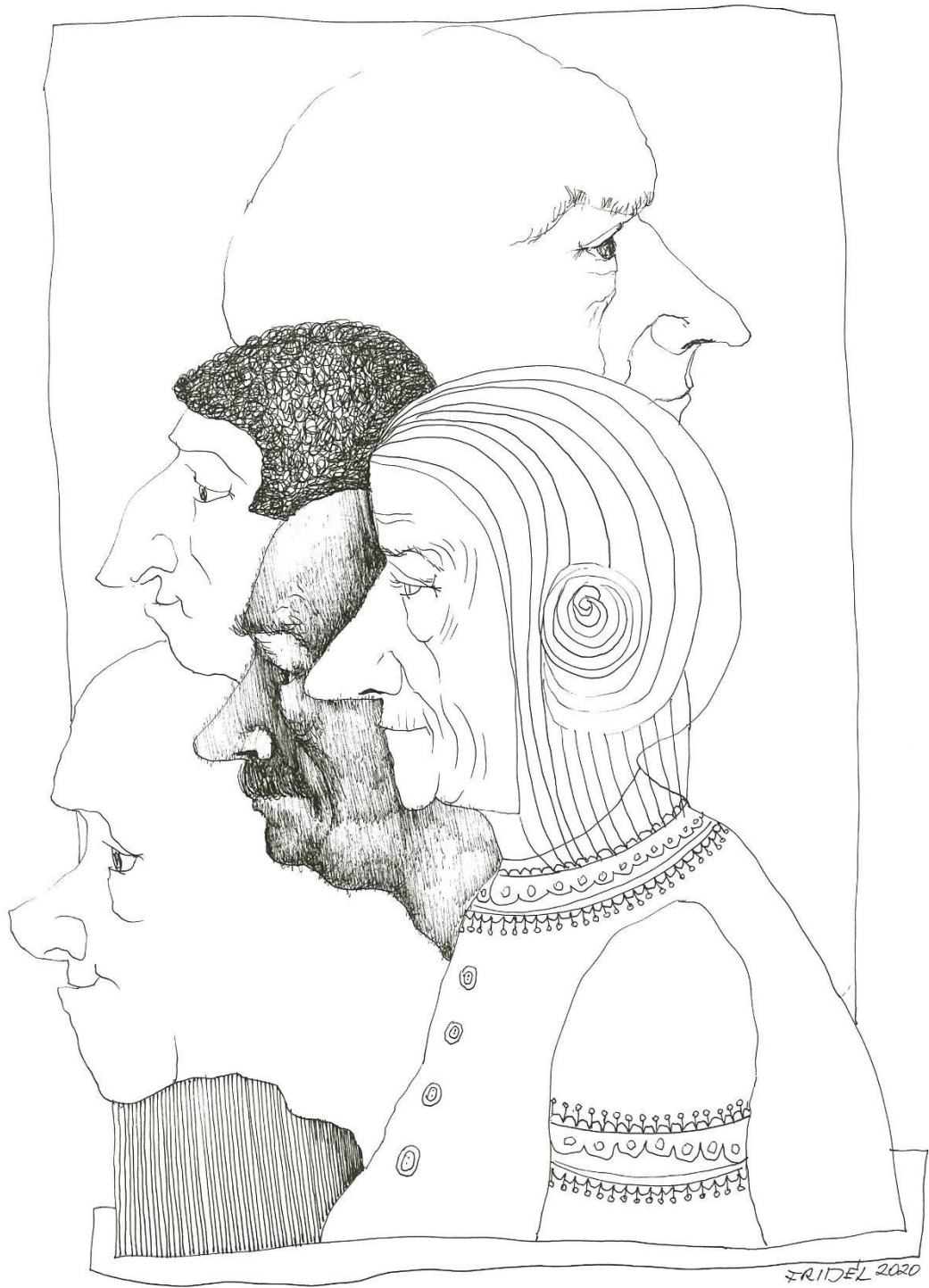

FRIDEL 2020

Tükröződések

siklik a havon
a visszanéző tekintet
záporzik a vízen
ugyanaz errefelé
mert nem mindig a nagyon
múlnak a dolgok emezek
dolgoznak a néven s a híren
egyszer másfelé
egyszer visszafelé
mert kicsit vagy nagyon
benne a szeretet
és annak árnyéka ha nézem
hogyan árad és csillan errefelé
patakon vagy hömpölygő tavon
tükröződik a híred a hírem
mert rendben a fény
fényben a rend
és ez mindig így megyen

örökké így legyen

Pletykagép

Dolgozik a pletykagép
gyártja a világ hírét
zajos hírnevét
Terjed mind az ártalom
nincsen tőle nyugalom
csak a kétes borzalom
Fabrikálnak gyártanak
tények helyet játszanak
kerge felszínt szánt a hab
sej, a pletyka-hab
Magazinban s lapokban
nem kicsiben nagyokban
terjesztik és ha robban
annál jobb mert mindez erről szól:
Kukkoló lesz a világ
meglesi a más lovát
meg a kicsike hűgát
hogyan aszongya
Dolgozik a pletykagép
s ha nem hiszed a hírét
te vagy rossz nem a sötét
pletykagyáros
ha akarod és ha nem
a világ is csak ilyen
ugye mármost

Macska

óvatosan közeleg
előtted is hempereg
figyeli a szemedet
mert
Ő a macska
tudja hogy nem színleled
mert a régi szeretet
köztetek van kergeted
vagy ha mégse
akkor is Ő a macska
nyávogása üdvözlét
macskanyelven betűzget
üzenetet küldözget
mikor hunyorít
s tőled nem tágít
tőled távol nem lehet
keresi a kezedet
ha a nyakát kezeled
csuda kéjes
dorombolása
félíg megadása
csak neked te úgy hiszed
pedig Ő más leteszed
vagy öledbe felveszed
mindig szabad a lelke
így van szépre teremtvé

Jelszavak

Ha akarod és ha nem
mindig kérik jelszavam
mert nem számít a nevem
Pötyögtetem rendesen
mintha függne valamit
rajta módomból s életem
Változtatni illenék
nehogy mások, kukkolók
kitudják és meglessék
sok szokásom
Kit érdekel melyik az
nem elég ha szemtelen
ha durva ha pimasz?
Rálépnek a rokolyádra
bosszantanak ugratnak
lesnek minden rigolyádra
hátha volna
amin aztán csámcsoghat
sok ráérő alak kinek
ez a dolga
Ha nem tudod jelszavad
megsúgják hát minek az
ha náluk is fennakad
minden résen
bármelyik ócska
kiszaggatott kerítésen?

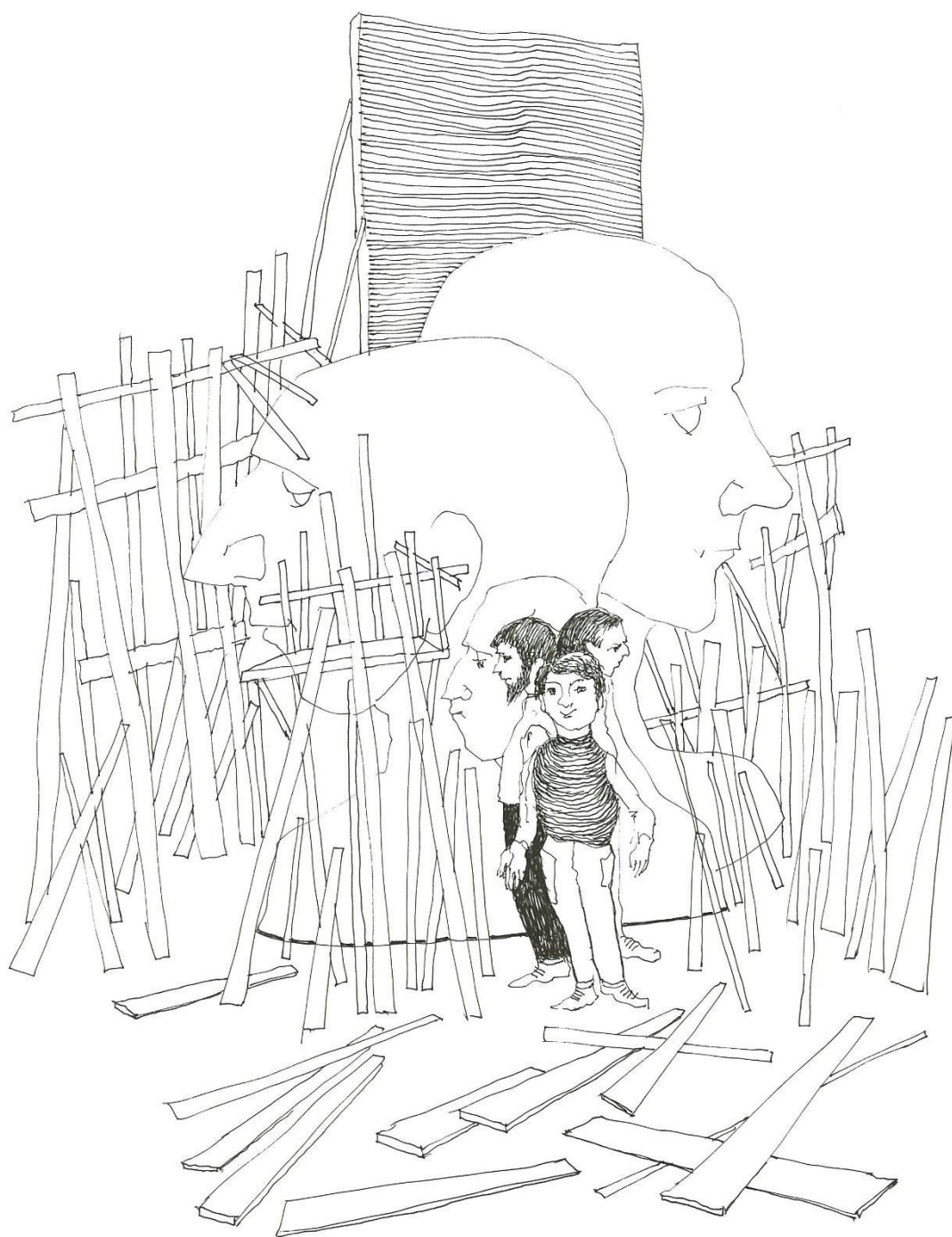
Van akinek jelszó kell
s megbámul ha nem adod
ha bezárod ablakod
kelletlen vagy szépszerével
Jelszavakból állanak
emberek és mindenek
míg te ezt nem értheted
itt is ott is ártanak
gúnyolósdit játszanak
Ha megunod jelszavad
kitörlöd és senkinek
el ne áruld:
te is feledd ejtsd csak el
elég ha a fejedben konganak
és vígan ott visszhangzanak
ahol soha nem is kéne

hát dobd el s ez a vége

Örök veszély

Örök veszély az élet
már ha komolyan
van benne részed
A kicsikre vírusok
a nagyokra stílusok
leselkednek
Hová lett a nyugalom
meg a nagy Ős-bizalom
miben éltél
ezelőtt meg azelőtt
minden után s belenőtt
de hová is?
Hát az eszed tokjába
meg a füled botjába
hogymindenki
jól értse meg még jobban
harmat leszel hajnalban
ha jól járod
ezt a váltott ritmusban
éjjel-nappal s hajnalban
eltáncolható
lépéssort meg karikázóst
hogymeg ne öljön unalom
nézem és meghallgattok
ugymeg mármost
hogymeg zengje végig éjjel s nappal
zenéjével ezt a csuda
kicsi várost

Örök veszély életed
élheted és mérheted
rőffel singgel lapáttal
megoszthatod anyáddal
s az apáddal
Ők is tudják honnét van
mégse mondják mert onnan
csak nem illik kibeszélni
de azért a zene tánc
meg a ritmus verte lánc
ugye hogy megérte?
veszélyben vagy anélkül
mindenféle trükk nélkül
ide jut és megkékül
akár hiszed akár nem
ez a veszély s ez a nem
vacakoló s lesújtó
csuda élet

FRIDEL 2010

Tudatlanság

A tudatlanság nagy szégyen.

Aki tudatlan, mégse szégyenkezik.

Peregnek sorra századok mégse értem

mi a pontos irány és kicsoda rendelkezik

fölöttem s fölöttem miért és merre

csak a kérdések sorjáznak és

dühöng a Mindenség elutasított szerelme.

Vagy mégse? Ez már megint csak tettetés?

Hiszen a tudatlanság maga a mesteri látszat.

Általa szent az ostobaság.

A megváltásra pedig ítéletnapig várhatsz.

Addig csacsog és locsog ez a profi bugyutaság.

A tudatlanság nagy szégyen.

Aki tudatlan mégse szégyenkezik.

Csak uralkodni vágyik lelkeken és népen.

Mindenről Ő dönt, hiszi, hát gőgösen rendelkezik.

Erről meg arról a fél világról

Mért is ne tenné hisz hagyják neki

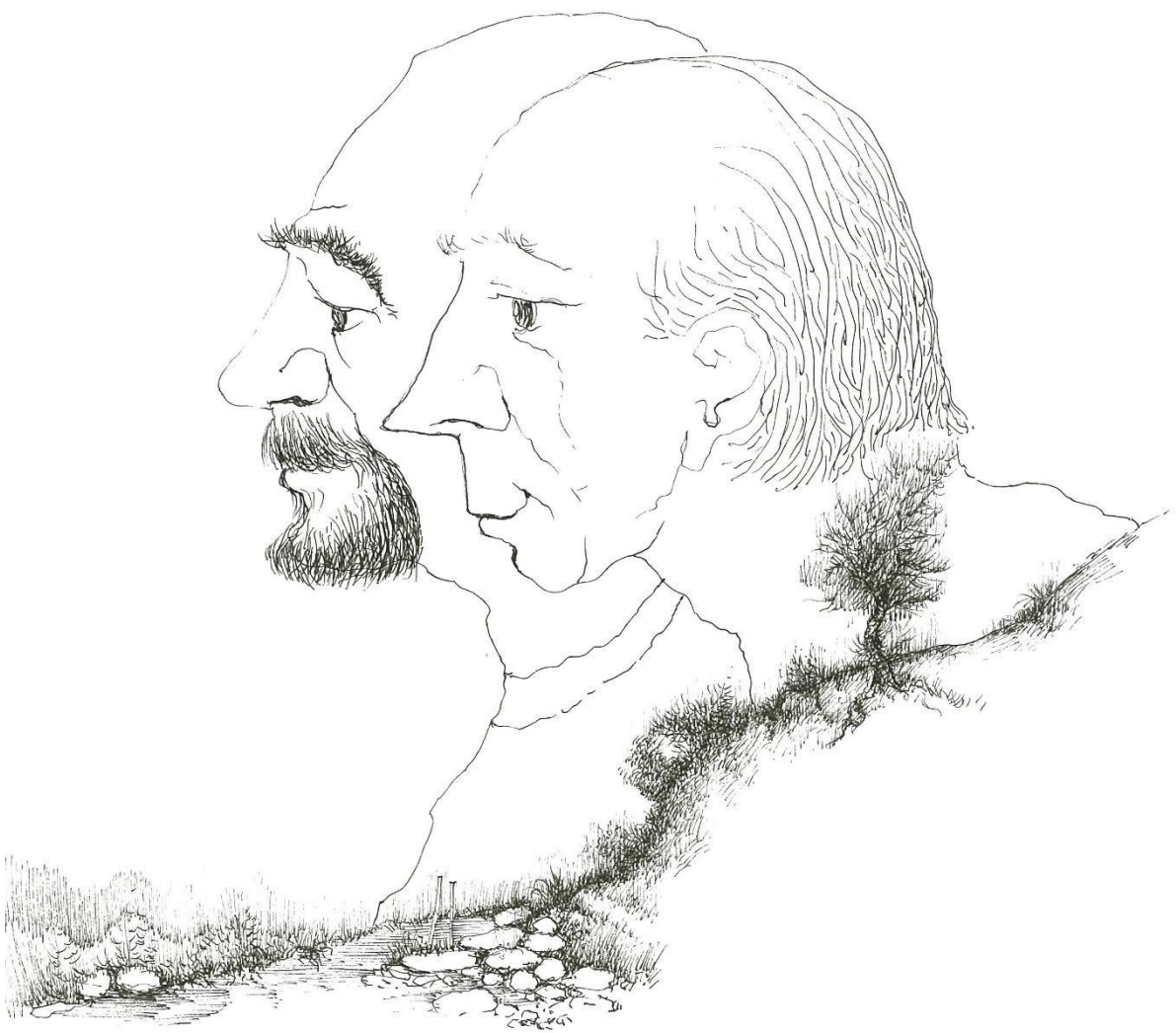
Tudomást nem vesz a te imádról

Élete húr és Ő a végtelen hang: önmagát pengeti.

Létben és nemlétben

Létben és nemlétben
örökös szeszélyben
tombol a tombol a másik
mindig az a kutya másik
mert ez a fire-fura tánclépés
nem megy be a fejébe száz kérdés
nyomja a buta fejét
nem hiszi el az Igét
csak a másat
mindig a mindig a másat
mellyel majd elinalhat
ész nélkül elnyargalhat
valahová sej de valahová
egy másik nagyon másmilyen ég alá
hiszed vagy nem hiszed
Ő akkor is kitol veled
ha nála is ügyesebb vagy
fellök és kikacagva úgy otthagyt
észre se veszed máris
messze jár a nyomát is
ütheted tán bottal
ne is kergesd törődj inkább más gonddal
egy másik térben
örök létben vagy nemlétben

FRIDEL 2020

Gumiarc

Asszonyverők

Ó, nehogy higgyetek neki!
Ő mindig az ábrándjait kergeti
vízen vagy jégen
Ő mindenhol simán járni tud
nem is tudod milyen szépen
csak el ne vétse azt a lépést
mely a megjátszás után következik
elmulasztotta szegény a felnőtté érést
ezért hogy színlel és ész nélkül hadakozik
Nehogy higgyetek neki!
Ő az a buborék a szélben
amely messzire libben mintha éppen
csak lépne egyet
de aztán ver és rugdosódik
mert neki azt is szabad
aztán míg úgy véli felfelé halad
egyszer csak ejtik
és csak nézd mekkorát bukik!
egy politikai szabadesésben
karrier-keresésben
hogyan csak úgy püffen
egyszer nem is soká

FRIEDL 2020

Rázkódva

Kocsin és szekéren rázkódva vittek.
Az oldalam már csupa kék folt.
Üzen a korszak amelyben éltem.
Üzen a lesz üzen a volt.
Minden úgy lesz ahogy nem is reméltem.
S aki győzni vél azzal leszünk kvittek.

Zörög a szekér és csobban a Léthe.
Már ki tudja mióta is megyünk.
Ki hinné ki lesz a század regénye.
Csak már egyszer nyugton legyünk!
Ma még itt párolog a korszak televénye.
S még azt se tudjuk vajon megérte?

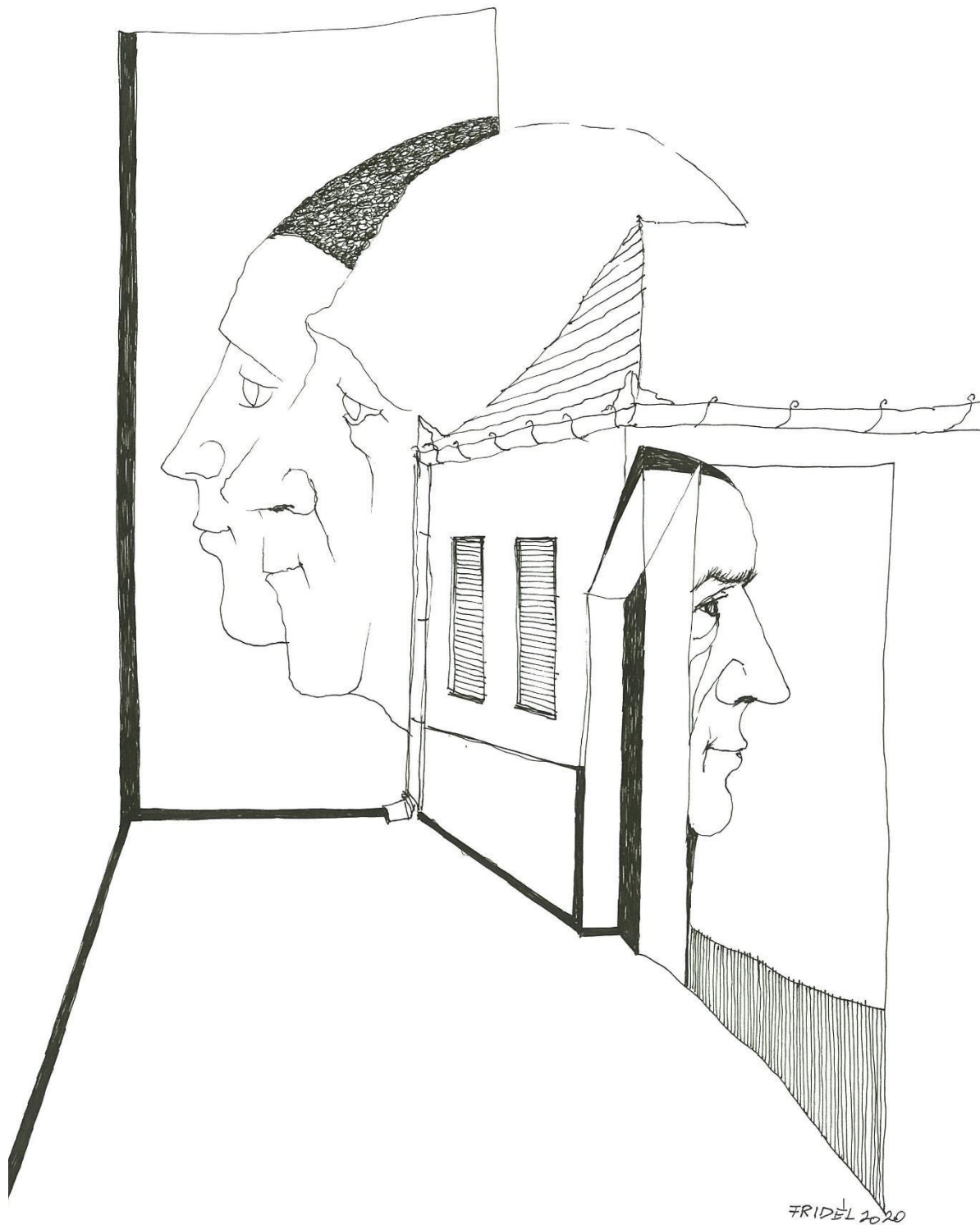
Zötykölődünk és morgolódunk.
Ebben semmi felemelő nincsen.
Zökken a kerék. Tán tengely is törik?
Álmodsz valami soha-nem-volt szinten.
Lépteink tolják és gondosan vezetik.
Utazunk s álmunkban forgolódunk.

Szekéren vittek tán menekítve.
Tán csak azért hogy beletörődj.
S hogy mibe is egy szép álom borítsa!
Legalább addig ne zötykölődj!
Csak szunnyadj s lelked a szépség vidítsa!
Addig se lásd: nincs kiút. Rég be vagy kerítve.

Babának újszülöttnek egy a sorsa:
Nehéz a földi küldetés.
Még az evést is meg kell szokni.
Aztán mese játék és fürdetés.
Virradatig a sötét mélységben szontyolodni.
S tán hiszed is ez az élet sava-borsa.

Messziről intenek távoli földön.
Neked vagy másnak? Ki tudja azt.
Egyszer majdcsak odaérsz álmaidban.
Közben a lélek egyre szalaszt.
Hogy mindig higgy csak a szárnyaidban.
Száz félelmed nehogy majd testet öltjön!

Csak rázkódj kedves! Még itt vagy itt a Földön...

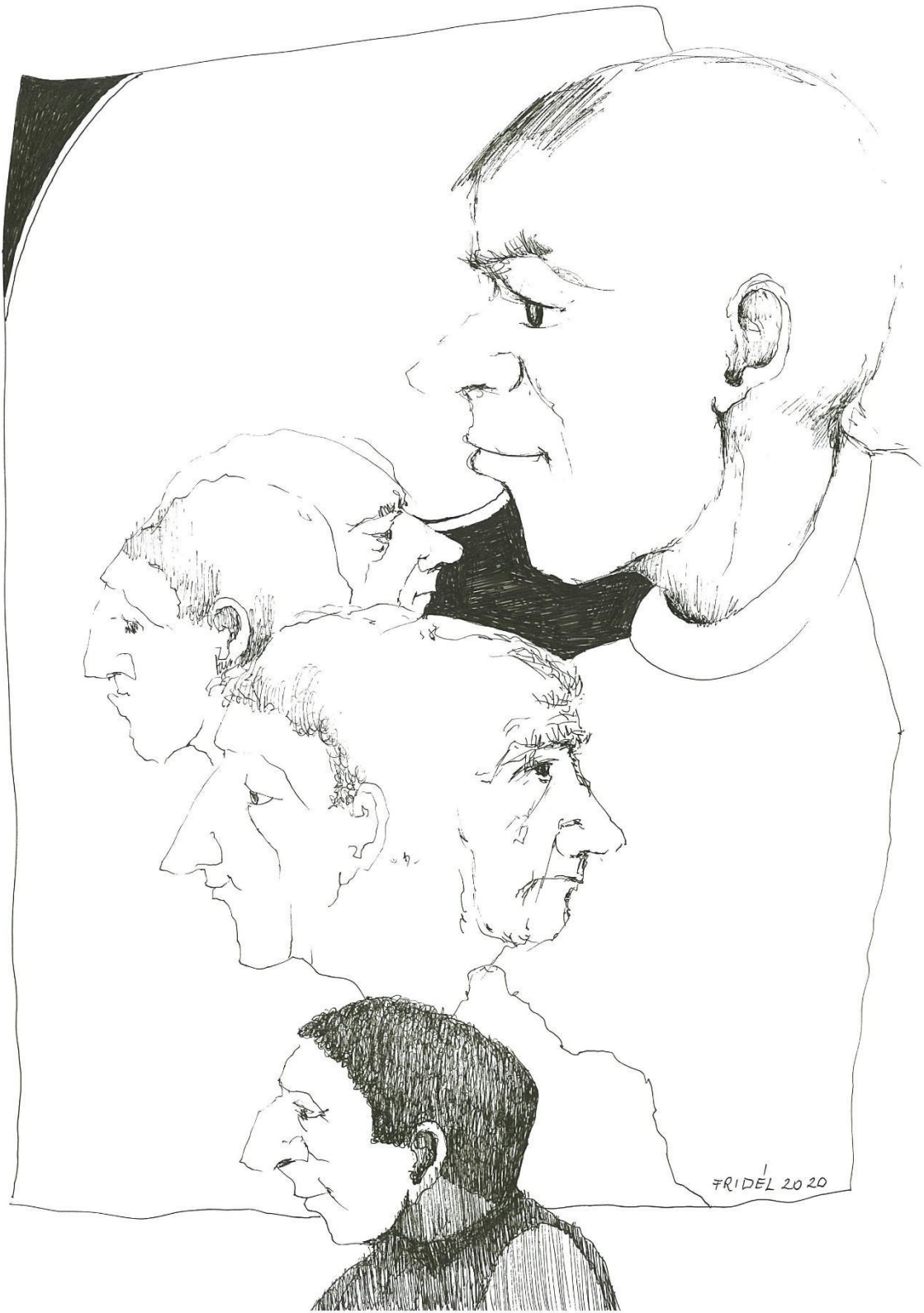

Kopár

Ma kopár sziklák
Régen menedék.
Ami belőle fennmaradt:
Rajzok.
No, lám, csak a művészet maradt
Mementó gyanánt
Még barlangok mélyén is haladt.
A tóból a halat
Mind kiette a sas
Mondják
Még csak egy sincs már mutatóba.
Csak ülsz és a csendbe belehallgatsz.
S ha hazagondolsz tőlük akár bele is halhatsz.
Nagy a közöny.
Nihil és nihil a köbön.
Odakint kopár a szikla.
Odabent rajzokat és történeteket takar.
Lesz még erő vagy minden hanyatlik?
Pedig a modernség nagyon is AKAR!
No, de mit? Mindig valami másat.
Ághoz tapadva szállni vagy mi a szösz.
Jobb mégis az űsökre várni.
Ők erre is tudják az értelmes választ.
De vajon képes vagy még meghallani
Azt a párszavas üzenetet?
Ennyi a tét. Lassú lecsendesedés.
Csak várni s fénysebességgel messze szállni.
Vár türelmesen a beteljesedés.

Barlangok konganak.
Mélyükben rajzolt szavak.
Kint meg a kopárság.
Valahol sámánok révülnek.
Ha jön az üzenet odaátrol
Mindenek fürgén készülnek
Ama nagy útra.
A barlangok meg csak hallgatnak
Bölcsen s tompán konganak.
Valami régi boldog népcsaládról.
Őseidről messze a mától.
De te most csak nézd meg jól a rajzokat!
Holnapra talán már elporlanak.
Utánuk mégis egy szép csend marad

Örök békében némaságban.

Még élünk

Még élünk. Élünk és üzenünk.

A folytatás nem rajtunk múlik.

Mi csak ülünk és tűnődve rejtekezünk.

Az idő akár kinyújtott szálak

Egyre hosszabbra terjeng s mire a lény ocsúdik

Már az Univerzum túlfelén reped.

Pattan vagy hasadva szól valamit

Neked úgy tűnik szólítják már a neved.

A hosszú sor végén úgyis sorra kerülünk.

Minek firtassuk a részleteket?

Olyan egyszerű az az *Ég veled*.

Egyszerű? Mégis fáj hogy továbbadtuk

Ezt a sanszot ezt a lenge létezést.

Minden szólam úgy véli jócskán meghaladtuk

No de mit is? Jobb ha feladod ezt a méla kérdezést.

Harangok konganak. Távolabb zúgnak.

Nekünk ebből is csak ez jutott.

Könnyű a szépen edzett dús hangú húrnak

De már az emléke is messze futott

Neki vagy másnak? Ne firtasd! Nem való.

Nem is visz sokra mikor két kétség közé feszül

Maga az ember vagy csak a vágya?

Vergődik s szenved tiszta értelmetlenül.

Hamis a világ. Lopott az árnya.

Hátára mégis sunyin ráterül.

Mintha még élne. Mintha valahova szállna.

Lankad majd végül elszenderül.

Álomra? Jobblétre? Nem tudhatod.

Csak az igazak kapják az átszenderülést
Azt a kegyeset azt a mindentől mentesítőt.
Azt a kegyesen feledtetőt.
Koppan az eső. Ver minden cseppje.
Ázik a város akár elhagyott papír
Aztán szétázik szétmállik. Volt-létünk keretje
Vele távozik. Töröl a jó radír.
Hogyan és merre? Többé már nem kell firtatni. Ne kérdd!
Csak pihenj és álmodj! Ez lesz:
Szélfútta szálló kis könnyű papír
Kire ha jó lesz talán az Isten is csak
Egyszer jókedvében ír.

Valaha

Valaha szélben szálltam.

Talán igaz. Talán nem is az.

Daloltam. Semmire nem vigyáztam.

Hittem hogy minden szentigaz.

Minden mit olvasok minden mit látok.

Minden szédítő szó és hamis beszéd.

Csak későn ébredtem. Még többet révedtem.

Tagadtam hogy foghat rajtunk átok.

Nem hallottam zaját sem neszt

Annak a megtévesztő árnyak az Életben.

Zene és költészet: tiszta vigasz.

Gyógyít és emel. Hatalmas szárnyak

Emelnek. Érted jöttek. Ott már régen visszavárnak

S ha nem hiszed meglátod akkor is

Ne fogyaszd többé azt mi hamis

Csak libbenj! Itt már éltedben eltemettek

Akik egykor csak kortársak lettek.

S ha előás egykor egy megszállott régész

Vagy valami csodapók műtörténész

Csak hagyd rá! Ennyi volt ne is törj másra

Készülj az égi előadásra

A zenekar hangol. Nem hallod? Várnak.

Ints búcsút pá-pát a most még szépen távolodó

Konok világnak

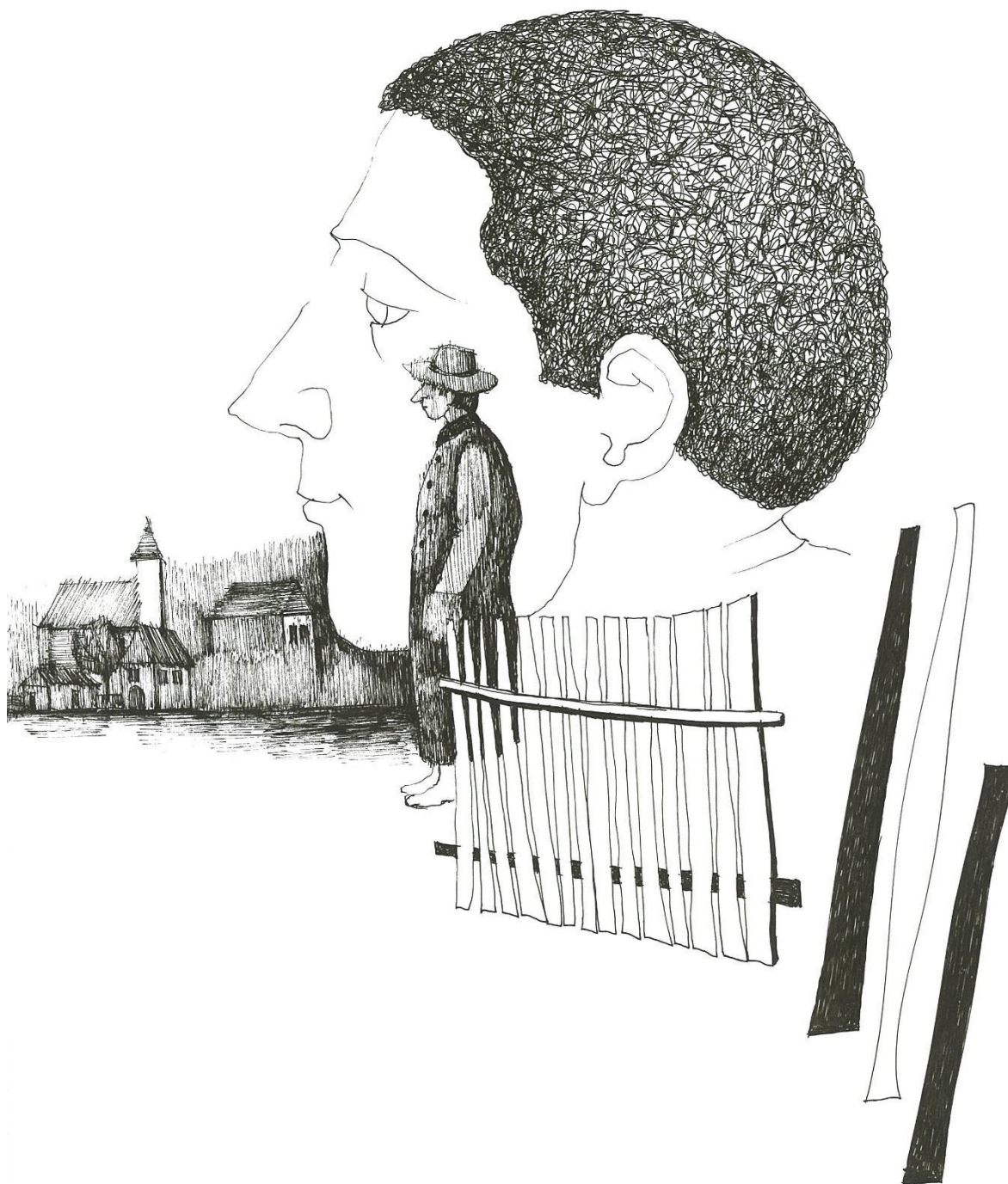

FRIDEL 2020

Csendes hálaadás

Köszönöm néktek szappan és párna
kikkel az ember szívesen hálna
vagy csak játszaná az életet
pedig nem is tudja: lélek ez?
vagy valami itt rekedt illúzió
amelynek szárnya tört csendes ráció
Köszönöm néktek kedves társak
kikkel az éjszakák könnyen szállnak
kedves jó költők kiknek egykor talán
a sorsa egy-azon lepergés az élet falán
akár nekem kit nem várt itt népes sereg
annál több fanyalgó nesze neked!
Szappan és párna álomba ringat
kell a puhaság kell az illat
valami földi kis illúzió
a még csak nem is ügyes csízió
kell az életnek könnyű varázsa
kell a hamva és kell a lángja
mielőtt elköszönsz új tavaszba lépsz
s többé nem rímelsz és nem is zenélsz
jön a nagy VAN a földi NINCS után
hol égi ajándék vár: egy régi délután

taláááán...

FRIDEL 2020

Kétségek

Mért tördeled ha egyszer nem muszáj?

Mért töprengsz? Hogy van az hogy éppen az nem

jön el miről úgy hiszed feltétlenül dukál

az a valami az a habkönnyű semmiség

csekélyke érdem mely túlnéz az életen

s te csak reméld ez marad velem

Mire a szó az ékes a fényesség

amikor rá senki nem figyel?

ne reméld te már azt az ékességet

de jól figyelj mikor a hangokon túl valaki énekel

túl tapsokon és annyi érdemen

visszaköszön nem hagy el a sokat szidott jelen

Minek tördeled? Törött az úgyis

szavak és részecskék tömkelege

úszik az éter mélyén túl is

nincs visszaút legfeljebb visszanézés

árad rád Valaki szeretete

s te csak hagyd ez a léted eredete

magad mint hajló facsemete

FRIDEL 2020

Üvegvirág

Szavak nyílnak belőle pedig
Ő is csak tündökölni szeretne
nem léhaság nem földi szerencse
mire Ő vágyik s végül Ő is megméretik
Ott áll egy asztalon mint szép kompozíció
belőle társak is nyílnak akár az indák
folyton futnak és lényüket fényesre nyitják
rájuk nézve csak elmerengsz hív egy meditáció
Üvegfény csillog nem törik nem ámít
csupán csak van nem hinni másként is lehetne
már várod mikor száll le rá egy tarka lepke
de hogy honnan? ki tudná hiszen nem is számít
Üveglepke illene hozzá és ez a csendes
meditáció messze visz hol fényesek a mindenén túli árnyak
lassú libbenéssel nyugodtan szállnak egyre szállnak
pedig a súlyuk irdatlan mégis égi kedves
Üvegvirágok egy papnak asztalán
az élete úgy tárul akár a szépen művelt kelyhek
csak egyet mondanak: egyként szeretnek
csúfat és jót megférnek mind az Úr előtt mondod: talán
Üvegköltészet üvegművészet teremtetett csodák
meséjük egybefonódik valahol máshol
s hiába kérdenéd merre az a bárhol
csak csillognak élnek Őrzik az üveg fényes mámorát

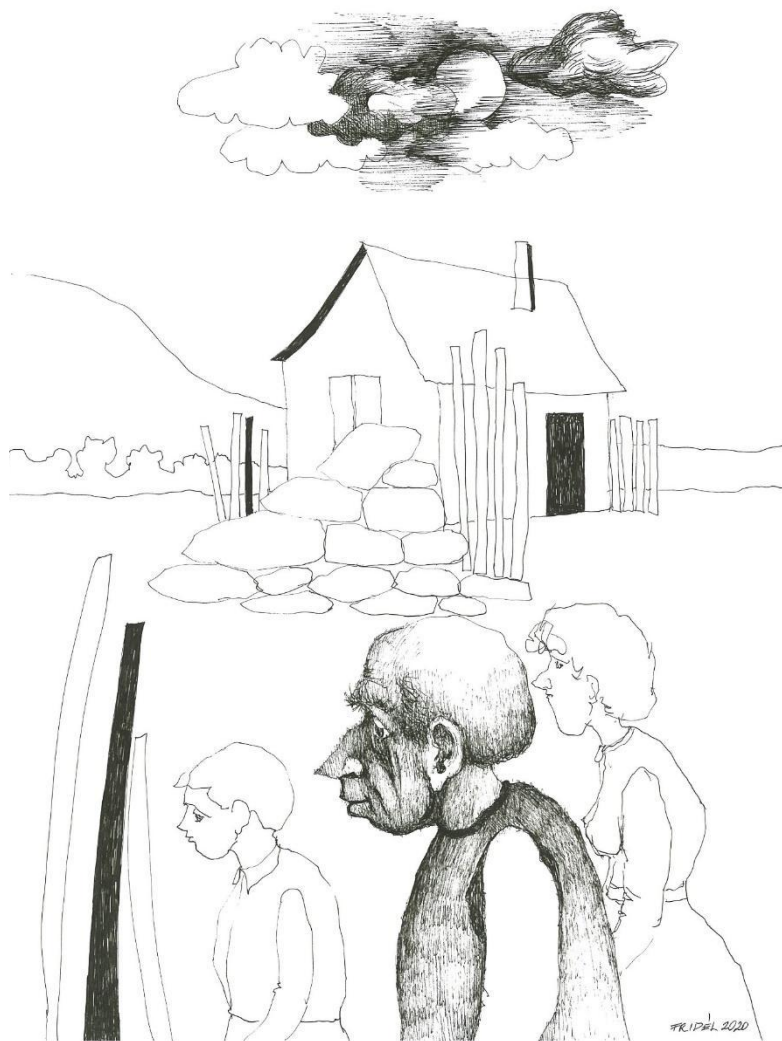
FRIDEL 2020

Fázni...

fázni és valahogy mégis
valami nagy csodára várni
ennyi az élet amikor ide kitettek
csak kavicsos part várt nem büszke kertek
ahol olyan jókat lehet fázni
vagy csak figurázni?
dermedten nézni s megint hiába várni
mert akik vártak már jéggé fagytak
jeges a szél is
amely rátok fúj gonoszul diderget
majd tovafut s valami elhullt álmokat kerget
szabadon száll füledbe fúj
s te egyre csak fázol
úgy érzed hogy még a léted is alkonyul
és belep a jég meg a dér
füledbe már csak ez a pimasz szél zenél
furulyázik is ha kell
s ha kis rést talál valamit falsul énekel
sír még a fazékban a víz is
mint akit nyúznak s te úgy véled: fázik Ő is
majd felébresz hogyan fázhat az ami forró
de Ő csak sír és fél hogy ez a gyönyörű bolygó
talán semmivé lesz azoknak leheletétől
akiknek mindez csak játék
habkönnyű illúzió
vagy tán annyi se
mert csak fázik rajta az ember
pedig tudja: az élet ajándék

furcsa ajándék
boldogító és andalító
mégis olyan borzasztó isteni
égi ajándék

s te csak fázol
mindörökké fázol

Paradoxon

Hajlott háttal és mégis
egyenes gerinccel
erre adj választ
ebbe próbálj belemagyarázni
azt még meghallgatom én is
hogy te is láthatd
nemcsak a szemeddel
hanem a lelkeddel is illik belelátni
a szembe és azon túl minden
de minden lényegtelenbe
s ahogy múlik az élet
peregnek sorra a percek
közeleg a perc
amelyben elhangzik majd az az
égi ítélet
s te hajlott háttal talán
de mégis egyenes gerinccel
állsz ott mielőtt leborulsz
hogy a mennyei szózat hallatán
magad is tört fénnyel alkonyulsz
hogy azt a percet soha
de soha ne feledd el
mikor a Fény magába visszafogad
elcsatangolt gyermekét
ki akkor megfáradtan visszatért
egyetlen szemvillanás alatt
hogy odalent többé már ne keressék
nem tölt már veletek egyetlen estét

s talán az emlékét is visszavonja
ha ugyan lehet
hiszen régóta várja hogy mehet-
e vissza abba a csillagiskolába
ahol lelkebb csapat várja
felsziporkázva akár az értelem
s benne a Mindenható Végtelen

Szép és Jó

Mostan annyi szépet és jót tudnék mesélni
de nem lehet
egymástól távol
vagyunk és csak egy éteri vonalon üzenhetek
neked ki magad is annyira várod
azt a pár ellesett szót
és mozdulatot
meg titokban megsúgott árnyalatot
és igen jó volna még együtt zenélni
ha nem zárnák el azt a tiszta csatornát
amelyen át csak úgy folyik át a szó
akár a víz
a kristálytiszta víz
de így csak versben üzenek
míg ez az éj is el- s tovalebeg
valamerre a végtelen felé
hogyan utóbb léphessünk majd egymás felé
és senki ne ordítson ránk:
NEM SZABAD!
s hogy ne kelljen szégyellned magad
mert a természet törvénye ellen vét aki
ilyenkor közbelép
s karomból kiragad
de végül megmaradnak mind
a szép és jó szavak
ebben az üzenetben

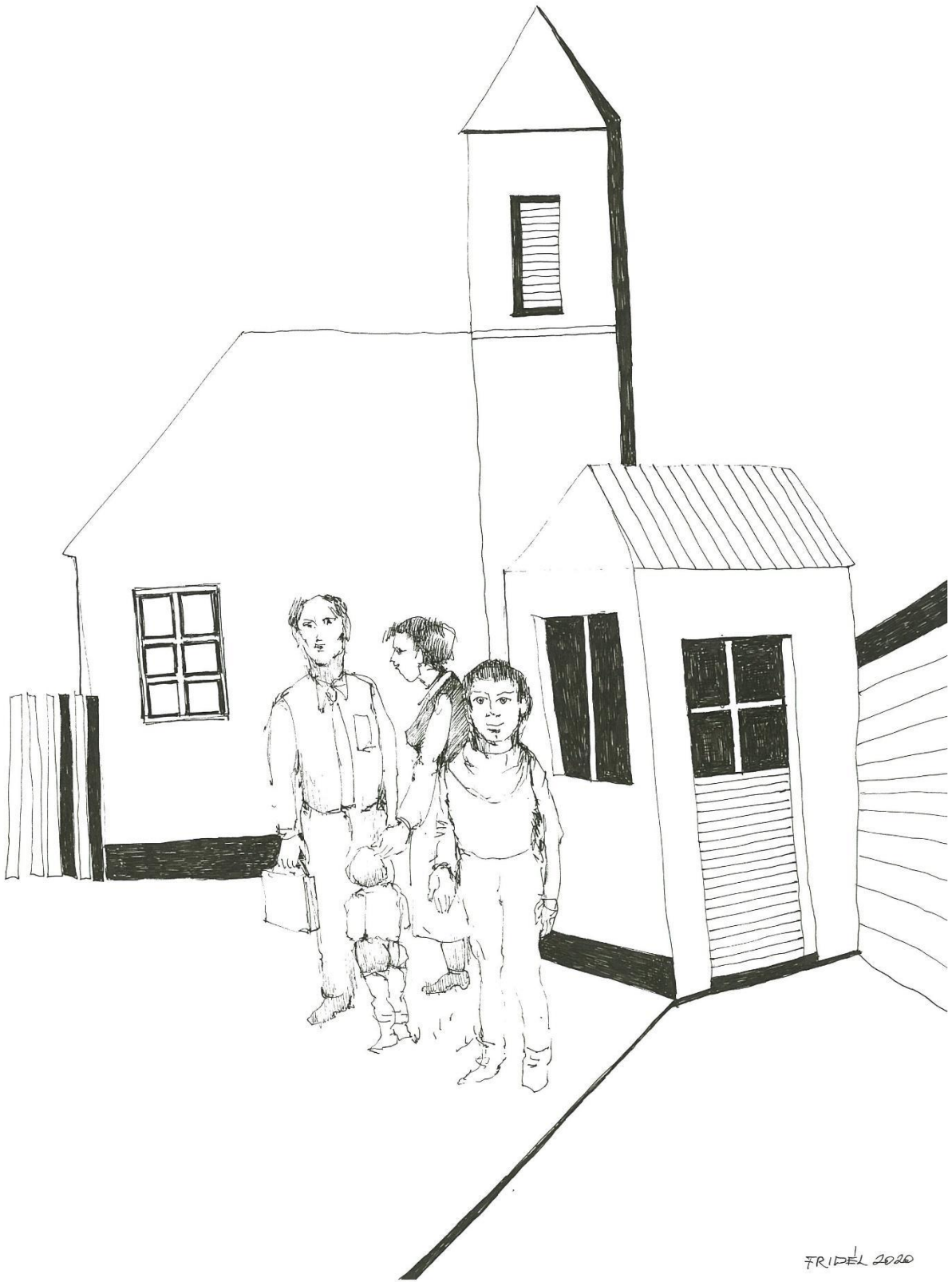

FRIDEL 2020

Még üzennek

Még üzennek távoli századok.
Más már a módi.
Többé már én magam sem állhatok
előttük tisztelt-s becsülten
csak úgy a stílusommal
mert sehogy nem illik az sms-áradat
végtelen zavaros sodratába
amikor virágvasárnap a kezembe került
az az egyszerű pálma-
levél azon a tengerparton
egy kedves poncai halász kezéből
aki azóta is boldogan integet
felém kit az életben csak egyszer látott
mégis nekem adta volna a fél világot
mert én értettem szavát
nem úgy a honfitársai
akik csak úgy spontán lenézték
de fölöttünk más volt a fény
hogy azóta is belehunyorogok
még az emlékébe is
akinek szava nincs az mind nagyon szegény
s aztán csak blablázik
valami érthetetlen nyelven
nyekergetve a két hüvelykujjas verklit
miközben én meg éjente látogatom Kemény
Zsigmondunk cikornyásan is szép nyelvét
hogy engem akkor is befogadjanak
azok a régi századok

amelyeknek stílus-bravúrain
még én is meghökkenek
s közben alig érzékelem
hogy köröttem vágtaözva elpereg
egy-két másik századnyi
értelem híján tengődő
másfajta értelem
Nekik üzenem:
nem fontos milyen gyorsan robog el
az életed s az életem
szegény-szegény
kései gyermekem
talán még pár eldugott rovásfába vésve
meglelheted
honnan is jöttünk s te is jöttél velem
a Kárpátokon jó hegyi ösvényeken
valaha
az édes anyanyelv szűkös rejtekén
alattad jó lovad
kezedben kantár és ostor
hát te meg ezt ne feledd:
ez az Út és az Élet
s mivel mindez jó és igaz
ennek tükrében láthatod meg te is
igaz-magad

Kései nekrológ

Pohos papok és egyéb
gőgös uraknak szövetje
koppintott jó Adynk fejére
hogy aztán már senkitől se kérje
hogy lenne már tekintettel
vagy tán a köteles keresztényi szeretettel
a görnyedt hátú soványka népre
s az adófillérkéssel eztán beérje
és ne üsse többé a hátát
sem az okos fejét
s hogy ne használja többé senki fegyverét
senki emberfia ellen
hanem uralkodjon csak a szellem
és ami legfőbb
akinek még van Őrizze a jellemét
A mi jó Adynk bizony-bizony
nagyokat tévedett
is
mindamellett hogy
példaadóan is létezett
mint asszonyok és a büszke ifjúság
ideálja
de Ő csak haladt
-ideje rövidke rőffel mérve –
Ő mégsem apellált az ég kegyére
így maradt
összeszorított szájjal ököllel is
népének szép férfiként is

vezére

hogy az Őt egykor kiátkozók

is

megtérjenek végre

legalább utóbb

legalább egy halkan elsuttogott (Félre)

jelzéssel adják hírét:

a tévedéseink is mi vagyunk

amúgy meg közben így-úgy uralkodunk

vagy hogy is tetszettek mondani?

kanonizáltuk az irodalom

profán szentjei közé

ezt a költő-zsenit

aki már mindenkié:

a jó Adyt

Háborús jegyzet

vetésnek jó vetés
ez az emberi rettegés
hogy holnap majd Őket is learatja
valami rettentő bombaféle
ha akarja.
Cibálnak felleget
amikor ez a permanens rettenet
lecsap közénk
mi meg nézzük s nem értjük
mitől vadultak be ennyire
hogy a testvérnép csak ennyike?
nincsen több és jobb indulat benne?
hogy ennyire súlyos a keresztje
az istenadta szegénynek?
már a bombatölcsérei is eladva televénynek
de hogy abban mi jó is terem?
legfeljebb egy csendes fohász:
Ó, édes Istenem!
A gépek a jók az engedelmesek
még mindig zúgnak. Ki érti meg?
és ki oszt már ki két bányáspofont
azoknak a gőgös nagyuraknak
akiknek aztán a fal is adhat
egy ugyanakkorát
mert még mindig csak az orráig lát
de Ő csak oszt és irányít és tenyészt
nemzeteket és embereket
nála különb teremtményeket

s ez már talán a permanens háborúk kora
ugye, no ládd
hogy is lehet ekkora
tőkfej még mindig
ez a szépre s jóra teremtet
az első közt is az első
drága csapat
amelyre talán már holnap lecsap
az a jól célzott fegyver
hogy szűnjön meg végre az a piszok ember

Ugye, te még mindig érted?
hát csak hagyd hogy csak hadd halódjon
úgy mondja érted
is
mindaz mi rongy hamis

Leszállt az éj

Leszállt az éj
és még mindig gyűlnek a restanciák
találkozások
és soha meg nem ivott teák
csak mert néha lépni is rest a láb
Leszállt az éj
mélyében valaki valahol
halkan zenél
fújja és játssza
hangjegyekkel magyarázza
ami csakis zenében érthető
és mint tudjuk
ma ez egyáltalán nem menő
Furán viszketeg népek
viszolyogtató táncokat járnak
mindig ezt szánják a nagyvilágnak
csak mert lehet
és mert soha nem dörgölöd oda neki:
ettől még az utolsók utolsója lehet
Leszállt az éj
fura-szín holdtányér vetül az égre
tudod neki is van saját zenéje
csak legyen aki érti
mert akik ostromolják
azoknak kihalt sziklahalmaz ő
az örök isteni nő
akinek valaha látták
a költők és a vajákosok

csak ezek a földi nagyokosok
nem fogták fel sosem
rajtuk túl is létezik értelem
de még mennyi! ne is tagadd!
pedig látom hogy te nem látod
s miért is ne hordanád el magad
ha egyszer lehet?
hát ne gyalázd ezt a régi éneket
csak gyűjtsd és hadard tovább a magadét
amit pár gondolatod odaért
s aztán csak figyeled mert nem nézni nem bírod
hogy halványul el a csillagod
valahol a távolban odafenn
ahol még több csillaghalmaz terem
és már te is látod hogy

Megint leszállt az éj

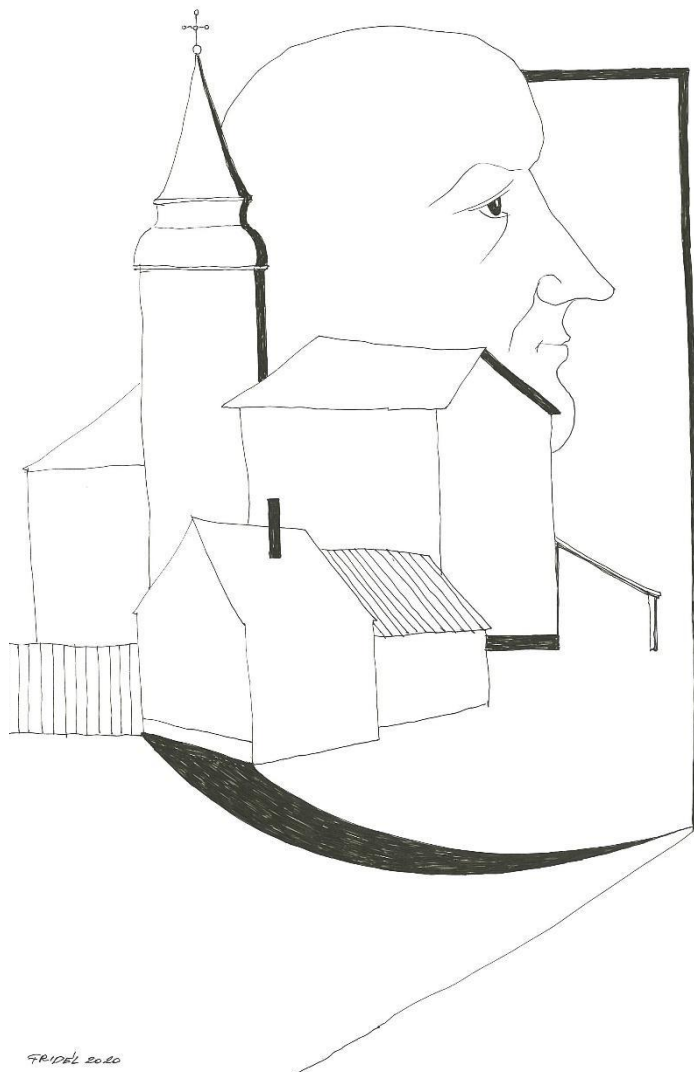

FRIDEL 2020

Hiánytalan

Úgy mondják hiánytalan
mindaz ami
hiánnyal írva van
mert abból van a legtöbb ami
hiányos maradt s tán boldogtalan
mert mindig az kell neki ami
a más kezében csillog
az a sok hiánytalan
véli
az a sok-sok arctalan
nem is tudja mi
de jó játszani a gondolattal
a sok morzsányi pillanattal
mintha úgy volna megtartható
ahogy a múzeumba vitt hajó
és ő mégse hiszi
hogyan ezt gond nélkül továbbviszi
mert századok távolából
üzen az a nagyon messzi múlt
mely rég a feledés mélyébe hullt
és mégis ott is meg itt is
teljesen hiánytalan
hiányokkal teljesen is
szabad és oly gondtalan
mert övé már minden időnek mélységes mélye
amelyben ott dereng
a nagy kolontosok szabad regénye
valahol mélyen a mélységes kútban

melyről mindenki úgy hiszi
nagyonis igenis jól van
mert a drága szabadesés révén végül
úgyis önnön mélyére szédül
mert ettől lesz
ettől lesz
oly nagyon hiánytalan

FRIDEL SZÓDO

A perc kezdetén

Mindenki elindul valahol
és egészen valahonnan
amikor még nem is sejtheti
hogyan a sorsa előre készre írva van
ám Ő mégis hiszi
hogyan az a bizonyos lendület
amelytől sürgetve érzi magát
talán csak egy kis szédület
vagy még inkább rémület
amelytől talán semmit se lát

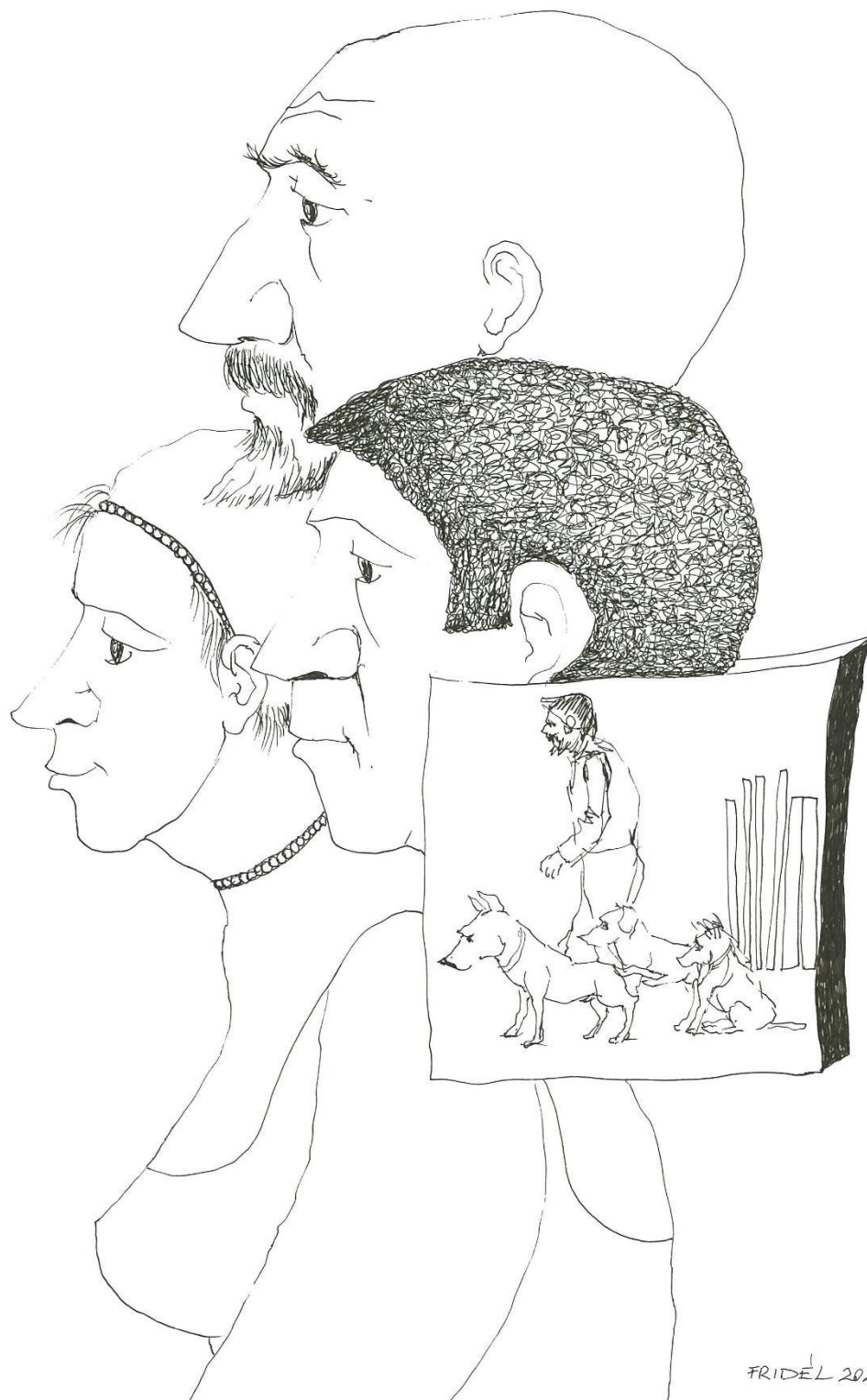
Mindenki elindul valahol
aztán a semmibe tart
de mégse kérdezi
merre immár, öreganyám?
mert már nem képes erre
immáron viszi a lendület
amelytől oly eredetinek képzelet magát
mint akinek függvénye az egész világ

Siet mindennapjaiban
mint akinek sublótja is üres
Ő mégis a Mindenséget hiszi karjaiban
s hogy minden az övé
csakis és kizárólag az övé
ezé a feneketlen bugyoré

Mindenki elindul valamerre
és csak lódul halad is valamerre
s talán valóban övé
a Mindenség végtelen szerelme

viszi és köti
és marcangolja szüntelen végtelen
és ebben soha meg nem pihen
pedig már mindenki
de tényleg mindenki
elindult régen valamerre
és Ő meg csak tántorog
és tébolyog
No, merre is?
csillagok útján arra meg erre

No, hiszed-e?

Szívecske

Együgyű szívecske

rajta négy betű:

MAMA

aztán még egy kisebb szívecske

golyócskák kusza szálak

mégis egyre csak mellettem állnak

nehogy feledjem:

az élet nem olyan egyszerű

és nem is mindig egyformán gyönyörű

Benne a szívecske

gyermeki üzenet hogy a hiányod

fájhat másnak is aki nem a lányod

mégis kései üzenet

lélek-élet

hogy ne hanyagoljam amíg élek

pedig dehogy is tenném

mégis van úgy, hogy nem tehetném

amire a szívem-lelkem vágyik

mert közénk áll az a másik

aki Prométheuszként büntetne

akár ha mindennap is lehetne

de ott van az a kicsiny szív

mely titokban csendesen hív

És aztán megint csak várni kell

egy végtelen űr-időig

értelmetlenül

FRIDEL 2020

Mióta

Mióta nem lehet
kérdezni sem csak tompán rezonál
valami fémesen rezeget és disszonál
s többé nem kérdezheted
hogymire is volt az a sok törekvés
amelyek szárnyra vették estedet
mégis elsikkasztották a lényegét
valahol útközben s elhalt a cselekvés
annak minden rezonanciája
s hogy ne vesszen el a világnak régi-régi bája
csak színlelitek hogy mindez, ó, nagyon is lehet
s nemcsak a skartba mehet
minden amit nem használtál fel és ki
ezért a lélek is leffeg akár az elhagyott hinta
mert már nem használja újra senki senki
Ő mégis a régi íveket odakanyarintja
a levegő valamelyik zugába
vagy valakinek méla ünnepén
egyszer csak megszólal: minden hiába
s aztán megy nem dőlhet dugába
csak leng és leng
kereng és mereng
felfüggesztve is függetlenül
s te véled: néki talán majd sikerül
bizony mondod: talán mégis sikerül
amíg elébed nem kerül
hogymire aztán tedd és mondd
mint aki tébolyult bolond

módjára rendezi létét
s szentül hiszi: Ő majd elkerülheti a Léthét
de mégse lehet
szólalni s szolgálni szüntelen
mert a végzet ez: ne így legyen
csak mindig mindig máshogyan
azt is máshol amerre
az ember-lény vakul rohan
örökké felkészületlen

Kegyelem

Amikor kihirdették
olyan távoli volt és misztikus
Ő mégis úgy hitte: eltévesztették
a nevét vagy a vádakat
melyekben nem volt semmi lírikus
csak laposan egyszerű és ócska
hogyan az már kiábrándító
akár egy elmaradt találkozás
amelyhez garantáltan nincsen folytatás
csupán a megtörténte oly vérlázító
hogyan ütni lendülne a kéz
ám a mozdulattal fel nem szabadítható
sem a rész sem az egész
S akkor egyszerre felragyogott a nap
hirtelen minden sima lett és érthető
csak egy kis utánérzés az marad
mint kilökött róka a réten
és máig se érted egészen
mikor ránéztél mégis miért szaladt
az a szegény kis pára
hogyan én csak dermedten álltam
magányos lélek a nagyvilágban
pedig már elindult felém
és hatalmas fénnel ragyogott
maga a KEGYELEM
azon a csendes tört fényű reggelen

FRIOEL 2020

Kicsiny

Úgy meghúzta magát
valahol a Végtelennek
mélységes mélyén
hogy észre se vették
mindenki elszárguldott mellette
de ő
szólott egyet
és akkorát csendült
hogy a nagyvilágnak minden érző lénye
felkapta a fejét
-no, már csak azok, akiknek
még megvolt a nyakán
vagy eleve teremtetek neki
így futott el az a bizonyos
történelmi híres délután
amelynek legkisebb kicsinyeit
történelmi parányait
észre se vették a nagyok
mert azóta is csak szárguldanak
és ki tudja merre is tartanak

mert ők már csak ilyenek
Örök Figyelmetlenek

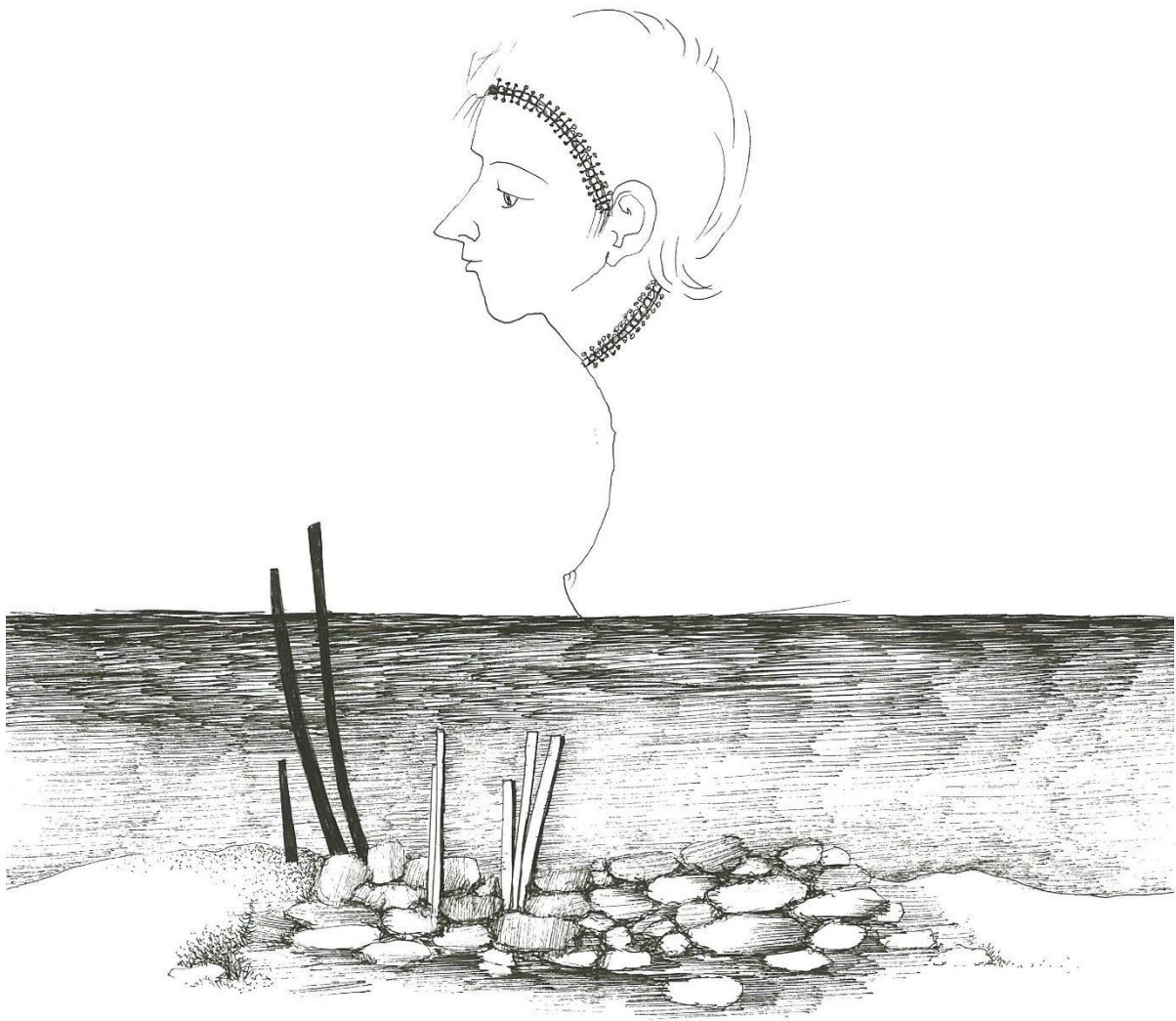

Tündér

Tündér szállott arra a házra
amelyik körötted áll
vagy hogy is lehetne adekvát mondani
hogy amíg vártál a múltó csodákra
a lét bezárul és mire már
kevés szó marad ragozni lógni s foldani
ezt a rongyos jelent amely
veled is velük is jól kibánt
rajta számon mégse kérhető
az elmaradt mámor és a delej
Ő mégis marad s ha hagyod a mélybe leránt
neki te vagy az elérhető és megszerezhető
Repül az idő és fogynak a szavak
minden esetleges és oly színtelen
hogy kezed védekezőleg tartod magad elé
mintha rád sújtanának akik amúgy rég porlanak
te mégse érzed mindez helytelen
vagy hogy bizton tartanál jó réved felé
s nem érzed úgyis megmentenek jó lovaid: a szavak
De jött a tündér és minden egyszer csak légies
minden tűnékeny szerény mégis csillogó
habkönnyű lett és nem vitatod
hogy a megoldás mégis mégis ez
s hogy hagyni kell hogy sodorjon tova az égi folyó
és amit gyűjtöttél mind magad után hagyod
Libben a tündér és intése parancs
ne is tiltakozz Ő ezt jobban tudja nálad
hogyan és merre vezessen jó utad

hogy merre pillants és merre nem rohansz
csak bízd rá s a végén a rád kirótt ítéletet várjad
Tündér szavak kedvesen szórtak
tündér alkonyok s még szebb hajnalok
ködlenek távol hogy meg se lássad
s többé ne is halld hogy utánad szóltak
mert lelked már megint másfelé száll és andalog
hogy végül ez az a perc amelyről úgy érzed: vártad

hogy egykoron nyugton vagy vígan
háta fordíthass ennek a világnak

FRIDEL 2010

Tóban

Tóban fürdik az ég.

Benne tükrözteti ékes-szép színét.

Vele fürdik a nap.

Szívja a tó nedvét s a parton marad

a só a jó hol ballag sirály

mely emberi kegyre adományra vár.

Tóban fürdik az ég.

Nem is hinnéd mennyire szép.

Ám benned marad az a Szép.

Beléd maródik az az égi kép.

Ősök vágtnak hirtelen elő.

Minden mozdulatuk fenség és nagy erő.

Szıklákon rajzok, számok, szavak.

Nem mindről tudod mit is mondanak.

Mert annyi század telt azóta, hogy Őseink

elvágtáztak nyugatnak s lettek hőseink.

Állatseregek jurták csendes folyók

békés habjukon áldást és életet hozók

haladnak sorra el míg gyűlik rendre a kép

te mégis hangjait Őrzöd s remek színét.

Testvérként fogadnak s benned feldobog a távol.

Nem tudod az vagy ki vagy, vagy akinek csak látszol.

Még nem tudni ez a távolság vajon áthidalható.

Nem tudod ez mind egy egykori tenger vagy folyó

vagy tágas mocsárvidék fölött nőtt ki a földből

szemed beléfúrod s nem érzed győzől.

Csak mindent elhagysz ahogy egykoron is tetted.

Még nem tudhatod csak a tested vagy akár a lelked

is elhagyod mikor sátrat bontasz és szótlantul búcsúzkodol.

Utánad egy barátságos eb még egy darabig lohol.

Ez az a valós Ősrégi mégis új Mongólia

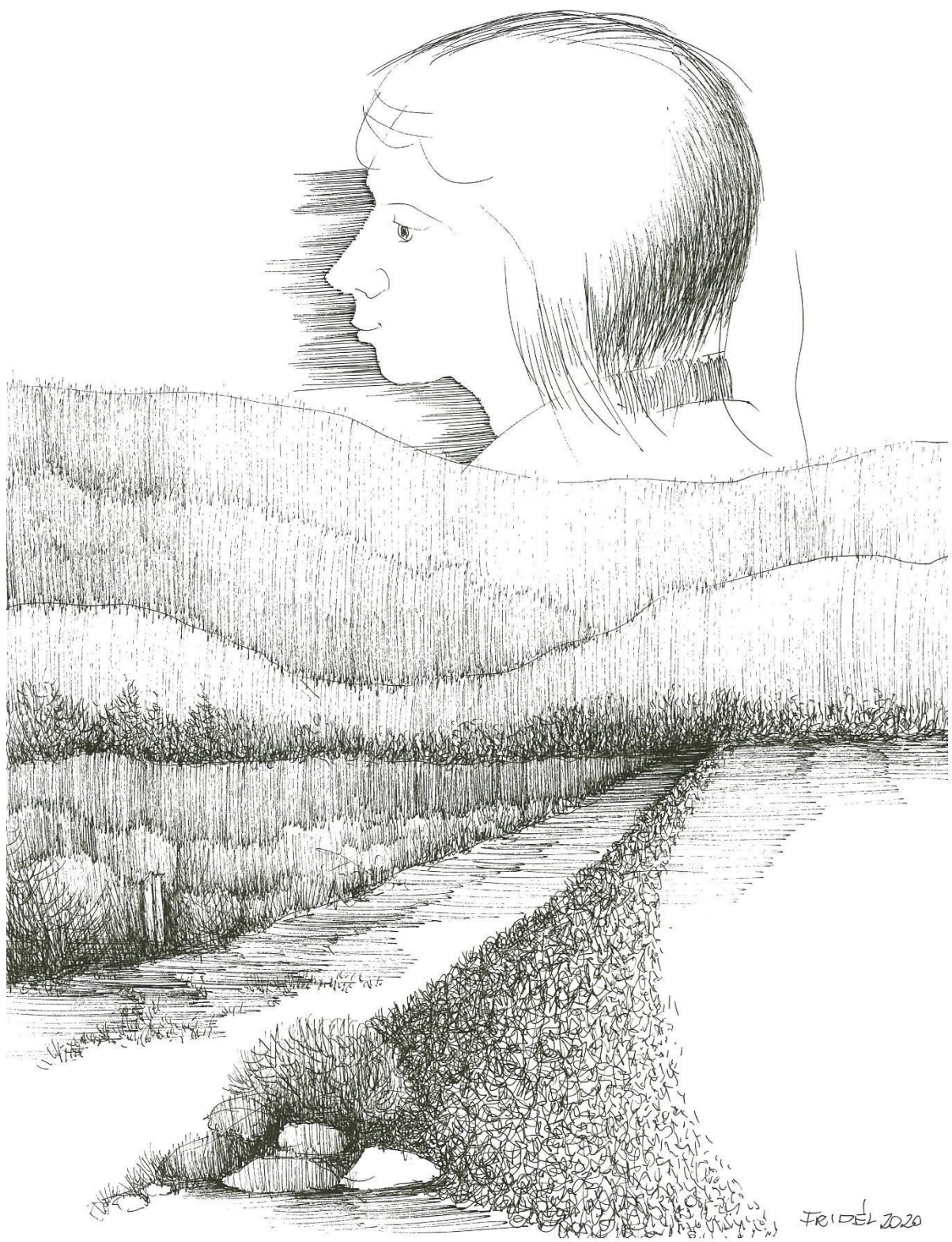
ahová csapatodnak kellett zarándokolnia

hogyan meglásd mégis csak ez a kezdet és a végzet

ahol megnyugszol s adod magad ismét az égnek.

Most hogy visszatértél e zordon Őshazába

úgy érzed: a történelem meg se történt. Minden hiába.

Változtatunk

A jelenkor hamis prófétái

Változtatunk változtatgatunk
futkározunk és mégis maradunk.

Válogatott képletek meg váltott érdekek
mentén haladni vél a kor. Minek a nézetek?

Minek a szó mely felfedhetné igaz valód?
Minek az ember s nincs már Mindenhatód.

Rommá lett életek siralmas tetején
játszanak hőst vezért pedig még csak az elején

tartanak a mindenkire kegyes evolúciónak
mégis úgy tesznek: ez már kezdete ama revolúciónak.

Változtatunk változtatgatunk?
Hamuban ülünk de fürödni akarunk?

Ügyeskedők vadultan nekirontanak
asszonyoknak gyerekeknek erkölcsnek hisz Ők a nagy csapat

vélik. A korszak még rájuk hagyja végtelen.
Sebaj. Nekik hős nem kell csak csupa érdeemtelen.

Változtatunk változtatgatunk
csűrünk és csavarunk mégis csak haladgatunk.

Leszáll az éj de meg senkise látja.

Csak sötétben kotoz. Hirtelen hová lett minden jóbarátja?

A sorsuk ennyi. Nincs is mit vitatni kutatni rajta.

Lendületük már csak egy döghullám hajtja.

Addig még erőltetik. Mehetnek padlógázzal.

Aztán a gép megáll. Még próbálkoznak siránkozással.

Változtatunk változtatgatunk.

Egy biztos: sose lesz közös jövőnk önfeledt dalunk.

Siratni kár hiszen a végzet úgyis arra szánta

hogy percnyire villanjanak fel majd hunyjon ki a lángja.

És hát mi is ez? Méla szemétégető?

Lakópark? Elit negyed vagy csak romlott temető?

Hullott románc lepergett zománc a létnek falán

már senkinek se kellenek. Az ördögnek is... talán...

FRIEDL 2020

Jégerdő

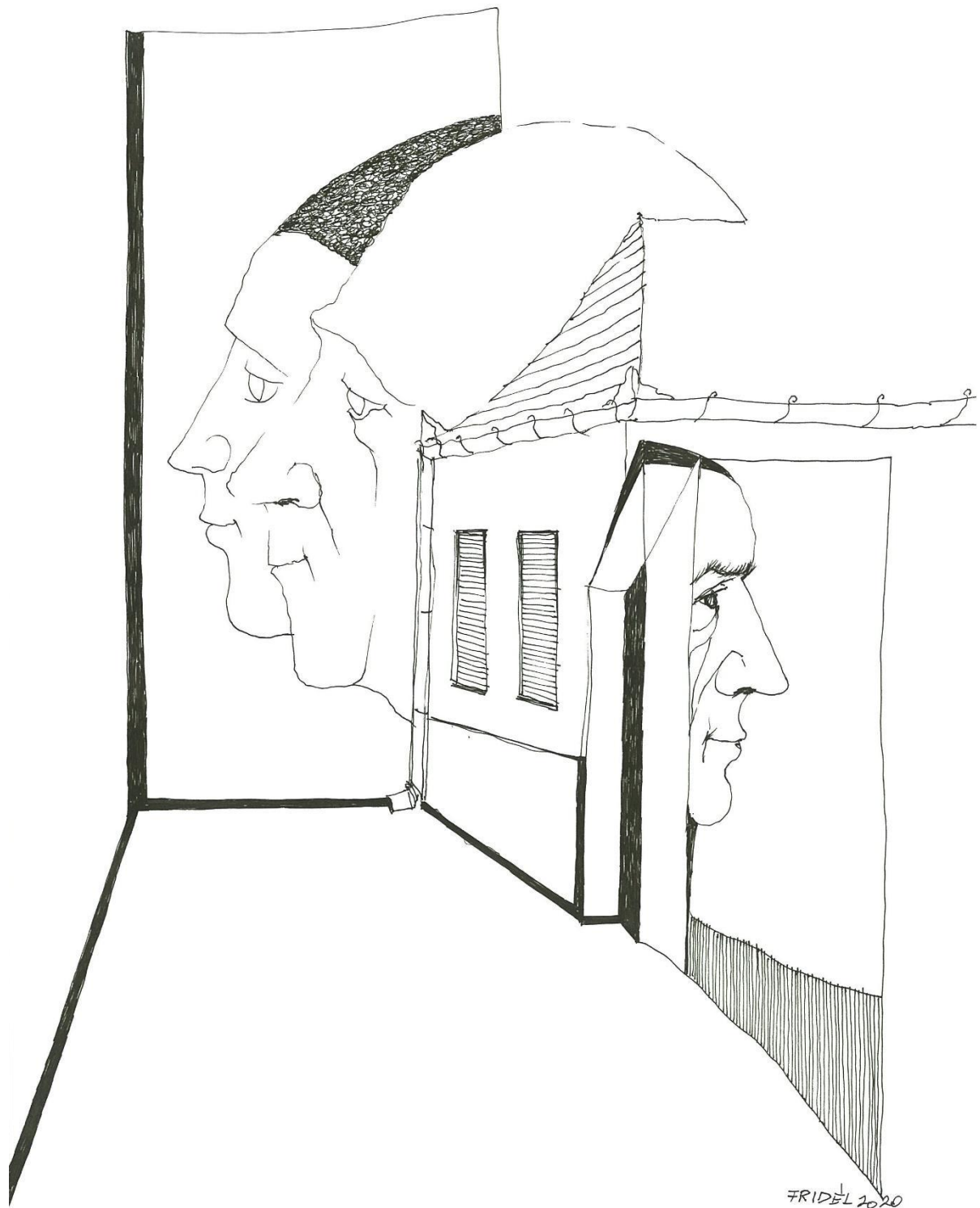
Tegnap özönzöld harsogott mindenfelé
ma jégcsapok lógnak rajt' meg a régi-régi emlék
Hófehér emlék mozdulatlan áll
a létnek most kihűlt romjainál.
Aztán úgy tűnik mintha mégis valakik visszatennék
a jó helyére s nem szállna ezerfelé.

Szálegyenes fenyők ott állnak mozdulatlan
hová egy jó Erő élni teremtetten őket.
Még a szél se moccan. De szikrázik a jég.
Ragyog a hó. S ki az aki ott fújja délceg énekét?
Ki pásztázza végig eztán a végtelen völgy-tekenőket?
Ha megfagytak a fák mindez csak mondhatatlan.

Ám megmarad a hó a jég immáron hegynyi magassa.
Úr lett a csend. Fagyott a szó a hang.
Valami mégis ott rezeget dobog
nem is tudod hol. Csupán a lélekláng lobog.
Nincs többé gyász. Nem szólhat lélekharang.
Az emléket sincs aki szorongva riogassa.

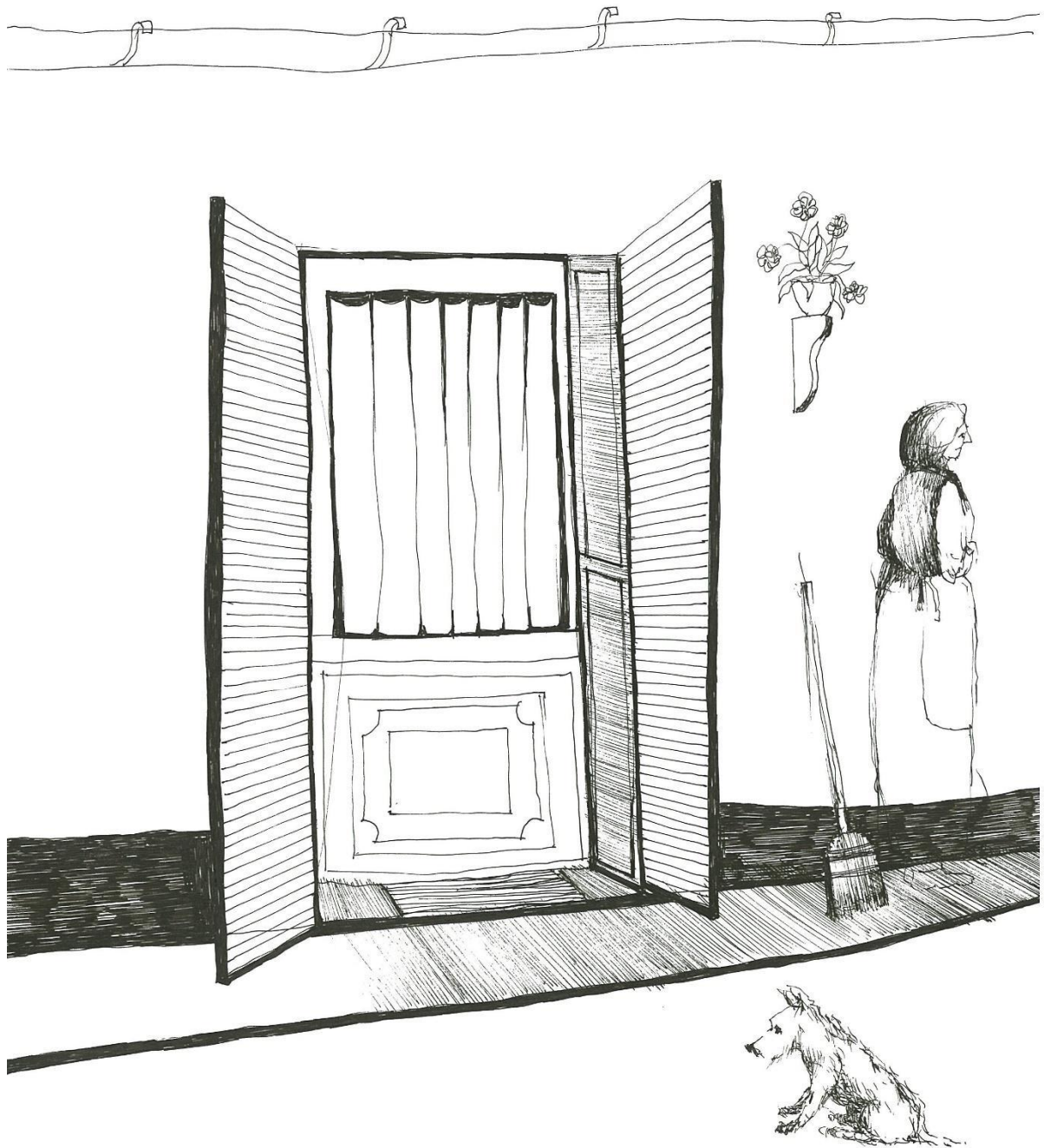
Jégerdő fái dermedten állanak.
Hó alatt városok emléke felrémlik valahol.
A lelkek körbeállják nézik s nem mernek összenézni.
Nem is éleszthetik. Nem merik Tőle azt az egyet kérni
hogy ismét rend legyen és élet mely szépen dalol.
Talán majd egyszer. Most csak az intés hogy arra várjanak.

Néni

Az udvaron néni ül. Bágyasztja nyári nap heve.
Ő mégis élvezi. Nincs többé más csak a pillanat.
Nem kérdi: kellene? nem kellene?
Mindegy is már hány virradat várja még s hogy hány maradt.
Ő csak ül s nem is a napba néz csak úgy valahová.
Körötte fölötte kedves méhek zsonganak.
Ő mégse kérdi: jönnek valahonnan vagy mennek valahová?
Most kötve tartja a pillanat mely szembogarán megakadt.
Pislant még párat. Kezei bágyadtan fonódnak egybe.
Csekély öröm mely zsongít s tán örökké vele maradt.
Hívná a szoba hűse de inkább üldögél.
Lesz majd jó hűvös a föld alatt csak erre magyarázza
a kései tétlenkedést. Sok napot mégsem remél.
Csak béke legyen s maradjon egybe' háza.
Nénike üldögél. Kedves puha árnyak
terülnek fölé finom mozgással. Már közeleg az est.
Talán ma éjjel... talán emelnek majd a szárnyak
mit jó uram ígért de titkát ne keresd!
Nénike töpreng. Bóbiskol, véled
és Ő csak szendereg. Ennyi a nagy titok.
S te minek firtatnád? Érted nem érted
Ő most átlényegül. Jobb ha kapuját most rá sem nyitod.

FRIDEL 2020

Világot felejtőn...

Világot felejtőn akarunk élni.

Naponta riogat egy kerge vén csapat.

Nekünk ne diktáljanak megint mért kellene félni.

Csak hagyd rájuk hadd károogjanak!

Micsoda emléket viszünk magunkkal?

Miféle átok ül rajtad te csoda-Föld?

Már csak sodródunk árral és virradattal.

Kiégett nyárban csak emlék az üde zöld.

Világot felejtőn akarunk élni

amikor ismét visszaszólítanak.

Jó volna nem hallgatni s nem remélni

hogy ismét azon a néven hívogassanak.

Kemény a korszak. Nem ismer kíméletet.

Kemény az ökle. Használja s nem gondol terád.

Hirdeti fennszóval: nincsen több csak ez az egy életed!

Majd átkokat szór. Ez lesz végső utad s ruhád.

Halk árnyak ülnek néma áhítattal

a válladon és a perc is gyorsan suhan.

Ne gondolj senkivel csak sodródj a kárhozattal!

S ha hallgatsz rá mégis kinevet s csak ennyit szól: ugyan...

Elszáll a perc s te mégis révbe érten
pihensz meg végül. Ennyi volt hiszed.

És mindegy is bukva vagy révbe érten
testáloed rájuk ünnepelt életed.

Vajon

Vajon mi ér többet:

a szeráfok vagy a barokk angyalok?

Az áhítatra melyik hív inkább: a vég? a kezdet?

Mi ér többet: az öklöd vagy a lélek mely mereng és andalog?

Vajon hányan mernek még kérdezni erre?

Kinek is szabad még a gondolat?

Kit téveszt meg a színlelés szerelme?

Melyik víz mossza egykor a sokat ostromlott partokat?

Vajon mi ér többet:

egy jó könyv vagy egy tartalmas ebéd?

Mely nép népesíti be ezt a földet:

a te harcias hadad vagy a tanult és törekvő enyém? és mondd miért?

Melyik lesz jó vajon és kedves az Úr előtt?

Kinek ad újabb századokat?

S melyik faj népesít sírhelyet s temetőt?

Ki lesz a krónikás ki majd mindent híven megír s nem váltogat

gazdát hitvány megrendelőt s akár nemzetet?

Ki üzen majd eónok távolán át tiszta szívvel?

Melyik hon fia-lánya ír nagy történetet

igazat s bocsátja útjára békés hírrel?

Vajon mi ér többet:

a szeráf vagy a hajlott hátú barokk angyalok?

Egy biztos: egyik szavadat a másikba ne öltsed!

Csak hagyd hogy dirigáljanak neked dilettáns karnagyok!

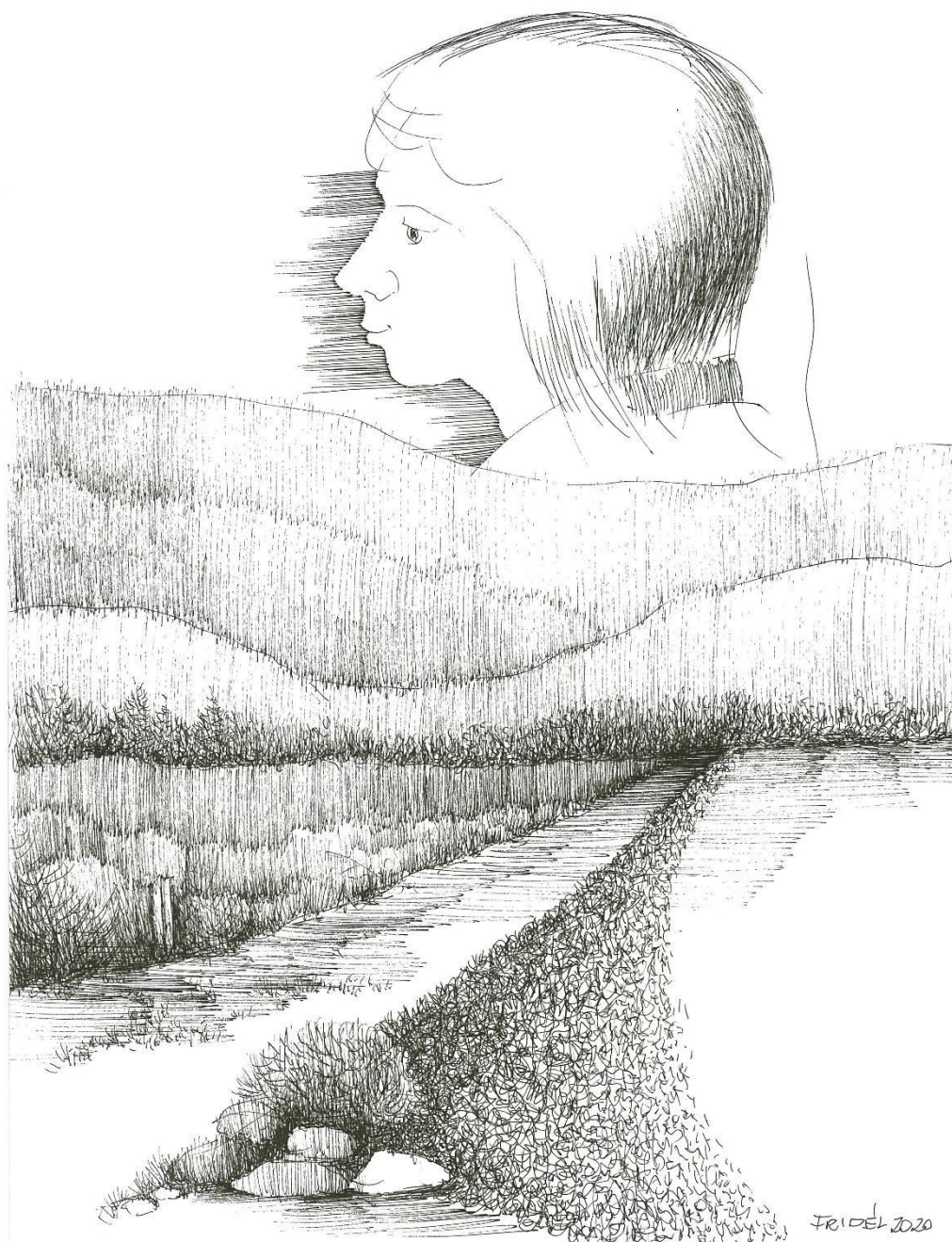
A jó angyal úgyis csak angyal. Ne képzelj hozzá sokat!

Ne sürgess változást! A sors könyvében minden írva van.

Te csak védj jól elmédbe e szabdalt partokat

s ne feledd az emberi fajt mely vesztébe rohan!

Nem te döntöd el ki mennyit ér: kicsit? sokat?
de éltedben jóra törj s ha teheted élj még boldogan!

Zöld sziklák

Hatalmas hullámok csapják és ütik-vágják

Cornwall mentén a sziklák oldalát.

Szürke hegyeken mindent ridegen jár át

a szélvész. A szép időt hiába várják.

Az ég templomi kékje csillan le rájuk

Fehér a felhő és a hab ott alant.

Míg megcsillantják kis csodájuk

A vén sziklákon zöld folt: egy eszmei kaland.

Miért ott élnek? A választ semmivé csapja

a bömbölő Boreas. Miért? hiszen hazájuk nekik az

a kies hely – vélik – mi vonja arra

hol szinte semmi nincs. De mindez fél-igaz.

Szürke sziklákon óriási zöld folt.

A rideg északon élni ott akar

egy mohos folt. Benne ezernyi élet. Van és volt

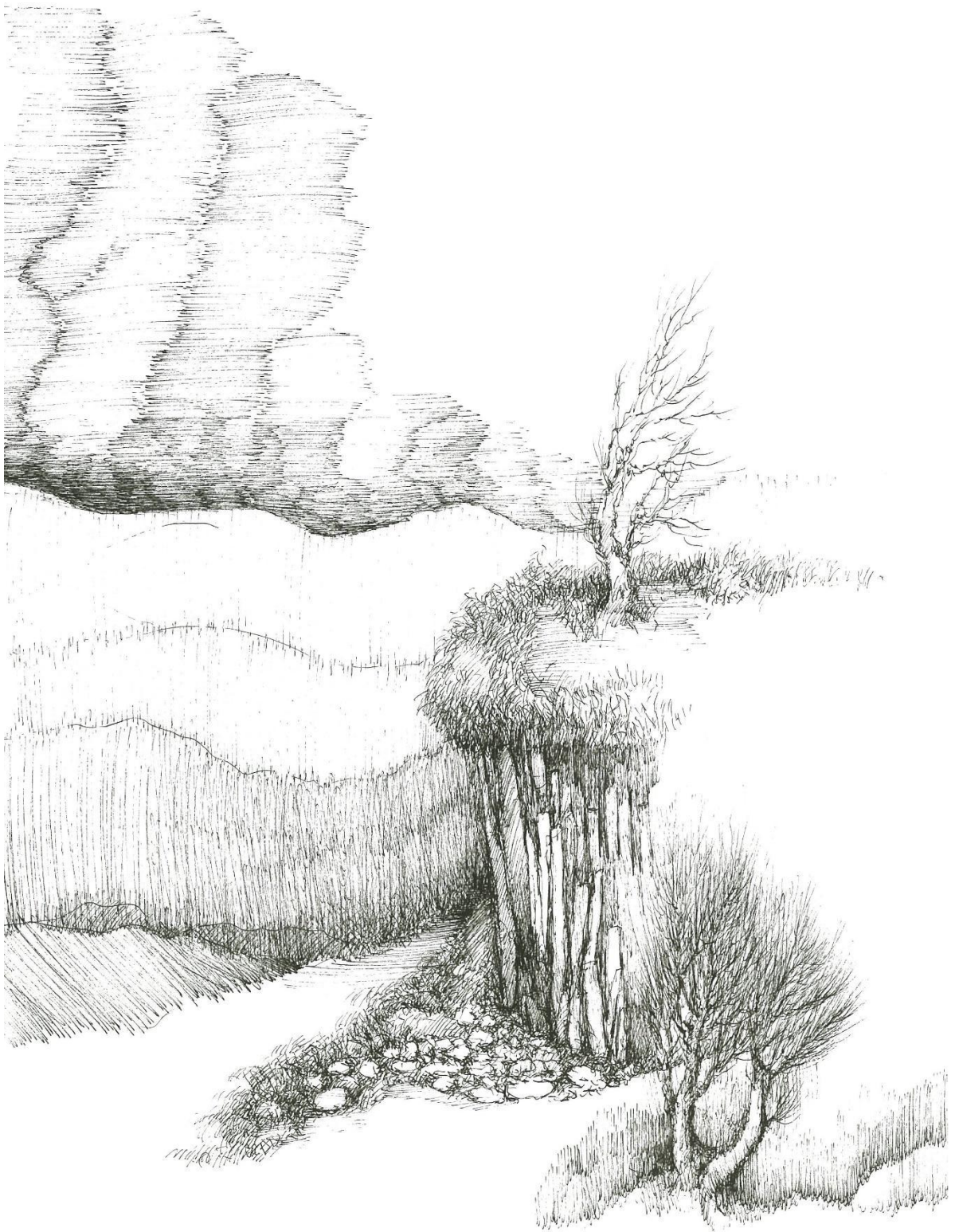
sziklán sütkérezik amikor nincs vihar.

Süvölt a szél de ő remegve él meg

hol rajta kívül senki nem akar

és nem is fog. Miértjét hiába is kérded.

A szél tombol s egy óriás hullám mindent eltakar.

FRIDEL 2020

Tartalom

Nem vitatkozom	8
Vangoghos	11
Tökély	13
Lélektánc	15
Vannak napok	17
Rovar	19
A hűségesek	21
Variációk Bachra	23
Hangvilla	26
Szárnyak	27
Hableány	31
Júdás-tangó	33
Megkövült fák	36
Jakok	37
Mongol lovas	39
Epizód	41
Darázs	43
Lélekláng	45
Mai Styx	47
Merre?	49
Csend és rend	51
Mindig ez a...	53
Jó volna	55
Már mindenk...	57
Lenni	59
Mindig	61
Szépen	62
Fergeteges	64
Csendes	66
Mentem...	68
Halmaz	70
Fordul a Föld	72
Főnökösdi	74

Szépen szebben még szebben	76
Büszke magyaros	78
Lehetne?	80
Elrendeltetés	82
Kikeleti vers	84
Az ördög orsója	86
Időkerék	88
Görnyedten	90
Terembura	92
Távollét	94
Hajnal	96
Diszharmónia	98
Csak	100
Latinos	102
Letűnt....	104
Nehéz...	106
Mozarttól Beethovenig	108
Tükröződések	110
Pletykagép	112
Macska	114
Jelszavak	116
Örök veszély	118
Tudatlanság	121
Létben és nemlétben	123
Gumiarc	125
Rázkódva	127
Kopár	130
Még élünk	133
Valaha	135
Csendes hálaadás	137
Kétségek	139
Üvegvirág	141
Fázni...	143
Paradoxon	145
Szép és Jó	147
Még üzennek	149

Kései nekrológ	152
Háborús jegyzet	155
Leszállt az éj	158
Hiánytalan	161
A perc kezdetén	163
Szívecske	166
Mióta	168
Kegyelem	170
Kicsiny	172
Tündér	174
Tóban	177
Változtatunk	180
Jégerdő	183
Néni	186
Világot felejtőn...	188
Vajon	190
Zöld sziklák	192

Még alig estünk át egy idei verseskötetének ámulatán, vagy mondhatnánk úgy is, döbbenetén, itt a következő Murawski-kötet, és ez is versekkel fordul az olvasók felé. A korábban már lezárt fejezetként beharangozott, aztán mégis újakezdett lírai pályafolytatás, vagy hogy is lehet ezt mondani...? Paradox, mint annyi minden Murawski Magdolna életében.

Folytatja a Vagabund dallam hangulatát, amelyben a szabálytalan ritmusokhoz fordult, mintha a világ is aritmiába fordult volna körülötte. Prózai idők ezek mondhatnánk, a költőnő mégis a lírát tartja adekvát kifejezési formának, hogy ezek lényegét tükrözze a maradék közönségnek, amelyet még valóban érdekel és leköt a költészet varázsa.

Varázslat, ahogyan változtatja a témákat és a hangulatokat, amelyekkel elámít. Beleborzongunk, amikor Az ördög orsója pörög tova vagy felcsendülnek a Júdás-tangó sorai. De nem tart ez soká, mert kedves zeneszerzőit is elénk idézi: Bach, Mozart és Beethoven sorsára is emlékezünk, ám egy másfajta reflexióban, amelyet a költő mutat fel rendhagyó és olykor szabálytalan ritmusokkal, hangulatokkal.

Távoli tájakra visz, néha csak képzeletbeliekre. Megfogja egy cornwalli szikla képe, amelyen mohos zöld foltot fedez fel a tekintete. Ismét eltöpreng és filozofál, pedig csilingeltethetné öncélúan is tőle megszokott szonettek formájában a rímeket, amelyek soha nem akarják elhagyni. Klasszikus igénnyel ír, még akkor is, amikor spontán szabadversekben örökíti meg az élményeit.

Csak ismételni lehet: változatos és soha nem monoton. Vajon ki elmélkedne el egy lecsapott rovaron? Murawskinál ez is költészetté szublimálódik. Átsütnek a sorok között a mai háborús élmények is, amelyek nem hagyják nyugton a költőt, aki távlatosabban szemléli az életnek minden szegmensét. Mikor távolabbra tekint, akkor tűnnek fel előtte a jégbe burkolózott fenyvesek képei vagy zendül fel a latinos ritmus, amely ennek épp az ellenkezője: forró és temperamentumos. Aztán unokájának írott, kései üzenetnek szánt sorai, amelyekben már előrevetíti a nemzedékváltást. Erre azonban tárgyilagosan tekint. Nem fél tőle és nem is dimenzionálja túl, csak egyszerűen van, mert ez is az élet része.

Van valami, ami mindig hiányzott az írásaiból: az érzelés. Ez olyan távol áll tőle, akár az öncélúság. Marad komoly társadalmi lény, aki soha nem feledkezik meg életfeladatáról, a rábízott tudás továbbadásának kötelezettségéről. Aztán nem melleleg megíródott ez a kötet is, amelyet Fridél Lajos kiváló grafikái díszítenek ezúttal is. Továbbra is művész-ikrek Ők, akiknek mondanivalói egymást erősítik és fokozzák. A Töredékek nem gondolatszilánkokat tartalmaz, ahogy címe alapján vélnénk, hanem nagyon is egységes, kiforrott mondandókat.

Lopes-Szabó Zsuzsa